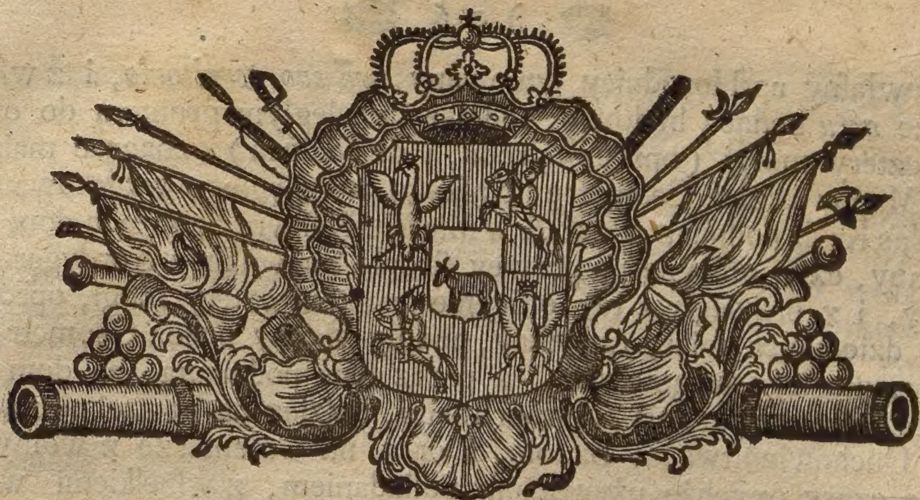

CZĘŚĆ III.

RÓZNE DALSZE USTAWY.

Zamiana Domu Fabryki Grodzieńskiey.

1. Gdy Fabryki Grodzieńskie znacznym kosztem Nas Króla ku pożytkowi Kraiu na gruncie Ekonomicznym założyliśmy, i też Fabryki wraz z Budowlami do nich należącemi, na mocy Prawa 1775. folio 641. Kompanii z Osób Kraiowych złożoney, przez Diploma Nasze oddaliśmy, a wyznaczona Reskryptem Naszym wedle myśli wspomnionego Prawa Kommissya *territorium* do tychże Fabryk oznaczyła, i w Possessyą prawną Osobom też *K*ompanią składaiącym podała, w pośrzód którego *Territorium*, gdy Dom ieden stoiący, i do wspomnioney kompanii z mocy nadania iey służący ku inney potrzebie teraz przeznaczamy; Przeto inny Dom w bliskości będący Akademią zwany, do tych Fabryk przyłączamy, który na Mappę przenieść i ograniczyć Ur: Michałowi Puzynie Administratorowi Naszemu Ekonomii Grodzieńskiey rozkazuiemy, i że ten Dom, iako i inne wraz z Territoryami przez Nas Kompanii nadane, do niey na zawsze należeć będą, i pod protekcyą Nas Krola i Sukcessorów Naszych zostawać, zapewniamy.

Fundacya.

2. Chcąc aby Obywatele Zgromadzenia Konfessyi Augsburskiey w Naszych Miastach Grodnie i Szawlach, i w tych Ekonomiach mieszkaiący, im bardziey do Kraiu się przywiązuią, tym użytecznieyszemi stać się mogli. Uznaliśmy więc do tego publicznego Dobra odpowiadaiącą prośbę tegoż Zgromadzenia Konfessyi Augsburskiey, aby do Nabożeństwa wyznania swoiego domy Boże mieć mogli tak w Koronie, iako też i w W. X. Lit: i to na fundamencie iuż zdawna onym służących Praw, i Traktatow *de Anno* Tysiąc Siedmset Sześćdziesiąt Osmego i Tysiąc Siedmset Siedmdziesiąt Piątego. A zatym nadawszy temuż Zgromadzeniu nieodmienney Augsburskiey Konfessyi: *Primo* w Mieście Naszym Grodnie Przywileiem Nąszym wiecznością oddanym Dom Nasz Królewski mu-

rowany własny na Horodnicy sytuowany *cum suo territorio*, i z wszelką na tymże *actu* będącą budowlą, tudzież przyległym gruntem do owego Domu cztery morgi (oprócz ogrodu, i dziedzińca) oznaczać maiącym podług Mappy przez Geometrę Naszego przysięgłego wygotowaną, a przez Nas Króla podpisaną; *2do.* A w Mieście Naszym Szawlach dom Nasz murowany, czyli officynę po prawey stronie mniemaney Kordygardy sytuowany, i z przyległym tey officynie gruntem cztery mogi, oprócz ogrodu i dziedzińca miary tuteyszey, podług Mappy przez Geometrę Naszego przysięgłego wygotowaną, a przez Nas podpisaną, na dom Boży przerzeczonego wyznania Augsburskiego, tudziez na potrzebne mieszkanie ich Duchowieństwa, i Szkołę, a oraz na Cmentarze z wolnym na wieczne czasy onychże używaniem posiadaniem, z wszelkiemi według Traktatów Tysiąc Siedmset Sześćdziesiąt Osmego, i Tysiąc Siedmset Siedmdziesiąt Piątego Roku temuż Zgromadzeniu Augsburskiey Konfessyi, tak w Koronie, iako też i w W. X. Lit: służącemi wolnościami, a to stosownie do Przywileiów naprzeczone obiedwie fundacye z łaski Naszey Królewskiey podpisanemi, i z Kancellaryi W. X. Lit: wydanemi, nadaiemy, daruiemy na wieczne czasy; chcąc ażeby przerzeczone wieczyste nadania domów i gruntów w Miastach, i Ekonomiach Naszych Grodzieńskiey i Szawelskiey, iako pod protekcyą Nas Króla i Sukcessorów Naszych, a oraz pod gwarancyą powyższych i teraźnieyszego Seymu, i Traktatów wiecznie zostawaiące, zupełnie wolnemi byli i zostawali, od wszelkich podatków gruntowych, lub czynszowych, niemniey od wszelkich kwaterunków, i od innych iakichkolwiek bądź ciężarów, wraz z fundacyą Kościoła teyże Konfessyi Augsburskiey w dziedzicznym Mieście Szadowie przez Xcia Stanisława Poniatowskiego uczynioną i uskutkowaną tak, iż te onym służące Prawa nigdy niewzruszone, ani odmienione zostaną. Naostatek wszystkie Prawa według Traktatu Tysiąc Siedmset Sześćdziesiąt Ośmego, i Tysiąc Siedmset Siedmdziesiąt Piątego Zgromadzeniu nieodmiennego Augsburskiego wyznania w Koronie, i w W. X. Lit: służące, *una cum executione* tychże Praw potwierdzamy.

Pozwolenie kupna Dóbr Xiężom Kanonikom Regularnym Lateraneńskim w Kazimierzu przy Krakowie.

3. Gdy Xięża Kanonicy Regularni Lateraneńscy przy Kościele Bożego Ciała w Kazimierzu przy Krakowie od początków exystencyi swey w Państwach Rzeczypospolitey, dawali zawsze, i dotąd daią dowody użyteczności z siebie dla kraiu, przez pilne sprawowanie pieczy Dusz, nie tylko w mieyscu wyrażonym, gdzie pierwiastkowie fundowani, ale nadto do wielu innych Parafialnych Kościołów w Koronie, i w W. X. Lit: do swego Zgromadzenia należących udzielaiąc się, a teraz przez odpadnienie Dóbr funduszowych do Kraiów Cesarskich w Gallicyi naywiększym podpadaią niewygodom; Przeto końcem zachowania tychże do dalszey użyteczności w Narodzie, skupienia Dóbr w Kraiu za Summę Stopięćdziesiąt Tysięcy Złotych Polskich onym dozwalamy. — Czego dozor Ziemstwu Krakowskiemu oddaiemy, i Jchmć Xięży Kanoników Lateraneńskich do zaprzysiężenia realności kupna i ceny Summę Złotych Stopięćdziesiąt Tysięcy nieprzewyższaiącey, obowiązanych mieć chcemy, z obowiązkiem przystoynego swoim kosztem utrzymywania Sześciu niewidomych ubogich płci Męskiey pod dozorem Kommissyi Porządkowey mieyscowey.

Po-

Pozwolenie Reparacyi Archivum w Zamku Naszym Ciechanowſkim będącego.

4. GDY przełożono Nam ieſt, iż Archivum w Zamku Naſzym Ciechanowſkim ſpuſtoszałym będące tak daleko iuż zruynowane, że wielka w Protokułach ſtaie ſię ſzkoda; Przeto My Król wraz z Seymuiącemi Stanami na prośbę UUr: Poſłów Ziemi Ciechanowſkiey, chcąc nadal zabezpieczyć maiątki Obywatelſkie, dozwalamy toż Archivum w Zamku Naſzym będące dla konserwacyi zupełney Aktów Ziemiańſkich wyreparować, a to zażyciem magazynówych pieniędzy teyże Ziemi *salvo* iednak *calculo.*

Wyznaczenie Sądu w Sprawie Ur: Oziębłowſkiego.

5. MY Król za zgodą Seymuiących Stanów Sprawę UUr: Oziębłowſkiego Woyſkiego Brzeſkiego, i Kiewliczow, tak między niemi, iako też z Ekonomią Naszą Dóbr Stołowych, oraz z Wielebnemi Kamedułami Wigierſkiemi do Sądów Naszych Zadwornych Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego *ante omnes causas* z regeſtru przyzwoitego odsyłamy.

Wymiar ſprawiedliwości w Interesie Ur: Karniewſkiego z UUr: Karczewſkiemi, i Innemi.

6. GDY Prawo Tyſiąc Siedmset Siedmdzieſiąt Szoſtego odsyłaiące Sprawy z Kommiſſyów i Remiſſów do Trybunałów Koronnych i Aſſeſſoryów, Dekreta w Sądach Konfederackich zapadłe chciało mieć nieporuszone; Przeto My Król za zgodą Seymuiących Stanów Dekret Konfederacki w Roku Tyſiąc Siedmset, Siedmdzieſiąt Czwartym, dnia dwudzieſtego drugiego Octobra, między UUr: Karniewſkiemi, a Ur: Karczewſkim i innemi zapadły za nieporuszony podług Prawa Tyſiąc Siedmset Siedmdzieſiąt Szoſtego Roku, wyżey wymienionego uznaiemy, Dekreta Trybunału Piotrkowſkiego odsyłaiące Sprawę tę do Stanów, rezolucyą Rady exekucyą wſtrzymuiące za nie byłe deklaruiemy, Dekret zaś pomieniony Tyſiąc Siedmset Siedmdzieſiąt Czwartego Juryzdykcyom mieyscowym do Exekucyi przywieść zalecamy.

Sprawiedliwość dla Urodzonego Dominika Xięcia Radziwiłła Podkomorzyca Wielkiego Xięstwa Litewſkiego i iego Wierzycielów.

7. GDy Summa z fortuny małoletniego Xięcia Dominika Radziwiłła Podkomorzyca Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego pod legalną opieką Jaśnie Wielmożnego Michała Xięcia Radziwiłła Woiewody Wileńſkiego zoſtaiącego, Bankówi Urodzonego Teppera należąca, Kaſſie Roſsyyſkiey, do zapłacenia przekazaną zoſtała, a po zeyściu Xiążąt Karola Woiewody Wileńſkiego, i Hieronima Podkomorzego Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego Radziwiłłów, oraz ich Anteceſſorów, znaczne długi na zaſtawach lokowane, drugie ręczne, inne nakoniec pod życiem Xiążąt Karola i Hieronima Radziwiłłów ukryte i niebyłe, teraz po śmierci okazuią ſię, i trudność opłacenia ſię wſzyſtkim, mianowicie zaspokoienia długu

gu kassie Rossyyskiey sprawuią, chcąc przeto przez zebranie wszystkich do Fortuny Xięcia Dominika Radziwiłła długów, Possesorów zapewnić, a wszystkim niepossessionalnym satysfakcyą obmyślić; My Król z Skonfederowanemi Rzeczypospolitey Stanami, zachowuiąc zastawnych Possessorów przy ich Possessyach, aż do wykupna, nakazuiemy: Ażeby wszyscy Zastawnicy, tudzież ręczni Wierzyciele, i iakiegokolwiek tytułu do Fortuny Xięcia Dominika Radziwiłła w Koronie i w Litwie Pretensorowie Kraiowi Dokumenta zastawne, Skrypta, i wszelkie papiery *in spatio* trzech Miesięcy Possessyonalni, *a extra Possessionem* będący, w przeciągu pięciu Miesięcy w Kancellaryach Ziemskich, *respective* Dóbr *sub nullitate* zastawy Summ i pretensye oblatowali. — Zagraniczni zaś, ażeby podobnież Dokumentów Oblatę w przeciągu Roku przed Aktami Ziemskiemi Warszawskiemi w Koronie, a Wileńskiemi w Litwie uczynili, ustanawiamy, od którey Oblaty uwalniamy Wierzycielów, którzy się w Kondescensyi *Collocationis* likwidowali; Które to prawo aby tym pewniey do publiczney wiadomości doszło, chcemy go w Gazecie Narodowey mieć umieszczone trzykrotnie w ciągu Tygodni Sześciu.

Załatwienie interessu Sukcessorów Rafałowiczowskich.

8. MY Król wraz z Skonfederowanemi Rzplitey Stanami Sprawę Sukcessorów Rafałowiczowskich z kontraktu z Plenipotentami Skarbu Koronnego, iedenastego Października, Tysiąc Siedmset Sześćdziesiąt Osmego, zawartego wynikaiącą, Kommissyi Skarbu Koronnego, podług Prawa i sprawiedliwości rozsądzić zalecamy.

Rezolucya na Opinią Deputacyi Skarbowey w interessie Blanka.

9. DEputacya do examinu Skarbu Oboyga Narodów wyznaczona, odebrawszy Memoryał Ur: Blanka zaskarżaiący Dekret Kommissyi Skarbu Koronnego, w sprawie między Ur: Jerowskim a sobą Ur Blankiem zapadły, z prośbą, ażeby ta sprawa z przyczyny nowo wynalezionych Dokumentów powtornie sądzouą bydź mogła, na takowy Memoryał odpowiadaiąc Ur: Jerowski przekłada, iż pomieniony Dekret stosownie do dowodów i Jnkwizycyi z ludzi wiary godnych wyprowadzoney ferowany, zgodny iest z sprawiedliwością; Deputacya zatym takową w tey mierze daie Opinią: Jż gdy Ur: Blank z powodu nowo wynalezionych Dokumentów nakazania sądzenia na nowo tey sprawy żąda, a Prawo Tysiąc Siedmset Sześćdziesiąt Czwartego, *Titulo: Ordynacya Kommissyi Skarbu Koronnego*: W sprawach, w których po zapadłym Dekrecie nowe Dokumenta są wynalezione, czynić w Sądzie Kommissyi *ex vi noviter repertorum* dozwala, zaczym że i Ur: Blank stosownie do opisu tego Prawa w sprawie z Ur: Jerowskim, z powodu iakoby nowo wynalezionych Dokumentów czynic może.

Zabezpieczenie Funkcyi Burgrabstwa Zamku Grodzieńskiego Hiblerowi.

10. Z Powodu litości połączonego z sprawiedliwym względem, na wierne i pilne usługi Ur: Jana Dominika Hiblera Burgrabiego Zamku Naszego Grodzieńskiego, przez lat dwadzieścia dwa z approbacyą Naszą i Kommissyi Skarbu W. Xstwa Litewskiego, sprawowane,

zabezpieczamy mu do ostatnich dni życia iego pomienioną Funkcyą Burgrabstwa, i odtąd dla Zony iego, i dwóch Corek, Konstancyi i Karoliny Hiblerownow pensyą Tysiąc Ośmset Złotych Polskich z Fundufzu na utrzymanie Zamku przeznaczonego, ze Skarbu W. X. Litt: co rocznie wypłacać mianą, w proporcyi dla Matki i dwóch Corek po Sześćset Złotych Polskich każdey z osobna wyznaczamy.

Wdzięczność dla Ur: Zawadzkiego.

11. UR: Zawadzki będąc wyznaczonym do Kommissoryatu Generalnego, że pensyi żadney nie wziął i oney zrzeka się; przeto wdzięczność winną Seymuiące Stany onemuż oświadczaią.

Deklaracya względem Decessu na Ur: Klikowiczu Superintendencie Komory Jurborskiey.

12. MY Król wraz z Skonfederowanemi Rzplitey Stanami maiąc sobie przez Deputacyą do examinowania Skarbów Oboyga Narodów wyznaczoną, uczynione doniesienie, że Ur: Joachim Klikowicz specyfikacyą długów sobie od Debitorów winnych do Summy Ośmdziesiąt ieden Tysięcy wyrachowaną, złożywszy, zaspokoienie Skarbu iuż z Funduszu summ wyrażonych, iuż z innego maiątku oświadczał, byleby tylko w dozwoleniu czasu mógł pozyskać cierpliwość naszę, zainformowani oraz z Relacyi teyże Deputacyi, że względem tego interessu znaczne między Ur. Oskierką Poręcznikiem tegoż Klikowicza, a Kommissyą Skarbową składaiącemi Osobami pozachodziły inwolucye, powodowani litością nad biednym tegoż Klikowicza stanem, stanowiemy, że Decess wynikły do samey iego Osoby stosowanym bydź winien, do którego załatwienia daiąc onemu sposobność, nasamprzod wolnego w Państwach Rzplitey (bez boiaźni aresztu) bawienia się onemu dozwalamy, daley zalecamy Kommissyi Skarbu Litewskiego, ażeby wynikaiącą od niego dla Skarbu należytość, do zapłacenia w lat dziesiąciu na Raty rozłożyła, a dla łatwieyszego doyścia satysfakcyi, sprawy między nim i Debitorami onego z Regestru Fisci ułatwiała, a tym sposobem wynalazłszy dla Skarbu śrzodek zaspokoienia, Ur: Oskierkę od kaucyi, a Kommissye Skarbowe w Roku Tysiąc Siedmset Ośmdziesiąt Czwartym i Tysiąc Siedmset Ośmdziesiąt Szostym obrane od inwolucyi uwalniamy, i wszelkie prawne kroki, pisma, skargi z powódu tego Decessu nastąpione, niszczemy i umarzamy, autentyczne z Akt Publicznych wymazane mieć chcemy, ręczne zaś, że nic dobrey sławie i nieskazytelnemu honorowi znakomitszych w Narodzie Osob szkodzić nie maią, deklaruiemy i wieczney niepamięci podaiemy.

Zalecenie Kommissyi Skarbu Litew: rozsądzenia Sprawy Ur: Orzeszki bywszego Superintendenta.

13. MY Król wraz z Skonfederowanemi Rzplitey Stanami, przychylaiąc się do Opinii Deputacyi od Nas do Examinu Skarbu Oboyga Narodów wyznaczoney, zalecamy Kommissyi Skarbu Litew: ażeby ta w Sprawie do Ur: Michała Orzeszki bywszego Superintendenta Komory Brzeskiey Litewskiey o Decess zastosowaney, nie tylko Ur. Orzeszkę, ale też Sukcessorów W. Tyzenhauza Podskarbiego, Ur: Daniela Laskowskiego bywszego pod ow czas Pisarza Komory Brzeskiey, Ur.

 Vice

Vice Adminiſtratora i Kaſſyera Ekonomii Naszey Brzeſkiey pod ten czas będących, *ad Inſtantiam Inſtigatoris* iednołącznie zapozwawszy, Sprawę tę między wszyſtkiemi rozsądziła, i kto ſię okaże bydź winnym, do tego ten Deceſs zaſtosowawszy, na nim poſzukiwała.

Przyięcie Ofiary od Przew: Xcia Maſsalſkiego Biſkupa Wileńſkiego razem z Approbacyą zamiany.

14. UCzynioną Ofiarę dla Rzplitey od Xiążecia Maſsalſkiego Biſkupa Wileńſkiego Ośmkroć Ośmdzieſiąt Dwa Tyſiące Trzydzieści Dwa Złotych Polſkich Summy kapitalney, przez Deputacyą Rządową examinowaney, a z procentem drugie tyle wynoszącey, wyłożoney na zrekrutowanie i utrzymywanie więcey iak przez dwa Roki Regimentu do Głów Siedmset pod Imieniem Xiążąt Maſsalſkich, a teraz Połkiem Szoſtym nazwanego, iako znakomity dowod gorliwości Obywatelſkiey wdzięcznie przyimuiąc, dla wieczney pamiątki w ninieyszą Konſtytucyą onę umieszczamy. Znaiąc zaś, iż własność każdego Obywatela powinna bydź szanowana, z którey częſtokroć Rzplita w swoich potrzebach znacznego doznawała wsparcia, iak i teraznieyszy przykład dowodzi, zamianę Lachowicz Dóbr Dziedzicznych Xiążęcia Maſsalſkiego Biſkupa Wileńſkiego na Staroſtwa Połongowſkie z Tarwidami, Płungianſkie, Meyszagolſkie i Szyrwintſkie Konſtytucyą Tyſiąc Siedmset Siedmdzieſiąt Piątego Roku uczynioną, a przez Sancitum Konfederacyi Targowickiey Tyſiąc Siedmset Dziewięćdzieſiąt trzeciego Roku Aprila Czwartego Dnia potwierdzoną, w nienaruszoney mocy zachowuiemy, i przy Dziedziczney Poſseſsyi tegoż Xiążęcia Maſsalſkiego Biſkupa Wileńſkiego Połongi z Tarwidami, Płungian w Xięſtwie Żmudzkim, Meyszagoły i Szyrwin w Woiewodztwie Wileńſkim położonych na zawsze utrzymuiemy. Zachowawszy Dożywocie uprzywileiowanych od Nas Króla Poſseſſorów.

Rezolucya względem Pałacu Rzplitey Brylowſki zwanego.

15. GDy Pałacu Brylowſki zwanego kupienie, za rezolucyą zeſzłey Rady przez Kommissyą Skarbu Koronnego i na tegoż opatrzenie znaczne wyłożone summy, zaſtanowiły Stany Zgromadzone, Ofiara zaś od Nas Króla uczyniona dla załatwienia okoliczności, przez wdzięczność czułością prawdziwą przeiętego Narodu, i dla nieuſzczuplenia dochodów Naszych przez też Stany przyiętą nie zoſtała, przeto My Król wraz z Stanami uchylaiąc Konſt: 1768. Roku względem kupna Pałacu; Pałac z ſtayniami i meblami na przedaż w leciech dwóch bez uszkodzenia Skarbu Koron: w summie na tenże Pałac wyłożoney determinuiemy, Osoby zaś w tę czynność kupna Pałacu weſzłe, od odpowiedzi uwalniamy.

Wdzięczność dla Ur: niegdyś Ordynata Zamoyſkiego.

16. OFiarę niegdy Ur: Jędrzeia Zamoyſkiego Kanclerza W. Koronnego Dwakroć ſtotyſięcy Złł: Pol: na potrzeby Rzeczypoſpolitey przyimuiemy.

Zabezpieczenie Funduszu Manſionaryi Stwołowickiey.

17. GDy Wielebny Xiądz Waleryan Dziurdziewicz Kanonik Jnflantſki w zamiarze chwalebnym pomnożenia Edukacyi dla oboiey

Szlacheckiey Młodzi na Placach przez się nabytych i zabudowanych w Miasteczku Stwołowiczach położonych, funduiąc Mansionarya, ku temu celowi dla utrzymania dwóch Xięży Swieckich i Dyrektora Mansionaryi Summę 54,000. Złotych wieczyście przeznacza: i to Funduszem w opisanych przez się warunkach ubezpieczyć przedsiębierze, tę oraz intencyą Nam Stanom przez UUr: Posłów W. X. Lit. ku otrzymaniu wolności do uczynienia, a ugruntowania uczynić się maiącey fundacyi donosi; *My Król* wraz z Skonfederowanemi Stanami, takową użyteczną determinacyą dla kraiu przyimuiąc, pozwalamy W. Xdzu Waleryanowi Dziurdziewiczowi Kanonikowi Inflantskiemu Fundusz wieczysty Summy 54,000. Złł: Pol: na Dobrach Litewskich pewnych lokować się maiących, na Mansionaryą Stwołowicką wespół z Placami w tym Mieście będącemi, dla utrzymania Edukacyi Szlacheckiey Młodzi, zapisem do przepisów kraiowych stosownym, który Fundusz sposobem z Prawa należnym, skoro sprawiony, i przed Aktami właściwemi zeznany będzie, że trwałym, ważnym i moc Approbaty Seymowey maiącym, na zawsze zostanie, zabezpieczamy.

Przyspiesznie Sprawiedliwości dla Szlachty Łomżyńskiey.

18. Sprawę między Szlachtą w Parafiach Sielońskiey, Gąsowskiey, Goworowskiey, i Rzekuńskiey, osiadłości Ziemskie maiącą, a Proboszczem Płockim, Juryzdykcyą nad niemi przywłaszczaiącym, Konstytucyą 1776. obiętą na Kommissyą odsyłamy, do dania swey Opinii, *referenter*, pod decyzyą Stanów.

Deklaracya względem rodowitości UUr. Grudzieńskich.

19. Ponieważ UUr: Stefan, i Jakób Grudzieńscy Bracia rodzeni, między Osobami zaszczytem Szlachectwa przez Skonfederowane Rzplitey Stany udarowani bez wiadomości swoiey mylnie domieszczeni, Rodowitość swoię Szlachetną przed W. Kanclerzem W. Koronnym dowodami okazanemi wywiedli; Przeto My Król wraz z Konfederowanemi Rzplitey Stanami tych UUr: Stefana i Jakóba Grudzieńskich Braci, z pod Prawa Nobilitacyi wyiąwszy, niewątpliwemi Szlachtą deklaruiemy.

Warunek Współ-Dziedziców Czyżewa.

20. Pod Approbacyą Konstytucyi 1775. Targów i Jarmarków, umieszczony punkt, *quo ad Propinquitatem*, a *Cohæredibus* Czyżewa samey W. Wodzińskiey, i iey Sukcessorom *exclusive* służący, znosiemy.

Deklaracya w Interesie Urodzonych Ożarowskich.

21. Stanowiemy, aby UUr: Ożarowscy do Dziedzictwa Dóbr Byszewa *cum attinentiis* powróconemi byli, *in ordine* czego odsyłaiąc ich do Trybunału Koronnego Lubelskiego dla nieodwłócznego Dóbr powrócenia, zalecamy temuż Trybunałowi, iżby pomienioną sprawę *in puncto* zwrótu do Dóbr własności UUr: Ożarowskich, z któregokolwiek Regestru *ante omnes causas* finalnie zadecydował, oddalaiąc regulowane, *ex præjudiciosis Transactionibus* do tychże Dóbr pretensye. — A co się tycze pretensyi z składu sprawy między UUr: Ożarowskiemi, i W. Sobolewskim Kasztelanem Warszawskim wynikłych, po satysfakcyą do Sub-

ſtancyi W. Oſſolińſkiego Woiewody Podlaſkiego odſyłamy, i *forum* Kommiſſyi Skarb: Koron. deklaruiemy.

Odesłanie Sprawy Ur: Strońſkiego.

22. SPrawę Szlachetnego Strońſkiego z W. Popielem Kaſztelanem Sandomir: po oſtateczne rozſądzenie do Kommiſſyi Skarb Koronnego odſyłamy.

Zalecenie do Kommiſſyi Skarbu Koronnego.

23. ZAlecamy Kommiſſyi Skarbu Koronnego, aby względem Toni i Jazów na Rzece Narwie, w Sprawie między Miaſtem Serockiem, a Ur: Kozłowſkim, oſtateczny wyrok wydała. Sprawę zaś uczynkową tam gdzie z Prawa, rozsądzoną mieć chcemy.

Dozwolenie pomnożenia Fundacyi w Opatowku.

24. CHwalebną intencyą Wielebnego Szymona Drykowſkiego Kanonika Łowickiego w Ofierze Summy czterech Tyſięcy Zł: Pol: na pomnożenie Fundacyi Szpitala w Dobrach Opatowku w Woiewództwie Lubelſkim *ex pendenda Provisione* ulokować mianey, utwierdzamy; i dozor Exekucyi tey funkcyi Kommiſſyi Policyi polecamy.

Deklaracya na rzecz Ur: Wierzbowſkiego i Tymana przez omyłkę do Nobilitacyi włożonych.

25. GDY przez omyłkę podano Ur: Marcina Wirzbowſkiego bywſzego Kommendanta Fortecy Częſtochowſkiey, i Adama Tymana Rotmiſtrza Gwardyi Konney Litewſkiey, w Rzędzie Oſób Woyſkowych do Nobilitacyi, którzy od Przodków ſwych tym ſię iuż dawno zaſzczycali kleynotem; Przeto My Król z Skonfederowanemi Stanami, uwalniamy tychże UUr: Marcina Wirzbowſkiego, i Adama Tymana z pod Konſtytucyi Nobilitacyi.

Zapewnienie WW. XX. Benedyktynów Pułtuſkich.

26. GDY WW. XX. Benedyktyni na wezwanie Kommiſſyi Edukacyiney, i chęcią uſługi Publiczney przenieſieni z Klaſztoru Płockiego dawney ſwoiey Fundacyi Prawem zabezpieczoney do Miaſta Pułtuſka, a tam do Kollegium, i Szkoł po znieſionym Zakonie Jezuickim pozoſtałych, też Szkoły podług przepisów Edukacyi Narodowey pilnie utrzymuią, aby byli bezpieczni ſwoiego dawnego Funduszu, do Rezydencyi pod ów czas w Płocku przywiązanego, tenże z nadanym od Kommisſyi Edukacyi gruntem w Pułtuſku zapewniamy.

Ocalenie Funduszu WW. PP. Wizytek Krakowſkich.

27. Ocalaiąc Fundusz WW. Panien Wizytek w Krakowie zamiar Edukacyi Panien Swieckich maiący, przez podział Kraiu uſzczuplony, dla dopełnienia wyraźnego zamiaru, Konwentowi temu kupić Dziedzictwem Wſie Giebułtów i Troiedym dozwalamy.

Waru-

Warunek dla Ur: Tołłokońskiego Paszkiewicza.

28. Urodzonego Daniela Tołłokońskiego Paszkiewicza, znosząc z niego wszelkie *abusus* dotąd przez osiadłość i handel w Mieście Wilnie wydarzone, wraz z iego Potomstwem do wszelkich Prerogatyw Stanowi Szlacheckiemu służących przywracamy, i od zarzutów Szlachectwu iego szkodzących mocą prawa teraźnieyszego zasłaniamy.

Pensya dożywotnia dla Xiążąt Saskich, a Królewiców Polskich.

29. MAiąc wzgląd na szanowny Dom Królewiców Polskich pamiętny zawsze w sercach Obywatelskich, iuż to przez słodkie panowanie ich Poprzedników na Tronie Polskim, iuż też przez osobiste onych cnoty i nieskażytelne przywiązanie do Narodu Polskiego.

Przeto My Król wraz z Stanami Seymuiącemi, pensye roczne dożywotnie dla Nayiaśnieyszych Xawerego i Karola Królewiców Polskich, dawniey iuż umnieyszone, a przez Konstytucyą 1776. Roku do Summy 268,000. uregulowane, w zupełności swoiey, podług teyże Konstytucyi zachowane mieć chcemy.

Co się zaś tycze Nayiaśnieyszego Xięcia Jmci Karola Królewica Polskiego, który przytomnie bawiąc w Polszcze, umiał uymować sobie zawsze serca Obywatelów, i który z cney krwi Szlacheckiey tego Narodu wybrał dla siebie Małżonkę, przez wzgląd winney iemu wdzięczności; My Król wraz z Stanami Seymuiącemi po długim tegoż Xięcia życiu Pensyi iego teraznieyszey połowę, to iest: Złotych 67,000. determinuiemy dla Nayiaśnieyszey Franciszki Małżonki iego w przypadku przeżycia; A potym dla Nayiaśnieyszey Maryi Krystyny Córki tychże Nayiaśnieyszych Xcia Karola i Franciszki z Krasińskich Królewiczostwa Polskich, a Wnuczki Nayiaśnieyszego Augusta III. Króla Polskiego, po długim Jey Nayiaśnieyszych Rodziców życiu, połowę teyże dopiero wymienioney pensyi, w Summie Złotych 36,500. dożywociem wyznaczamy.

Ratyfikacya Konwencyi z Dworem Saskim o Koszary w Warszawie Wielo.Polskie zwane.

30. KOnwencya którą Kommissya Lokacyina zawarła z Dworem Saskim, o ustąpienie Koszar, i Prawa Emphiteutycznego na Gruntach Wielopola i Grzybowa przy Warszawie, tudzież rezolucyą Rady Nieustaiącey, względem Koszar dnia 3. Mca Października 1788. Roku zapadłą, stwierdzaiąc, i wszystkie Koszary dla Garnizonu Warszawskiego erygowane, z dawnemi i nowemi wybydowaniami, od wszelkich Publicznych Podatków uwalniaiąc, dozor onych Magistraturze Woyskowey, i Miastu Warszawie zlecamy; A na utrzymywanie tychże Koszar, tudzież potrzeb Woyska w nich lokowanego, Magistratura Woyskowa zniosłszy się z Kommissyą Skarbu Koronnego, wielość corocznego Funduszu umiarkuie, i uskutkuie.

Approbacye i pozwolenie na Dóbr zamianę, XX. Cystersów Suleiowskich i Kapituły Sandomirskiey.

31. ZAmianę z wszelkiemi potzebnemi uroczystościami uczynioną przez W. Bazylego Walickiego, Woiewodę Rawskiego, a Konwentem Sulejowskim JXX. Cystersów Dóbr Wożniki, Błogie, Małekoń-

ſkie z przyległościami, za Miaſteczko Mogielnicę z przyległościami: My Król wraz z Stanami Rzeczypoſpolitey approbuiemy, przyimuiąc wdzięcznie od tegoż W. Walickiego ofiarę dwadzieścia procentu do Skarbu Rzpltey z Miaſteczka wſpomnionego, i iego przyległości, w tey iednak zamianie niechcemy mieć zaiętych żadnych części, ieżeli ſię iakie w tych Dobrach znayduią, oddzielnemu czyiemu Dziedzictwu ſłużących. Miaſteczko zaś Zarnów z Wſiami Zdyſzowice, i Siedlec Kapituły Sandomirſkiey Dziedziczne w Woiewództwie Sandomirſkim, w Powiecie Opoczyńſkim leżące, za Dobra Ziemſkie zamienić, lub przedać, a inne *in æquivalenti* kupić, teyże Kapitule pozwalamy, przy zachowaniu Uroczyſtości przepisanych.

Approbacya Funduszow niżey opisanych.

32. Uzyteczne Kościołowi, Oyczyznie i Ludzkości Fundusze świętey pamięci JW. Jana Klemensa Branickiego Kaſztelana Krakowſkiego, Hetmana Wielkiego Koronnego iako to: Fundusz w Roku 1746 w Wigilią Swiętey Barbary Kościołowi Białoſtockiemu, niegdyś od Piotra i Krzyſztofa Wieſiołowſkich zafundowanemu, a approbacyą Króla Jana Kazimierza Roku 1661. dnia 15. Stycznia zabezpieczonemu, pomnożony; tudzież Funduſz dla Organiſty i dla Szpitala, przy Kościele Białoſtockim w Roku 1731. w Wigilią SS. Symona i Judy, i Roku 1768. dnia 27. Lipca nadane; tudzież Fundusz na Altaryą S. Rocha przy Kościele Białoſtockim Roku 1750. dnia 19. Września uſtanowiony, a w Roku 1768. dnia 4. Sierpnia pomnożony; iako też Ceſsyą Auguſta III. Prawa Kollacyi Kościoła Wasilkowſkiego, i Affilliacyą onego w Roku 1749. dnia 16. Stycznia do Kościoła Białoſtockiego; tudzież Funduſz dla Sioſtr Miłoſierdzia w Białymſtoku Roku 1768. dnia 17. Października, i Roku 1770. dnia 15. Października, iako też Urodzoney Heleny Brzezińſkiey w Roku 1781. dnia 13. Sierpnia, i Urodzonych Elzbiety Ebſchelewiczowny i Jana Cichockiego Pułkownika Roku 1785. dnia 10. Lutego, oraz WW. XX. Jana Daniſzewſkiego Kanonika Jnflantſkiego Roku 1784 dnia 21. Lipca i Jana Kantego Antoniewicza Kanonika Łowickiego, podług wyznania W. X. Jgnacego Oſkierki Kanonika Wileńſkiego Roku 1787. dnia 31. Marca, iako też uſtąpienia Summy przez W. Zofią z Smolſkich Piramowiczową w Roku teraźnieyszym 1793. dnia 30. Października dla tychże Sioſtr Miłoſierdzia; tudzież i dla Konwentu Chorośkiego WW. XX Dominikanów Fundusz świętey pamięci Mikołaia Stefana Paca Woiewody Trockiego Roku 1654. dnia 2. Października i JW. Jana Klemensa Branickiego Kaſztelana Krakowskiego, Hetmana W. Kor: R. 1730. dnia. 10. Września, i R. 1764. dnia 15. Marca, iako też dla Szpitala przy tym Konwencie w Choroſzczy będącego, Funduſz tegoż JW. Branickiego na trzynaſtu ubogich R. 1768. dnia 27. Lipca: tudzież dla Szpitala Kościelnego Tykocińſkiego, takoż na trzynaſtu ubogich pod tąż samą datą i dla WW. XX. Miſſionarzów Tykocińſkich Roku 1768 dnia 3. Października, oraz Seminarium tamecznego, Roku 1769. dnia 17. Października uczynione; My Król za zgodą Stanów też Funduſze na wieczne czasy potwierdzamy.

Approbacya Szpitalu w Mieście Wilnie i innych pobożnych Funduſzów.

33. Szpital pod dozorem Sioſtr Miłoſiernych w Mieście Wilnie, dla ubogich ſierot i podrzuconych dzieci, przez W. z Załuſkich Ogińſką Woiewodzinę Trocką ufundowany, z wſzelkiemi onemuż nadaniami, My Król

Król za zgodą Stanów Rzplitey potwierdzamy, i dalſzych Legatów dla pomnożenia tegoż Szpitala pozwalamy, oraz inkorporacyi innych Szpitalów w tymże Mieście Wilnie, za wolą przyzwoitey Zwierzchności. Pozwalamy oraz plac Mieyſki z opadłemi murami w przyległości tegoż Szpitalu będący, morgów dwa ziemi w ſobie zawieraiący, dla założenia ogrodu, i rozszerzenia budowli Szpitalowi temu ſłużących, uſtąpić Magiſtratowi Wileńſkiemu, ieżeliby mu ſię to zdało. Takowy Szpital pod protekcyą Nas Króla i wszyſtkich Królów Polſkich zoſtawać będzie; Zwierzchność zaś i rząd szczególnieyszy tegoż Szpitalu Superyorowi Xięży Miſſyonarzów Wileńſkich, teraźnieyszemu i naſtępcom iego poruczamy, z obowiązkiem zdawania co rok rachunku z przychodów i rozchodów przed Kommiſſyą Porządkową Woiewodztwa Wileńſkiego. Toż My Król za zgodą Stanów, Kościoł i Klaſztor X.X. Bazylianów celem oświecenia Włościan Ruſkiego obrządku, w Dobrach swoich Dziedzicznych Hermanowicze zwanych, w Powiecie Braſławſkim Urodzonym Jgnacemu i Maryannie z Jakubowſkich Szyrynom Koniuszym Braſławſkim wyſtawić, i Funduszem 40,000. Złł: Pol: i włoką iedną ziemi opatrzyć pozwalamy. Niemniey W. Xiężnie Annie z Xiążąt Sapiehów Jabłonowſkiey Woiewodzinie Bracławſkiey, Panny Miłoſierne w Kocku i Siemiatyczach fundować pozwalamy. A że i Przewielebny Krzyſztof Szembek Biſkup Płocki na powiększenie Dochodów Szpitala Pułtuſkiego pod dozorem Sioſtr Miłoſiernych, część dziedziczną swoię we Wſi Kacicach Xięſtwa Mazowieckiego, a Ziemi Zakroczymſkiey nabytą, chce applikować, przeto do żądania iego i prośby przychylamy ſię, takowy fundusz iego approbuiąc. Pozwalamy także Urodzonemu Alexandrowi Bohuszowi podług woli swoiey Szkoły i Alumnat na ośmiu Synów Szlacheckich z Familii Imienia swego i naybliższego pokrewieńſtwa lub w niedoſtatku tych, dla uboższey Szlachty Ziemi Bielſkiey, fundować w Mieście Naszym Bielſku Podlaſkim, i takową przez niego uſkutecznić ſię maiącą Fundacyą, approbuiemy.

Pomnożenie Funduſzu na Alumnat Papieſki.

34. GDy Oyciec S. dawne ſwoie przedſięwzięcie pomnożenia Funduszu Alumnatu Papiezkiego w celu Edukacyi Kleryków Obrządku Ruſkiego i Ormiańſkiego założonego, przez kupno Dóbr za 200,000. chce w Kraiach Rzplitey uſkutecznić, My Król wraz z Skonfederowanemi Stanami tę przychylność Oyca S. dla Polſkiego Narodu z wdzięcznością przyimuiąc, chętnie na takowe kupno Dóbr za 200,000. zezwalamy.

Warunek względem Summy Złł: 350.000. Ur: Mniſzcha Ex-Marſzałka W. K. na Staroſtwie Lubelſkim hipotekowaney.

25. GDy Uſtawą Seymu Roku 1775. Summa 350,000. Złł: Pol: z obowiązku Konſtytucyi R. 1673. wynikaiącą, do Staroſtwa Lubelſkiego przywiązaną zoſtała; a naſtępnie W. Michał Wandalin Mniſzech, Marszałek W. Kor: przy kupnie tegoż Staroſtwa onęż opłacił. Przeto My Krol za zgodą Stanów, w dochowanie wiary publiczney, rzeczoną wzwyż ſummę Złł: 350,000. podług warunków Uſtawy Seymowey R. 1775. do Staroſtwa Lubelſkiego przywięzuiąc, też Summę na tymże Staroſtwie Lubelſkim hipotekuiemy, i aby od niey opłata prowizyi przez Kommissyą Skarbu Koronnego naſtępowała, ninieyszą ſtanowiemy uchwałą.

Approbacya Fundacyi Szpitalu Siostr Miłosiernych w Ciechanowcu i Kościołka we Wsi Bogutach.

36. MAiąc sobie doniesionym od WW. Posłów Ziemi o gorliwości i litości Ur: Teressy z Lanckorońskich Ossolińskiey Starościny Nurskiey nad nędzą schorzałego Ubostwa iuż dopełnionych przez Erekcyą Szpitalu Siostr Miłosiernych w Miasteczku Ciechanowcu teyże Ur: Ossolińskiey Dziedzicznym w Woiewodztwie Podlaskim, Ziemi Drohickiey leżącym, Erekcyą tegoż Szpitalu, i Zapis Wsi Bogutów w Ziemi Nurskiey leżącey na potrzeby tegoż Szpitala uczyniony, tudzież Erekcyą w teyże Wsi Bogutach Kościołka do Kościoła Nurskiego affilliowanego przez Ur. Stanisława, Łazowskiego Komornika Ziemi Nurskiey dopełnioną, z iegoż Funduszem mocą ninieyszego Prawa utwierdzamy i approbuiemy. Oddaiąc te fundusze z ich dochodami, iako i inne pod dozor i urządzenie Kommissyi Policyi.

Nadanie trzech Włok gruntu Kościołowi Pokoynieńskiemu.

37. MY Król za zgodą Skonfederowanych Stanów, trzy Włoki gruntu we Wsi Pokoynie zwaney, do Starostwa Pogiermuńskiego należącey, na które Diploma Nasze Królewskie wydamy Kościołowi nowo-wystawionemu, w teyże Wsi Pokoynie mianowaney wymierzone, wiecznemi czasy potwierdzamy.

Pozwolenie Zakonnicom Wizytkom Wileńskim, Dominikankom Nowogrodzkim, i Sakramentkom Warszawskim kupienia Dóbr w Kraiu Rzplitey leżących.

38. MY Król za zgodą Skonfederowanych Stanów, Zakonnicom Wizytkom Wileńskim, za trzy kroć sto tysięcy; Dominikankom Nowogrodzkim, za dwa kroć sto tysięcy Złotych Polskich, i Sakramentkom Warszawskim za sto tysięcy Złotych Polskich kupienia Dóbr Ziemskich w kraiu Rzplitey leżących, *salvis oneribus Reipublicæ* pozwalamy.

Utwierdzenie Funduszów Stanu Duchownego, w Koronie Polskiey i w W. Xięstwie Litewskim.

39. ZAbezpieczaiąc Stanu Duchownego własności, ile znacznie przykładaiącego się do Dobra Oyczyzny nauczeniem Praw Religii S. utrzymywaniem edukacyi Młodzi Narodowey, dzwiganiem ciężarów publicznych, i dalszych obowiązków dokładnym pełnieniem: My Król wraz z Stanami Rzplitey Skonfederowanemi wszystkie Przywileie, Fundusze, Prawa, pieniężne Inskrypcye rożnym Kościołom Duchowieństwa Swieckiego i Zakonnego w Koronie Polskiey i w W. Xięstwie Litewskim dotąd nadane i służące, wyiąwszy procederem obięte, *in toto* utwierdzamy i przy mocy nienaruszoney zachowuiemy.

Approbacya Funduszu Przewielebnego Xiędza Kossakowskiego Biskupa Inflantskiego w Dobrach Dziedzicznych Janowie, w Powiecie Kowieńskim.

40. FUndusz Sumowny na Sto Tysięcy Złotych Polskich, podług opisów i obowiązków w nim umieszczonych na Missyą w Xięstwie Kurlandzkim, i na edukacyą Ubogiey Szlachty pod dozorem Xię-

ży Maryanów, w Dobrach Dziedzicznych Przewielebnego Xiędza Biſkupa Jnflantſkiego approbuiemy.

Uwolnienie a Scartabellatu.

41. URodzonych Daniela Skowrońſkiego, Cypryana Sowińſkiego Metrykanta Koron: Staniſława Baczyńſkiego, Staniſława Rutkowſkiego, przez wzgląd zarekomendowanych Nam przez Miniſtrów Naſzych, wiernych i pracowitych dla Rzplitey wyſług a Scartabellatu uwalniamy, i wſzelkich Dobrodzieyſtw z Prawa przynaleznych używać dozwalamy.

Nobilitacye i Rehabilitacye.

42. LUbo Prawem Seymu teraźnieyszego, wyroki Seymu Rewolucyinego zgaſłego wypadłe, za żadne i niebyłe uznaliśmy; że iednak litość i sprawiedliwość wymaga, aby Osoby do Nobilitacyi pod różnemi tytułami w zgaſłym Seymie obięte, raz do wspołeczności lub Kleynotu Szlachectwa przypuszczone od tego nieodpadały dobrodzieyſtwa; Osoby więc tak Woyſkowe iak Cywilne na tymże zgaſłym Seymie nobilitowane, a poniżey wraz z teraz do Kleynotu Szlachectwa przypuszczonemi wypisane, przy nadanych sobie zachowuiemy dobrodzieyſtwach: a tym z nich które dotąd swoich nie exportowały Dyplomatów, czas do tego do przyſzłego Ordynaryinego Seymu przedłużamy: Ktoby zaś w tym czaſie Dyplomatu swego nie wynioſł, i Kondycyi Prawem Tyſiąc ſiedmset ſiedmdzieſiąt piątego Roku przepisanych, wraz z opłatą Stępla połowę ceny podług uſtawy zeſzłego Seymu wynoszącą nie dopełnił; tym samym od udzielonych sobie Prerogatyw odpadnie. Toż ſię rozumieć ma i o Osobach teraz do Nobilitacyi przypuszczonych, ktoreby w podobnymże przeciągu czasu dyplomatów swoich nie wynioſły, i kondycyi Roku 1775. przepisanych, wraz z opłatą Stępla połowę ceny podług uſtawy przeſzłego Seymu wynoſzącą, nie dopełniły.

Woyſkowe zaś Osoby tak na zgaſłym Seymie iak i na ninieyszym Nobilitowane od obowiązku kupna Dóbr i opłaty Stępla uwalniamy.

Osoby Woyskowe, Ur: Jan Auguſt Cichocki Generał Major, Fryderyk Cronneman z Rangą Generała Majora w Artyleryi Litt: Marcin Gisler w Regimencie Ur: Raczyńſkiego, i Jan Gisler w Batalionie Skarbu Kor: Pułkownicy, którzy czterey a Scartabellatu są uwolnieni. UUr. Filip Haumann w Regimencie Ur: Działyńſkiego Pułkownik, Jan Frydercy Kapitan, Fryderyk Kaulbers Porucznik Gwardyi Pieszy Koronney; Jakob Szott, Franciszek Raczkowski Gwardyi Konney Koronney Kapitanowie, Jan Szeymecler Porucznik Artylleryi Koronney, Franciszek Jozef Mehler Major w Artylleryi Litewskiey, Jan Albert Mehler Kapitan w Korze Jnzenierów Kor: Andrzey Szyndler Kapitan w Korze Artylleryi Koronney, Jozef Zyllo Kapitan w Batalionie Skarbu Koronnego, Krzyſztof Hemling Rotmiſtrz w Pułku Ur: Karwickiego, Jan Hemling w Pułku Ur: Malczewſkiego, Jakob Dietrych Kapitan Fizylierów Koronnych, Jan Neuman Porucznik w Batalionie Skarbu Kor: Jan Patek Porucznik Gwardyi Pieszey Koronney, Filip Dekiert Porucznik w Woyſku Pruſkim, Antoni Dekiert Stück-Junker Artylleryii Litewskiey, Antoni Figietty w Regimencie dawniey Ur: Xcia Sułkowskiego, Michał Zeydel Kapitan w Woyſku Litewskim, Henryk Kajetan Graybner bywſzy Kaiptan w Regimencie Buławy Wielkiey Koronney, Staniſław Polanowſki Towarzysz Kawaleryi Narodowey, Karol Otton de Gleichmann Major w Woysku Saskim, Jan Au Kapitan w Artylleryi Litewskiey, Wińcenty Jlner Towa-

rzysz Kawaleryi Narodowey, Karol Halman Audytor Koru Artylleryi Koronney, Maciey Kubicki Podporucznik Koru Jnżenierów Koronnych, Jakob Kubicki Porucznik w Chorągwi Laski Wielkiey Kor: Architekt teyże Jurysdykcyi, Dominik Hoszkiewicz Porucznik w Woysku Litt: Jozef Lemański Kapitan w Regimencie Ur: Raczyńskiego, Jan Freier Kapitan Gwardyi Konney Koronney, Michał Kadau i Jozef Hurtych Podporucznicy Artyleryi Litt: Jozef Betty Porucznik w Regimencie Fizylierów Koronnych, Jgnacy Banczakiewicz Podporucznik Artyleryi Koronney, Woyciech Szyndler Porucznik w Regimencie Buławy Wielkiey Litewskiey, Piotr Hoffman Rotmistrz Chorągwi Laski Wielkiey Koronney Henryk Hoffman Kapitan Gwardyi Pieszey Koronney, Henryk Stekkeli Kapitan Gwardyi Pieszey Koronney, Karol Lichocki Porucznik Artylleryi Koronney, Michał Bergonzoni Generalny Stabs-Medyk Woyska Koronnego; Jan Buttner w Regimencie Fizylierów Koronnych, Jan Grann w Regimencie Pieszym Buławy Wielkiey Koronney, Jan Jakob Meien w Regimencie Czwartym Buławy Polney Litt: Ludwik Liszewski w Pułku Przedniey Straży Lit: Podpułkownicy; Filip Fleury Adjutant przy boku Naszym, Piotr Reich Generał Adjutant Buławy Polney Litt: Karol Kriegsstein w Regimencie Ur. Czapskiego Generała Majora. Jan Kalk w Regimencie Ur: Wodzickiego Generała Majora, Jan Komorowski w Regimencie Pieszym Buławy Polney Koronney, Ludwik Zander bywszy w Regimencie Łanowym, Franciszek Ryx bywszy w Regimencie Piątym Litt: Bartłomiey Folino bywszy w Artylleryi Koron: Marcin Wierzbowski Kommendant Fortecy Częstowskiey, Jan Hempel w Woysku Kor: Jozef Jagielski w Woysku Kor: Franciszek Auspitz w Regimencie Buławy W. Kor. Majorowie, Antoni Kapella, Jozef Koch, Karol Kliman w Artylleryi Koronney, Karol Lesing Adjutant w Dywizyi Małopolskiey, Jan Fettery, Franciszek Majorhoffer w Gwardyi Pieszy Kor: Jan Misgier w Regimencie Łanowym, Jan Stertzenbrecher, Jan Krummes w Regimencie Ur: Potockiego, Woyciech Greffen w Regimencie Ur: Działyńsk: Leonard Marcin Reynhold w Regimencie Ordynacyi Ostrogskiey, Jakob Moczyński, Marcin Prandke w Regimencie Ur. Działyńskiego, Jozef Rolski, Woyciech Kozłowski, Jozef Weytykant Audytor w Regimencie Imienia Potockich, Jan Ogilvie, Fryderyk Reinhard w Regimencie Ur: Gorzeńskiego Generała Majora, Fryderyk Pfefingier w Regimencie Buławy Polney Kor: Jan Uliński w Regimencie Fizylierów Koron: Mikołay Spensberger w Artyleryi Litt: Szymon Gurski w Korpusie Inżenierów Litt: Tadeusz Nowicki Kwatermistrz w Pułku Przedniey Straży Litt: Adam Tyman Rotmistrz w Gwardyi Konney Litt: Samuel Zander Kwatermistrz w Regimencie Łanowym, Jan Marcin Gierger bywszy w tymże Regimencie, Wóyciech Treppenhauer w Regimencie Ur. Raczyńskiego Generał Majora, Jozef Lemański w Regimencie tegoż, Antoni Stefan Klimkiewicz w Regimencie Gwardyi Pieszey Kor. Karol Szwan bywszy w Woysku Kor: Kapitani, Jan Klermont w Pułku Naszym Major; Jan Lichocki, Karol Tepfer, Ludwik Metzel, Franciszek Gielhard, Jan Thile, Karol Stankiewicz, Adam Eichner, Jan Zschernich, Michał Cichocki w Korpusie Artylleryi Koron: Fryderyk Aurray, Jan Spaarmann, Jozef Eckert, Krzysztof Hauffe z Koru Inżenierów Koronnych, Karol Hube z Koru Inżenierów Litewskich, Franciszek Kolty w Pułku Ur: Xcia Jozefa Lubomirskiego, Adama Gurskiego w Regimencie Gwardyi Konney Koronney, Michał Greyfeld, Jan Greyfeld, Dawid Gerber, Jan Antony, w Regimencie Gwardyi Pieszey Koronney; Jan Barankiewicz, Andrzey Rożański w Regimencie Łanowym; Sebastyan Raychard w Regimencie Ur: Potockiego, Antoni Grekowicz w Regimencie Ur: Raczyńskiego Generała Majora, Krzysztof Hoerelginnen w Regi-

men-

mencie Pieszym Buławy Polney Kor: Karol Landszaft w Chorągwi Węgierſkiey Laski W. Kor: Sylweſtr Gryniewicz bywszy w Regimencie Ur: Czapskiego Generała Majora, Tomasz Tarnowski w Woysku Litt: Karol Hirszberg w Woysku Litewſkim, Jgnacy Witkowſki w Regimencie Ur: Działyńſkiego, Porucznicy. Auguſt de Torry, Jan Amira w Korpusie Jnżenierów Kor: Michał Eigner w Korpusie Jnżenierów Litt: Jan Huhn w Regimencie Ur: Działyńskiego, Antoni Hauman w Regimencie Ur: Malczewſkiego, Henryk Birnbaum w Regimencie Ur: Wodzickiego, Sebaſtyan Jakubowſki Adjutant w Dywizyi Pierwszey Litt: Franciszek Mathy w Regimencie Gwardyi Pieszey Kor: Podporucznicy: — Mikołay Bakałowicz, Antoni Hoffman w Korpusie Artylleryi Kor: Paweł Kozłowski w Kawaleryi Narodowey Koron: Tadeusz Mokin w Regimencie Ur: Działyńſkiego, Fryderyk Hanff w Regimencie Ordynacyi Oſtrogſkiey, Wincenty Rogowſki w Regimencie Fizylierów Kor: Jozef Szacki w tymże Regimencie Pieszym drugim Woyſka Litewſkiego Antoni Krydel w tymże Regimencie, Mateusz Jozef Sarnowski w Woyſku Litt. Jan Gaiewski, Jozef Kamińſki w Chorągwi Laski W. Kor: Jakob Stężycki bywszy w Gwardyi Konney Koron: Chorążowie; Franciszek Kalinowski Namieſtnik, Hippolit Kozłówſki w Kawaleryi Narodowey Kor: Jan Mokien w Kawaleryi Narodowey Litewskiey, Marcin Nowiński w teyże Kawaleryi Towarzysze, Jędrzey Dahlen Porucznik, Jgnacy Dahlen, Jan Dahlen, Jozef Dahlen, Karol Dahlen, Antoni Dahlen Chorążowie w Woysku Pruskim, Jędrzey Edle Major w Woysku Roſsyyskim, Woyciech Kollatorowicz, Łukasz Kollatorowicz w Kawaleryi Litt: Towarzysze. Jan Sklażewicz w Woysku Koronnym Kapitan, Kasper Maffler Major Regimentu Łanowego, którego a Scartabellatu uwalniamy, Jozef Alexander Kowwacz w Regimencie Ur: Moszczeńskiego Porucznik, Kazimierz Sklażewicz w Woysku Koronnym Porucznik, Karol Szczygielski, Grzegorz Wysocki w Kawaleryi Nardowey Kor: Towarzysze. Henryk Krukowſki w Gwardyi Konney Koronney Wachmiſtrz, Michał Rąga w Gwardyi Pieszey Koronney Szerżant, Jędrzey Lubowiecki w Regimencie Xcia Radziwiłła Furyer, Szymon Kowalski w Regimencie Gwardyi Konney Koronney, Jan Reynberger w Regimencie Pieszym Buławy W. Kor: Kadeci, Jozef Janulewicz Towarzysz w Kawaleryi Narodowey Litt: Woyciech Łuczkiewicz Chorąży Kawal: Nar: Maciey Krysińſki Chorąży w Regimencie Pieszym pierwszym Litt: Jerzy Byczkowski Major w Woysku Koronnym z uwolnieniem go à Scartabellatu. Antoni Kapitan, Jan Chorąży Bracia Lesznoscy, których od Scartabellatu uwalniamy. Karol Jonathan Zugehoer Major w Woysku Koronnym, Jakob i Franciszek Bracia Adamczowscy w Kancellaryi J. K. Mci Woyſkowey i Koronney pracuiący od lat 9. *Osoby Cywilne*: Bernard Zabłocki przy Dworze Berlińskim w obowiązkach Legacyi lat kilkanaście zoſtaiący, dobrze Nam zaſłużony; Ludwik Brunet, i Piotr Jozef Rouſseau, przez długi czas ciągle i wiernie przy Osobie Nas Króla sprawuiący uſługi: Ci trzey *præciso* Scartabellatu: Szymon Kasperski, Jan Klug, Auguſt Wilhelm Arndt, Jan Meysner, Piotr Blanc, Franciszek Frybes. Piotr Gotard Frybes, Jan Karol Frybes, Filip Tomasz Frybes, Wincenty Łaſkiewicz, Jgnacy Łaſkiewicz, Franciszek Łaſkiewicz, Andrzey Kapoſtas, Franciſzek Moryno, Jakob Fengier, Maciey Łyſzkiewicz Rehabilitowany, Paschalis Jakubowicz, Tomasz Dangiel, Leon Madzarſki, Antoni Zader, Jan Zygler, Szczepan Filsjean, Henryk Münkenbek, Tomasz Czech, Hiacynt Bellica, Antoni Duniewicz, Antoni Wincenty Mianowſki, Kasper Mianowſki, Paweł Grochalſki, Michał Wulfers, Jgnacy Straus, Celeſtyn Manierowicz, Michał Dobrowolſki, Jozef Borkowſki, Gabryel Czerwińſki, Teodor Milberg, Paweł Dąbkowſki, Jan Wę-

drychowski, Piotr Nowosielſki, Paweł Nowosielſki, Mateusz i Jgnacy Bracia Maruszewscy, Wawrzyniec Zukowski, Tomasz Maruszewski, Jakob Sidorowicz, Woyciech Sleżańſki, Stefan Grudzińſki, Maciey Latecki, Telesfor Billewicz, Walenty Lalewicz, Auguſtyn Felix Glińſki Rehabilitowany, Jozef i Tomasz Malewiczowie obadwa Rehabilitowani, Antoni Chewalier, Jan Kaſpary, Filip Antoni Campioni, Jgnacy Andrychowicz, Leon Seeloff, Jan Zielińſki, Wawrzeniec Sobolewſki, Fabian Kwiatkowſki, Jakób Buynowſki, Jan Makowſki, Andrzey Zawirſki, Antoni Sierpińſki, Henryk Baſtyan, Tomasz Wolſki, Jan Hakkenszmit, Walenty Bartsch, Daniel Skowrońſki z uwolnieniem go à Scartabellatu, Nikodem Przemieniecki, Karol Virion, Jozef Czarnecki, Jozef Wytyſzkiewicz, Godfryd John, Kazimierz Burakowſki, Franciszek Wolff, Wacław Karer, Jozef Gaſtel, Jozef Karone, Fryderyk Trebert, Kamsetzer, Wawrzyniec Gucewicz, Teodor Liniewicz, Kryſtyan Neumann, Wacław Wykiſiały, Paweł Venturelli, Lernet, Euſtachi Kittel, i Synowiec iego Karol Kittel, Daniło Szczerbina, Leon Grabowſki, Jzaak Blanc, Jan Erneſt Szeffler, Klemens Berneaux, Jerzy Potz, Jan Dawid Heisler, Dominik Gheri, Szymon Wroniecki, Franciszek Kutzner, Jan Radke, Paweł Gromadzińſki, Franciszek Cerner, Jan Baptiſta Roſſi, Teodozyusz Kryſtyan Frantzius, Jan Sielſki, Jan Kruszyna, Jakób Grudzińſki, Paweł Fabiańſki, Kasper Hurtyg, Staniſław Wielogorſki, Antoni Szczęſki, Staniſław Olearſki, Aloizy Kwiatkowſki, Boguſław Fechner, Antoni Brykczyńſki, Tomasz Kruczkowſki, Franciszek Wernicki, Jozef Kubecki, Jan Nepomucen Gratkowſki, Jan Ulrych, Jan Lewandowſki Jozef Szlemer, Woyciech Piotrowſki, Karol Gotlieb Krügel, Szymon Kurczewſki, Jgnacy Jarmundowicz, Jan Dudziński, Jakób Burkard, Maxymilian Billewicz, Ludwik Billewicz, Jan Strudziński, Jacek Szymański, Jan Rafałowicz, Kasper Męciszewski, Andrzey Zwoliński, Bernard Heryng, Jozef Rautenſtrauch, Franciszek de Ramer, Teodor Łukaſiewicz, Floryan Szadbey, Grzegorz Kasper Czaykowski, Jan Karol Pinabel de Varier, Jozef Horodnicki, Jakób Witrowicz, Mikołay Ecumyer, Franciszek Witkowski, Walenty Szczęski, Mikołay Stoſs, Jozef Janulewicz, Herman Stender, Jozef Kozłowski, Jozef Szaboniewicz, Mateusz Tokarski, Paweł Terło, Natanee Pretorius, Jacek Rowicki, Onufry Suchożanit, Karol Mikuć, Wawrzeniec Wofidło, Antoni Lachowicz, Jan Ziomkowski Jan Kanty Nawrowski, Jan Juszkiewicz, Daniel Lottich, Grzegorz Abrahamowicz, Franciſzek Reynberger; Geryon Henryk Prahl, Franciszek Roesler, Antoni Bellefroid, Jan Müller, Jakób Opatowicz, Franciszek Rottenburg, Daniel Paszkiewicz, Leonard Paszkiewicz, Baltazar Skodowski, Wacław Egersdorff, Franciszek Luſt, Wilhelm Kryſtyan Jakobson, Piotr Kuszerowski, Jozef Zyliński, Jan Straszewicz, — Antoni Jozef Zieliński, Tomasz i Jozef Zielińscy, Ci trzey Rehabilitowani, — Andrzey Nizwant Kancellaryſta w Deputacyi rządowey bez opłaty Stępla. — Cypryan Siewruk, Joachim Gucewicz, Wincenty Nela, ci trzey bez opłaty Stępla. — Jan, Franciszek i Wincenty Statkowscy trzey Bracia, Xiądz Królikiewicz Dyrektor Duchowny Korpusu Kadetów, i Xiądz Dobrzański, obadwa ci Rehabilitowani, Xiądz Tomasz Haliborton Kanonik Łucki, Antoni Haliborton Porucznik, Wawrzyniec Meier i Jan Meier, Sukceſſorów Ur: Woyciecha Łuczkiewicza Chorążego Chorągwi Pancerney iako Woyskowi. — Jan Krebs, Jan, Andrzey, Antoni i Woycieh Bracia Kiewliniczowie.

No-

Nobilitacya Osób od Deputacyi examinuiącey Władze Woyskowe rekommendowanych.

43. GDY Prawa Przodków Naszych chcąc zachęcić do Dzieł woiennych w liczbie zasług do kleynotu Szlachectwa dozwoliły Władzy Woyskowey rekommendacyą do Seymu wnosić, a przeto na mocy takowych Ustaw kraiowych podani są Nam Królowi i Seymuiącym Stanom, Jan Grusiewicz Hazelkist, Jan Krzysztof Nahke, Xawery Generał Audytor Woysk Lit:, Jan Kapitan i Professor w Artylleryi, Walenty Chorąży w Regimencie Siodmym Bracia Krysińscy, oraz Symon Sztabs Medyk Woysk Lit:, i Jozef Bierski; Zaczym Seymuiące Stany wszystkie Osoby w górze wymienione do zaszczytu Szlachectwa przeciw *Scartabellatu* przyimuiąc, przy zaprzysiężeniu wierności Nam Królowi i Rzplitey Dyploma wydać bez opłaty deklaruiemy.

Jndygenaty dla Osób Woyskowych.

44. MAiąc sprawiedliwy wzgląd na wierne w Woysku Rzplitey usługi UUr: Jana Franciszka de Pouppart Generała Maiora w Woysku Koronnym, Krystyana Godfryda Deybel de Hammeren Pułkownika Artylleryi Koronney, Jana Schillera Pułkownika i Dyrektora Szkoły Artylleryi Koronney, Karola Griegsheim bywszego Exercyer-Magistra Woysk Litewskich, Ludwika de la Lande Brygadyera w Korpusie Kadetów, Jana Stolla Generalnego Sztabs-Medyko-Chirurga Woyska Koronnego, Jana Karola de Grammlich Kapitana w Regimencie Szeffowstwa Ur: Wodzickiego Generała Majora, Franciszka de Labadie Porucznika w Korpusie Jnzenierów Koronnych, tudzież Konstantego Szultza bywszego Kapitana Woyska Koronnego, tychże za Jndygenów wraz z Potomstwem ich uznaiemy, którym po zwykłym wywodzie i przysięgi na wierność Rzeczypospolitey wykonaniu, Diplomata z Kancellaryi Naszey Narodowey wydane bydź maią.

Jndygenat dla Xięcia Ludwika Würtemberga.

45. MAiąc wzgląd na zacność urodzenia i na osobiste przymioty Xięcia Ludwika Syna Xięcia Fryderyka Eugeniusza Würtemberga i Fryderyki Zofii z Margrabiów Brandebourg Schwedt Xiężniczki Pruskiey, za wdaniem się Posłów Ziemskich, do Jndygenatu i do uzywania wszelkich prerogatyw Szlachcie rodowitey Polskiey służących, ninieyszą Ustawą Seymową przypuszczamy.

Jndygenaty Osób niżey wyrażonych.

46. Pragnąc widzieć w gronie Obywatelów Polskich Osoby urodzeniem, przymiotami, i maiątkiem za granicą dystyngwowane; My Król za powszechną Stanów zgodą, UUr: Hrabiów de Brigiddo, Jana de Schall, Jana Wenceslawa i Antoniego de Bubna i Littitz, Barona de Verny Geraud Szlachcica Lotaryńskiego, Jędrzeia i Ernesta Sartoryuszów Braci, Franciszka Ernesta Henniga Agenta Naszego w Gdańsku, Franciszka de Meser, Eloberta Watsona, do Jndygenatu Szlachectwa Polskiego z wszelkiemi Prerogatywami temu Stanowi służącemi wraz z ich Potomstwem przypuszczamy, i za poprzedzaiącym wykonaniem przysięgi na wierność Rzeczypospolitey, tudzież wywodem rodowitości, ia-

iako też dopełnieniem przepisow Prawa 1775. uwalniaiąc ich przecięż od opłaty Stępla, Dyplomata onym z Kancellaryi Naszey pod pieczęcią Oboyga Narodów wydać rozkazuiemy.

Warunek względem Jndygenatów i Nobilitacyi.

47. MY Król wraz z Skonfederowanemi Rzplitey Stanami deklaruiemy; iż ci wszyscy którzyby na ninieyszym Seymie to nobilitowanemi, to przy udzielonym sobie na zgasłym Seymie zaszczycie Szlachectwa zachowanemi będąc, Dyplomatów swoich przed zaczęciem przyszłego ordynaryinego Seymu niewynieśli, i kondycye Prawem 1775. Roku przepisanych niedopełnili, nie tylko tym samym od udzielonego im dobrodzieystwa odpadać będą, ale nadto imiona ich powypisywane przez Kanclerzy do wszystkich Akt podane i na drzwiach Kancellaryi przybite będą, które Prawo i do Osób Jndygenatami zaszczyconych, rozciągać się ma.

Przeznaczenie Fori *Sprawom W. X. Litt: w Generalney Sądowniczey Konfederacyi Targowickiey bez rozsądzenia pozostałym.*

48. POnieważ Akt Konfederacyi Seymu Grodzieńskiego w Roku dopiero idącym 1793. 7bra 16. dnia nastały, rozwiązuiąc Akt Konfederacyi Targowickiey, nic niepowiedział *directo modo* o Sprawach w Generalney Sądowniczey Konfederacyi Targowickiey, bez rozsądzenia pozostałych; ani tym sprawom wyraźnego przeznaczenia nieuczynił; Przeto My Król wraz z Seymuiącemi i Skonfederowanemi Rzplitey Stanami, następne stanowiemy rozporządzenie, to iest: wszystkie Sprawy, bez rozsądzenia w tey Generalney Sądowniczey Konfederacyi Targowickiey pozostałe, z natury swoiey do Trybunałów należące, a mianowicie w Regestra appellacyine, za wszelkiemi appellacyami od Konfederacyów uczynionych, i od Sądów Ziemskich wpisane, w tym samym stopniu, w iakim w Konfederacyi zostały do Trybunału odsyłamy, determinuiąc dla tych spraw udzielny Regestr, *titulo* po—Konfederacki, w który za wydanemi Pozwami, strony przychodzić, i Aktoraty swoie wpisywać maią: iaki to Regestr pierwszego tygodnia w każdym miesiącu Marszałkowie Trybunalscy do sądzenia brać będą obowiązani dopoty, póki wszystkie w takowym Regestrze Sprawy zupełnie i ostatecznie rozsądzonemi niezostaną, dalsze zaś Sprawy w innych Regestrach bez Appellacyi bedące, a z natury swoiey nie Trybunałom, ale albo Kommissyom Skarbowym albo Woyskowym, albo Edukacyiney, albo Assessoryom, tudzież Ziemskim i wszystkim innym Sądom do rozsądzenia należące, napowrót do Magistratur właściwych zwracamy; oprócz Spraw szczególnie między Osobami zakordonowanemi, Dobra lub pretensye za temiż Kordonami bądź dawnym bądź nowym pozostałemi, a Dekretom nieappellowanym mieyscowych Konfederacyów exekucyą nakazuiemy.

OSO-

Do Rady Nieustaiącey.

Z Senatu z Korony.

Nayprzewielebnieyszy Xiąże Prymas.
WW. Bazyli Walicki Woiewoda Rawſki.
Antoni Lasocki Kaſztelan Goſtyńſki.

Z Senatu z Litwy.

Przewielebny Xże Maſsalſki Biſkup Wileńſki.
WW. Michał Xże Radziwiłł Woiewoda Wileń:
Jozef Hrabia Plater Kaſztelan Trocki.

Ex Miniſterio.

WW. Fryderyk Moſzyńſki Marſzałek W. Koron:
Antoni Xżę Sułkowſki Kanclerz W. Koron:
Michał Ogińſki Podſkarbi W. Litt:
Jozef Zabiełło Hetman Pol: Litt:

Z Stanu Rycerſkiego, z Korony.

W. Jozef Hrabia Ankwicz Marszałek Rady.
UUr: Chołoniewski Miecznik Koron:
Adam Szydłowski Stta Mielnicki.
Woyna Stta Staniſławowſki.
Kazimierz Mieczkowski Poseł Krakowſki.
Hrabia Oſtrorog Poseł Czerſki.
Wincenty Modzelewski Poseł Inflant:

Z Stanu Rycerſkiego, z Litwy.

UUr: Grabowski Krayczy Litt:
Wołłowicz Chorąży Nadwor: Litt:
Jundziłł Podkomorzy Grodzieński.
Chrapowicki Ex Kasztelan Mściſław:
Łoppott Ex-Oboźny Litt:
Jozofowicz Staroſta Merecki.
Jozef Szwykowſki Szambelan.
Na Sekretarza Rady, Wiel: Xiądz Wołłowicz Ref: W. X. L.
Na Sekret: Rady Intereſsów Zagranicznych Ur. Tęgoborſki.

Do Kommiſſyi Edukacyiny O. N.

Nayprzewielebn: Xiąże Prymas.
Przewielebny Xże Biſkup Wileńſki.
Przewielebny Skarſzewſki Biſkup Hełmski.
JW. Xże Radziwiłł Woiewoda Wileń:
W. Joachim Chreptowicz Kanclerz W. Litt:
Xiąże Staniſław Poniatowſki Ex-Podskarbi W. Litt:
X. J. Gawroński Kancl: Kapituły Krakow:
Wieleb: X. Dawid Pilchowski Prałat Wileń:
X. Hieronim Stroynowski Kan: Kijowski.
Ur: Staniſław Woyna Stta Staniſławowski.
Mikołay Wolski Szambel: Naſz.

Do Kommissyi Policyi Koronney.

Do Marszałka Nadwornego Koronnego w Policyi zasiadać maiącego przydani.

Z SENATU

W. Kaietan Hryniewiecki Woiewoda Lubel:
UUr: Jankowski Poseł Sandom:
Oborski Poseł Liwski.
Skarbek Poseł Rawski.
Włodek Poseł Gostyński.
Joachim Moszyński Kasztelanic Lubelski.

Do Kommissyi Policyi Litewskiey.

Przydani do Marszałków Wielkiego i Nadwornego Lit:

W. Xże Maciey Radziwiłł Kasztelan Wileń:
UUr: Wołłowicz Podkomorzy Rzeczycki.
Korsak Pułkownik.
Morawski Ex-Pisarz Woyskowy.
Gorecki Woyski Wileń:
Kozakowski Sędzia i Poseł Kowień:

Do Sądów Assessorskich Koronnych.

Do Kanclerza przydani.

W. Tadeusz Lipski Kaszt: Łęczyc:
UUr: Kossowski Stta Sieradzki.
Raczyński Gen: Major Poseł Sand:
Wilczewski ⎫ Szambelanowie.
Wincenty Poniatowski ⎭
Jgnacy Tęgoborski.

Do Sądów Zadwornych Litt:

Do Kanclerza przydani.

W. Suchodolski Kasztelan Smoleń:
UUr: Kościałkowski Podkomorzy Wilkóm:
Godaczewski Sędzia i Poseł Trocki,
Woyniłowicz Poseł Nowogrodzki,
Michał Dziekoński Podskarbic Nadw: Litt:
Kazimierz Hornowski Stta Łomaski.

Do Kommissyi Woyskowey Koronney.

Do Hetmana przydani.

W. Tom Alexandrowicz Wwda Podlaski.
UUr: Arnold Byszewski Gen: Leyt.
Miączyński Pisarz Polny Kor:
Cichocki Gen: Major.
Dąbrowski Vice Brygad: Kaw: Nar.
Łobarzewski Poseł Czernięch:

NOTY ROZNE.

I.

NOTE.

Le Soussigné Ambassadeur Extraordinaire & Plenipotentiaire, aiant reçu la reponse à sa Note du $\frac{8}{19}$ de Juin, que les Etats assemblés en diete Conféderée, ont jugé à propos de lui faire donner par LL. EE. Mrs les Chanceliers, ne perd pas un instant de repondre que, suivant ses instructions positives et les intentions immuables de Sa Majesté Jmperiale son Auguste Souveraine, il ne saurait entrer dans aucune discussion évasive de l'obiet de la Déclaration des deux Cours Alliées du $\frac{29 \text{ Mars}}{9 \text{ Avril}}$ dont dépend le repos et le bonheur futur de la Republique. Le Soussigné se voit donc obligé de réquerir itérativement les Etats assemblés en Diete de nommer sans aucun autre delai, la Délégation requise munie de Pleinpouvoirs suffisants pour entrer en négociation & conclure le Traité definitif selon l'expresse teneur de la susdite Déclaration, & la Note remise $\frac{8}{19}$ de ce Mois. Des nouveaux délais ne feraient qu' aggraver la situation presente de la Republique & éloigneraient les arrangemens si nécéssaires, pour faire renaitre par une forme salutaire de Gouvernement, le bonheur de la Nation.

Le Soussigné ne manquera pas de faire parvenir incessament à Son Auguste Souveraine, la susdite reponse des Etats assemblés en Diete; Sa Majeste Jmperiale y appercevra sans doute avec une satisfaction bien vive, les expressions d'amitié & de loyauté des etats de la Republique, envers Elle. Le Soussigné se croit autorisé d' assurer d' avance les Jllustres Etats assemblés en Diete, de la constante amitié & bienveillance de

NOTA.

Niżey podpisany Extraordynaryiny i Pełnomocny Wielki Poseł odebrawszy Odpowiedź na Notę swoię de die $\frac{8}{19}$ Czerwca, którą Stany na Seym Skonfederowany zgromadzone, osądziły za rzecz potrzebną dać Mu przez JJ. WW. Pieczętarzów, kwapi się odpowiedzieć, iż podług Instrukcyi wyraźnych i zamiarów nieodmiennych Nayiaśnieyszey Jmperatorowey Jeymości Monarchini Swoiey, nie może wniść w żadne roztrząśnienie przedłużaiące, względem celu Deklaracyi Obudwoch Dworów sprzymierzonych de die $\frac{29 \text{ Marca}}{9 \text{ Kwietnia}}$ od którego to celu zawisła spokoyność i uszczęśliwienie przyszłe Rzeczypospolitey. Z tego powodu niżey podpisany, widzi siebie przymuszonym żądać powtornie od Stanów na Seym zgromadzonych wyznaczenia, bez żadney dalszey odwłoki, Delegacyi rekwirowaney mocą dostateczną opatrzoney, końcem wniścia w negocyacyą i zawarcia Traktatu ostatecznego, podług wyraźney treści Deklaracyi wzmiankowaney, iako też Noty dnia $\frac{8}{19}$ Miesiąca bieżącego podaney; nowe odwłoki pomnożyłyby ieszcze uciążliwość teraźnieyszego Rzeczypospolitey położenia oddaliłyby układy tak wielce potrzebne ku przywroceniu przez Formę Rządu zbawienną uszczęśliwienia Narodu. Niżey podpisany nie omieszka donieść natychmiast Nayiaśnieyszey swoiey Monarchini, o wzmiankowaney Stanów na Seym zgromadzonych odpowiedzi. Nayiaśnieysza Jmperatorowa Jeymość dostrzeże w niey bez wątpienia z nayżywszym uczuciem wyrazy przyiaźni i szczerości Stanów Rzplitey względem siebie.

Niżey

son Auguste Souveraine. Fait à Grodno ce $\frac{13}{24}$ Juin 1793.

Signé Jacques de Sievers.

Niżey podpisany poczytuie siebie umocowanym do zapewnienia wczesnego Przeświętnych na Seym zgromadzonych Stanów o stałey przyiaźni i przychylności Nayiaśnieyszey Swoiey Monarchini.

Działo się w Grodnie Dnia $\frac{13}{24}$ Czerwca 1793. Roku.

Jakob Sievers.

II.

NOTE.

Le Soussigné Envoié Extraordinaire & Ministre Plenipotentiaire de Sa Majesté le Roi de Prusse, aiant reçu la reponse que les Etats assemblés de la Diete Confédérée, ont jugé à propos de lui faire remetre par Leurs Excellences Messieures les Chanceliers en date du 23. du courant avec la Copie de celle, adressée a Son Excellence Mr. l'Ambassadeur de Russie, sous la même date; a l'honneur de repondre, que suivant ses instructions positives, & les intentions immuables du Roi son Maitre, & de son Auguste Alliée Sa Majesté l'Imperatrice de toute les Russies, il ne saurait entrer dans aucune discussion quelconque, sur l'objet de la declaration commune des deux Cours Alliées, du 9. Avril dernier, dont depend le bonheur & la tranquillité future de la Sérenissime Republique de Pologne.

Le Soussigné se voit donc obligé de requerir iterativement les Etats assemblés en diete, de nommer sans aucun délai, la Délégation requise, munie de pleinpouvoirs suffisans pour entrer en negociation & conclure le Traité définitif, selon la teneur de la susdite declaration & de la Note remise le 19. de ce mois.

Des nouveaux délais ne sauraient qu' aggraver la situation presente de la Republique, & éloigneraient les arrangemens si nécessaires pour faire renaitre, par une forme salutaire de Gouvernement, le bonheur de la Nation.

NOTA.

Niżey podpisany Poseł Extraornaryiny i Minister Pełnomocny Nayiaśnieyszego *K*róla Jmci Pruskiego odebrawszy odpowiedź, którą Stany na Seymie Konfederacyi zgromadzone, osądziły potrzebą oddania Mu przez JWW. *K*anclerzów pod datą 23. bieżącego, wraz z *K*opią tey, która pod tąż datą, JW. Jmć Panu Ambassadorowi Rossyyskiemu oddaną została, ma honor odpowiedzieć, iż stosownie do wyraźnych Instrukcyi i nieodmiennych zamiarów *K*róla Pana swego i iego Aliantki Nayiaśnieyszey Jmperatorowey Jeymci wszech Rossyi, nie może wchodzić w żadne iakieżkolwiek bądź roztrząsanie obiektu zobopólney Deklaracyi dwóch sprzymierzonych Dworów datowaney dnia 9. *K*wietnia ostatniego, od którego szczęście i spokoyność przyszła Nayiaśnieyszey Rzeczypospolitey Polskiey zawisły.—

Niżey podpisany widzi się przeto przymuszonym, powtornie nalegać u Zgromadzonych na Seymie Stanów, ażeby bez zwłoki wyznaczyły żądaną Delegacyą, opatrzoną dostatecznym Pełnomocnictwem, dla zaczęcia Negocyacyi i ukończenia Traktatu finalnego podług osnowy wspomnioney Deklaracyi Noty pod dniem 19. bieżącego Miesiąca podaney.

Nowe zwłoki nie mogą iak tylko przykrzeyszym uczynić położenie teraznieysze Rzplitey, i oddaliłyby urządzenia tak potrzebne, dla odżywienia przez Formę Rządu zbawiennego uszczęśliwienie Narodu.

Na-

Au reste le Soussigné ne manquera pas de faire parvenir incessament au Roi Son Maitre, la reponse que les Etats lui ont adressé, & il ne doute nullement, que Sa Majesté le Roi de Prusse, ne saisisse, aprés la conclusion definitive des arrangemens proposés, toutes les occasions de convaincre Sa Majesté le Roï & la Sérenissime Republique de Pologne, de son amitié, & du désir qu' il a d'entretenir toujours, entre les deux Cours voisines, les liens de la bonne harmonie & d'une union parfaite

Fait à Grodno ce 24. Juin 1793.

Signé de Buchholtz.

Nakoniec niżey podpisany nie zaniedba przesłać natychmiast Królowi Panu swemu odpowiedzi, którą od Stanów odebrał, i nie wątpi bynaymniey, iż Nayiaśnieyszy Król Jmść Pruski po zawarciu ostatecznym przełożonych układów, nie opuści żadney okazyi, w którey by mogł przekonać Nayiaśnieyszego Króla Jmci i Nayiaśnieyszą Rzplitą Polską o przyiaźni swoiey i chęci, którą ma utrzymania zawsze między dwoma Sąsiedzkiemi Dworami związków dobrey Harmonii i doskonałey iedności.

w Grodnie Dnia 24. Czerwca 1793.

de Buchholtz.

III.

NOTE.

Le Soussigné Chargé d'Affairés de Sa Majeste l'Empereur et Roi, venant de recevoir la communication officielle des Notés remises le 19. de ce mois, aux Etats assemblés en Diete, par S. EM. l'Ambassadeur de Russie & M. l'Envoié de Prusse, ainsi que des reponses, qui viennent d'y etre données, s'empresse d'assurer Son Altesse Monsieur le Prince Sułkowski Grand Chancelier de la Couronne, & Son Excellence Monsieur le Comte Plater Vice Chancelier de Lithuanie, qu' à l'heure qu' il est, il a deia eû soin de transmettre à Sa Cour la connaissance de ces objets importans.

Grodno ce 24. de Juin 1793.

Signé de Caché.

NOTA.

Niżey podpisany, sprawuiący Interessa Nayiaśnieyszego Cesarza i Króla, odebrawszy Urzędową kommunikacyą Not dnia 19. tego Miesiąca, Stanom zgromadzonym na Seymie oddanych przez JW. Posła Wielkiego Rossyiskiego, i JW. JP. Ministra Pruskiego, iako i odpowiedzi, które nań dane zostały, śpieszy upewnić JO. Xcia Jmści Sułkowskiego Kanclerza W. Kor: i JW. JP. Platera Podkanclerzego Litt: iż w tym momencie iuż postarał się, aby uwiadomić Dwor swoy o tych ważnych okolicznościach.

Dan w Grodnie d. 24. Czerw: 1793.

Podpis De Caché.

IV.

NOTE.

Le Soussigné est, l' on ne peut pas etre plus sensible, aux attentions de Messeigneurs le Prince Sułkowski & le Comte de Plater, en lui transmettant les Notes officielles, & les reponses d'aprés le dêcrét du Roi

NOTA.

Niżey podpisany iak nayczuley przyiął attencyą J.O. Xiążęcia Sułkowskiego, JW. Hrabiego Platera w przesłaniu sobie kommunikacyi Not Urzędowych, i odpowiednich, podług wyroku w tey mierze Króla JMci.

& de la Diete, qu'il vient de recevoir, & il ne doute nullement, qu' une telle communication (& surtout dans un moment si interessant que le présent) ne soit reçue comme une preuve convainquante, des dispositions amicales & de la confiance du Roi & de la Republique de Pologne, envers lą Cour de la Grande Bretagne.

Signé William Gardiner Ministre Plenipotentiaire de SM Britannique.

De Grodno ce 24. Juin 1793.

Jmści i Seymu wypadłego, którą otrzymał, i niewątpi bynaymniey, aby takowa kommunikacya (nayszczególniey w momencie tak interesuiącym iak iest teraźnieyszy) nie była przyiętą za dowod przekonywaiący dyspozycyi przyiaźnych i ufności *K*róla Jmści i Rzplitey Polskiey względnie Dworu W. Brytanii.

Dan w Grodnie d. 24. Junii 1793.

V.

NOTE.

Le Soussigné Envoyé Extraordinaire & Ministre Plenipotentiaire de Sa Majeste le Roi de Suede, a l' honneur d'avouer la reception aujourd'hui de la Note du 23. du courant, signée de Leurs Excellences Messieurs, le Prince Sułkowski Grand Chancelier de la Couronne, & de Comte de Plater, Vice Chancelier de Lithuanie; accompagnée des Notes de S. E. M. l'Ambassadeur de Russie & de M. l'Envoyé Extraordinaire & Ministre Plenipotentiaire de Prusse, du 19. du courant, ainsi que des reponses y données par ordre de Sa Majesté le Roi & des Etats de la Serenissime Republique, assemblés en Diete.

Le Soussigné ne manquera pas de referer à sa Cour, le plutôt possible, les pieces susmentionnées, comme une nouvelle preuve des dispositions amicales de Sa Majesté le Roi & de la Serenissime Republique.

Grodno ce 24. Juin 1693.

Signé Toll.

NOTA.

Niżey podpisany, Poseł Extraordynaryiny, i Minister Pełnomocny Nayiaśnieyszego Króla Jmści Szwedzkiego, ma honor oświadczyć, iako odebrał dzisiay Notę pod dniem 23. bieżącego datowaną, i podpisaną od Jaśnie Wielmożnego Xiążęcia Sułkowskiego *K*anclerza Wielkiego *K*oronnego, i Hrabiego Platera Podkanclerzego Litt: wraz z Notami od JJ. WW. Posła Wielkiego Rossyiskiego i Ministra Pełnomocnego Pruskiego pod dniem 19. bieżącego, podanemi z odpowiedziami na nie z zlecenia Nayiaśn: *K*róla Jmści i Stanów Nayiaś: Rzeczypospolitey Zgromadzonych na Seymie danemi.

Niżey podpisany nie zaniedba referować Dworowi swoiemu iako nayprędzey pisma wzwyż wyrażone, iako nowy dowod przyiaźni Nayiaśnieyszego *K*róla Jegomości i Nayiaśnieyszey Rzeczypospolitey.

Dan w Grodnie d. 24. Czerwca 1793.

Podpis De Toll.

VI.

NOTE.

Le Soussigné Nónce Apostolique, a l'honneur de remercier Leurs Excellences Messieurs le Grand Chancelier de la Couronne & Vice

NOTA.

Niżey podpisany Nuncyusz Stolicy Apostolskiey, ma honor podziękować JO. *K*anclerzowi *K*or: i JW. Podkanclerzemu Litt: za kommuni-

Chancelier de Lithuanie, de la communication qu'ils ont voulû bien lui faire des Pieces jointes á la Note du 23. du courant. Jl se fera un devoir empressé de les transmettre à Sa Cour. Les sentimens du St Pere & ses dispositions amicales envers la Serenissime Republique, sont trop connûs, pour que le Soussigné puisse rien ajouter à ce égard.

Fait à Grodno ce 25. Juin 1793.

Signé.) *Fer: Archéveque de Carthage.*

munikacyą przyłączonych przy Nocie swey pod d. 23. *praesentis* Papierów; Niżey podpisany będzie miał za nayściśleyszą powinność przesłać onę swemu Dworowi. Sentymenta Oyca S. i Jego przyiazne dyspozycye względem Nayiaśn: Rzeczypospolitey, są nadto znaiome, ażeby w tey mierze niżey podpisany miał co dodać.

Dan w Grodnie d. 25. Junii 1793.

Podpis.) *Ferdynand Arcy-Biskup Kartagenski.*

VII.

NOTE.

Les soussignés Ambassadeur Extraordinaire & Plenipotentiaire de Sa Majesté Jmperiale de toutes les Russies, & Envoyé Extraordinaire & Plenipotentiaire de Sa Majesté le Roy de Prusse; ayant vû avec surprise, que dans la seance du 26. du courant les Etats assemblés en Diete Conféderée, ont êu en vue, de séparer les interets des deux Cours allieés, combinés dans la sagesse de leurs Augustes Souverains; donnent formellement à connoitre qu'il n'y a qu'une marche égale à adopter envers les deux Cours allieés, qui puisse mener à une conclusion heureuse les négociations proposeés par Elles, & rendre à la Pologne le repos & la tranquillité desirés.

En consequence de cela, il devient enssentiel, & les Soussignés requierent iterativement, que les Etats assemblés en Diéte conféderée, nomment sans délai une Délégation cummune, pourvûe des instructions, & pleinpouvoirs nécessaires, pour remplir le but de la Déclaration du 29 Mars / 9 Avril & des Notes précedentes celleci. Fait à Grodno ce 17/28 Juin 1793.

Signé Jacques de Sievers.
Louis de Buchholtz.

NOTA.

Niżey podpisani Extraordynaryiny i Pełnomocny Wielki Poseł Nayiaśn: Jmperatorowey Wszech Rossyi, tudzież Extraordynaryiny i Pełnomocny Poseł Nayiaśn: Króla Jmci Pruskiego, z zadziwieniem uyrzawszy, że Stany na Seym Skonfederowany Zgromadzone na Sessyi dnia 26. Miesiąca bieżącego, miały w widoku oddzielić interessa dwóch sprzymierzonych Dworów, połączone w przezorności Nayiaśn: ich Monarchów, podaią wyraźnie do zrozumienia, iż ieden tylko i równy iest sposób do przyięcia w postępowaniu względem obudwóch Dworów sprzymierzonych, któryby mógł doprowadzić negocyacye od nich proponowane do pomyślnego ukończenia, i przywrócić Polszcze pokóy i spokoyność żądane.

Z powodu tego staie się rzeczą istotną iako też niżey podpisani powtórnie domagaią się, ażeby Stany na Seym Skonfederowany Zgromadzone, wyznaczyły nieodwłócznie Delegacyą wspólną, Jnstrukcyami i mocą zupełną należycie opatrzoną, dla dóyścia celu Deklaracyi 29 Maia / 9 Kwietn. i Not ninieyszą poprzedzaiących.

Działo się w Grodnie dnia 17/28 Czerwca 1793.

VIII.

NOTE.

Les Soussignés par ordre exprés du Roi & des Etats de la Republique assemblés en Diete sous le noeud de la Confederation, ont l'honneur de temoigner en reponse à la Note signée de Son Excellence Monsieur de Sievers Ambassadeur Extraordinaire & Plenipotentiaire de Sa Majesté l'Imperatrice de toutes les Russies & de Monsieur de Buchholtz Envoyé Extraordinaire & Ministre Plenipotentiaire de Sa Majesté le Roi de Prusse en date du 28. du passé, que la Republique assemblée en la Diete presente, n' a pû & ne peut encore croire, que la primauté donnée aux Négociations à entamer avec la Cour Imperiale de Russie, motivée par la diversité des objets à traiter, puisse etre envisagée sous le point de vue, sous lequel elle à été présentée dans la susdite Note. Les Soussignés sont en conséquence chargés expressement de déclarer à Son Excellence Monsieur l' Ambassadeur de Russie, que la négociation projettée avec Sa Cour n' a point en vue d' écarter une semblable négociation avec Sa Majesté le Roi de Prusse, à l'effet de procurer à la Pologne un état de paix stable d' aprés les assurances de ce Prince.

Ils ont neanmoins l'ordre de temoigner en même tems que les avis reçus recemment tant sur les requisitions émanées de la part du Gnal Prussien Mr. de Poltz pour des fournitures des fourages que sur d'autres dispositions, qui annoncent le dessein de faire avancer les troupes Prussiennes plus avant dans le pays, n'ayant pu qu' exciter une surprise douloureuse dans l' assemblée des Etats, ceuxci ont enjoint aux soussignés de requerir l'intervention de S. E. Mr. l'Ambassadeur pour arreter l' éffet de ces dispositions, qui sont de nature à mettre obstacle à l'ouverture de toutes Negociations avec la Cour de Berlin. Grodno ce 8. Juillet 1793.

Signé) *Antoine Prce Sułkowski G. Chancel: do la Couron.*
Casimir Cte Plater Vice-Chancelier de Lithvanie.

NOTA.

Niżey podpisani z wyraźnego rozkazu J. K. Mci i Stanów Zgromadzonych pod węzłem Konfederacyi, maią honor odpowiedzieć na Notę pod dniem 28. Czerwca przez JWW. JPP. de Sievers Ambassadora Nadzwyczaynego i Pełnomocnego Nayiaśn: Jmperatorowey wszystkich Rossyi, i de Buchholtz, Ministra Pełnomocnego Dworu Pruskiego podpisaną i imieniem tychże Dworów podaną, że Rzplta Polska w Seymie dzisieyszym Zgromadzona, nie mogła i nie może wyobrażać sobie tego, aby pierwszeństwo z różności obiektu Interessow przedsięwzięte, do traktowanania z Nayiaśn: Imperatorową Jeymością Rossyiską, mogło bydź uważane w takim widoku, iaki iest w Nocie dnia 28. Czerwca podaney; Niżey podpisani zatym, z wyraźnego rozkazu maią zalecenie oświadczyć JW. Ambassadorowi, iż przedsięwzięte traktowanie z Dworem Jego, bynaymniey nie iest w zamiarze usunienia w czasie swoim traktowania z Królem Jegomością Pruskim, a to dla szczerego życzenia powrótu spokoyności przez Nayiaśnieyszego Króla Jegomości Pruskiego przyobiecanych. Niżey podpisani maią i to iednak od J. K. Mci i Seymuiących Stanów zlecenie, aby oświadczyli, iż odebrane doniesienia o wydanych Paletach przez Generała Pruskiego Poltza i dyspozycyach grożących wkroczeniem głębiey ieszcze w Kraie Rzeczypospolitey Polskiey, przeraziły umysły Seymuiących sprawiedliwym uczuciem tego nowego kroku, a razem dały powod do zlecenia Niżey podpisanym, aby imieniem J. K. Mości i Seymuiących Stanów, wezwali pośrzednictwa JW. Ambassadora Rossyiskiego, w celu odwrócenia tego kroku, który byłby koniecznie tamą, wszelkim z Ministrem Króla Jegomości Pruskiego Negocyacyom.

Dan w Grodnie dnia 8. Lipca 1793.

Podpis) *Antoni Xże Sułkowski Kanclerz W. Koronny.*
Kazimierz Hrabia Plater Podkanclerzy W. X. Lit.

IX.

NOTE.

Les soussignés par ordre exprés du Roi, & des Etats de la Republique assemblés en Diete sous le noeud de la Confederation, ont l' honneur de temoigner en reponse à la Note signée de sont Excellance Monsieur de Sievers Ambassadeur Extraordinaire & Plenipotentiaire de Sa Majesté L'Jmperatrice de toutes les Russies, & de Monsieur de Buchholtz Envoyé Extraordinaire & Ministre Plenipotentiaire de Sa Majesté le Roi de Prusse en date du 28. du passé, que la Republique assemblée en la Diéte présente, n' a pû & ne peut encore croire que la primauté donnée aux négociations à entamer avec la Cour Jmperiale de Russie, motivée par la diversité des objéts à traiter, puisse étre envisagée sous le point de vue sous lequel elle a été presentée dans la susdite Note.

Les soussignés sont en conséquence chargés expressément de déclarer à Monsieur l' Envoyé de Prusse, que la Negociation projettée avec la Cour Jmperiale de Russie, n'a point en vue d'écarter une semblable négociation avec Sa Majesté le Roi de Prusse, à l' effét de procurer à la Pologne un etat de paix stable, d' aprés les assurances de ce Prince. Jls ont néanmoins l'ordre de temoigner en même tems, que les avis reçus recemment tant sur les réquisitions emanées de la part du Gnal Prussien Mr. de Poltz pour des fournitures des fourages que sur d' autres dispositions qui annoncent le dessein de faire avancer les troupes Prussiennes plus avant dans le pays, n' ont qu'éxciter une surprise douloureuse dans l' assemblée des Etats, & que ces procédés contrastent avec la demande de Mr. l' Envoyé pour l' ouverture d' une négociation.

Grodno ce 8. Juillet 1793.

Signé) *Antoine Prince Sułkowski Grd: Chan: de la Couronne.*
Casimir Cte Plater Vice Chancellier de Lithvanie.

NOTA.

Niżey podpisani z wyraźnego rozkazu Jego Królewskiey Mości, i Stanów Skonfederowanych pod węzłem Konfederacyi, maią honor odpowiedzieć na Notę pod dniem 28. Czerwca przez JJ. WW. JJ. Panów de Sievers Ambassadora nadzwyczaynego i Pełnomocnego Nayiaśnieyszey Jmperatorowey wszystkich Rossyi, i de Buchholtz Ministra Pełnomocnego Dworu Pruskiego podpisaną, i imieniem tychże Dworów podaną; że Rzczpospolita Polska w Seymie dzisieyszym Zgromadzona, nie mogła i nie może wyobrażać sobie tego, aby pierwszeństwo z różności obiektów przedsięwzięte do traktowania z Nayiaśnieyszą Jmperatorową Jeymością Rossyiską, mogło bydź uważane, w takim widoku, iaki iest w Nocie dnia 28. Czerwca podaney. Niżey podpisani zatym, z wyraźnego rozkazu, maią zalecenie oświadczyć Jmć Panu Posłowi Pruskiemu, iż przedsięwzięte traktowanie z Dworem Rossyiskim, bynaymniey nie iest w zamiarze usunienia w czasie swoim traktowania z Królem Jegomośćią Pruskim, a to dla szczerego życzenia powrótu spokoyności przez Nayiaśnieyszego Króla Jmści Pruskiego przyobiecaney. Niżey podpisani maią i to iednak od Jego Królewskiey Mości i Seymuiących Stanów zlecenie, aby oświadczyli, iż odebrane doniesienia, o wydanych przez Generała Pruskiego Poltza Paletach i dyspozycyach grożących wkroczeniem głębiey ieszcze w Kraie Rzeczypospolitey Polskiey, przeraziły umysły Seymuiących sprawiedliwym uczuciem tego nowego kroku, który zdawałby się sprzeciwiać żądaniu Jmć Pana Posła.

W Grodnie dnia 8. Lipca 1793. R.

Podpis) *Antoni Xżę Sułkowski Kanclerz W. Koronny.*
Kazimierz Hrabia Plater Podkanclerzy W. X. Lit.

NO-

NOTE.

Le soussigné Ambassadeur Extraordinaire & Plenipotentiaire de Sa Majesté Imperiale de toutes les Russies, n' a pu apprendre sans un renouvellement de surprise, & de peine qu'au mepris des privileges, qu' il à ordre de maintenir, attacheés au trone & au baton de Marechal de la Diete, l' indecence & le desordre continuent à regner à la Diete. Jl en avoit parlé dans sa Note du 23. Juin / 4. Juillet. qui n' a point eté lue par un menagement, dans l' esperance que le calme renaitroit, & que la marche des affaires ne seroit plus interrompue par un tel desordre, qui s' y est manifesté des l'ouverture meme de la premiere Seance.

La Diete de 1773. sert & doit servir d'exemple à la presente, à proceder aux Elections des membres de la Delegation. C'est Sa Majesté le Roi, par son Chancelier, qui les nomma alors du Senat, & le Marechal de la Diete dans l'Ordre equestre. Cet exemple ne sauroit etre abrogé, & doit etre respecté & suivi, malgré une faction tumultueuse & scandaleuse à la dignité d'une si illustre Assemblée, qui a sçu le faire pervertir à la seance d'hier, à un mode, qui sent trop le Jacobinisme de la Diete revolutionaire du 3. de May.

Le Soussigné, muni des ordres reiterés & precis de Sa trés gracieuse Souveraine, de presser la conclusion des affaires, s'addresse donc avec confiance aux illustres Etas assemblés en Diete confederée, & demande, que la nomination se fasse, selon le mode adopté lors de la Diete de 1773. tant du trone, que du Marechal de la Diete, sans permetre aucune reclamation contre ce mode d' election.

Le soussigné ayant encore appris, qu' on a glissé dans la Constitution des Pleinpouvoirs pour la premiere fois le nom de la Confederation de Targowica, inactive depuis la diete, & qui va se dissoudre elle meme de l' aveu de Sa Majesté Imperiale; il se

MOTA.

Niżey podpisany Extraordynaryiny i Pełnomocny Wielki Poseł Nayiaśnieyszey Imperatorowey Jeymości wszech Rossyi, nie mogł się dowiedzieć bez odnowienia zadziwienia i żalu, iż na wzgardę Prerogatyw, do Tronu i do Laski Marszałka Seymowego przywiązanych, a które niżey podpisany ma rozkaz utrzymywać, nieprzyzwoitość i nierząd ciągle na Seymie panuią. Niżey Podpisany, iuż o tym mówił, w Nocie swoiey de die 28. Czerwca. / 4. Lipca. która nie była czytana przez oszczędzenie, w nadziei, że spokoyność powroci, i że postępowanie w czynnościach nie będzie więcey przerywane przez podobny nieład, który w owym postępowaniu okazał się z samego początku pierwszey Sessyi.

Seym 1773. Roku służy, i powinien służyć za przykład Seymowi teraźnieyszemu, co do postępowania względem Elekcyi Członków Delegacyi. Nayiaśnieyszy Król Jmc nominował na ów czas przez swego Kanclerza Osoby z Senatu, Marszałek zaś Seymowy ze Stanu Rycerskiego, ten przykład nie może bydź zniesiony, owszem powinien bydź szanowanym i naśladowanym, pomimo fakcyi burzliwey, i zgorszenie przyczyniaiącey dostoieństwu tak świetnego Zgromadzenia, fakcyi, która potrafiła przewrocić na Sessyi wczorayszey pomieniony przykład na sposób, który nadto trąci Jakóbinizmem Seymu Rewolucyinego dnia 3. Maja.

Niżey podpisany będąc opatrzony powtornemi naywyraźnieyszemi rozkazami Nayłaskawszey swoiey Monarchini, ażeby się spieszył kończyć Interessa, udaie się więc z zaufaniem do Prześwietnych Stanów na Seym Zgromadzonych, i żąda, ażeby nominowanie było uskutecznione sposobem pod czas Seymu 1773. Roku praktykowanym, tak ze strony Tronu, iako też ze strony Marszałka Seymowego, nie pozwalaiąc żadney

prze-

croit obligé, de declarer à la Diete confederée, qu'ayant à traiter avec une Diete extraordinaire, libre, & reconnue confederée par elle meme, il ne reconnoitra point de plein-pouvoirs, ou il se fait mention de la Confederation de Targowica.

Le ſouſſigné ſachant en outre, qu' on veut fair preter aux membres de la Delegation un serment contre la corruption, demarche que le souſſigné doit regarder autant comme une offense perſonelle, que contre son caractere representatif, declare, qu'un tel serment seroit la honte de cette illuſtre Aſſemblée meme, ſi dans ſon sein elle ne trouvoit point de personnes, qui ne fuſſent exemptes du ſoupçon de corruption. Il s' attend donc, que la Diete s' abſtienne, de se blamer elle meme de cette maniere.

Le ſouſſigné finit par declarer, qu' il s' attend qu'il aye absolument la Delegation organisée le 1/12 Juillet, pour entrer ſans perte de tems en Conference, ou bien il se trouvera dans la douloureuse neceſſité, dont il a parlé dans sa dite Note du 23. Juin / 4. Juillet d' ecarter les boulverseux, perturbateurs de la paix & de l' ordre, vraix ennemis de leur Patrie, comme les seuls obſtacles de la marche legale des deliberations de la Diete, qui a perdu prés de quatre semaines d'un tems precieux, à ce qu' elle auroit pû faire en quatre jours, augmentant par là le malheur de la Nation, au lieu de lui procurer & aſsurer desormais selon la teneur de la Declaration des deux Cours alliées du 29. Mars / 9. Avril par un reglement amiable ſur l' important objet de cette declaration, & l' intention salutaire de ces Auguſtes Cours, un etat de Paix imperturbable & de conſiſtence ſtable & solide.

Fait à Grodno ce 30. Juin / 11. Juillet. 1793.

Jaques de Sievers.

miary przeciwko temu sposobowi wybioru oppozycyi.

Gdy niżey podpisany dowiedział ſię oprócz tego, że do Konſtytucyi Plenipotencyi włożono podſtępnie pierwszy raz Jmie *K*onfederacyi Targowickiey, która od czasu Seymu zoſtaie w bezczynności, i która ma bydź rozwiązaną podług woli Nayiaśnieyszey Jmperatorowey Jeymci, poczyta dla ſiebie powinnością oświadczyć Seymowi Skonfederowanemu, iż maiąc do traktowania z Seymem Extraordynaryinym, wolnym i uznanym przez ſiebie samego za Skonfoderowany, nie przyzna żadney Plenipotencyi, gdzie ſię czyni wzmianka o Konfederacyi Targowickiey.

Niżey podpisany wiedząc oraz, że chcą, ażeby członki Delegacyi wykonali przyſięgę, przeciwko korrupcyi, krok, który niżey podpisany powinien poczytać tak za urazę oſobiſtą, iako też przeciwko Reprezentuiącemu swemu Charakterowi wymierzony, oświadcza, iż podobna przyſięga byłaby hańbą dla samego nawet tego Prześwietnego Zgromadzenia, ieżeliby one na łonie swoim nie znaydowało Oſób, podeyrzeniu korrupcyi niepodległych; spodziewa ſię zatym niżey podpisany, że Seym wſtrzyma ſię od rzucenia na ſiebie samego tym sposobem podobnego czernidła. — Niżey podpisany kończy, oświadczaiąc: że żąda ażeby koniecznie była urządzoną Delegacya dnia 1/12 Lipca, końcem weyścia w konferencye bez ſtraty czasu; w przeciwnym zaś razie będzie ſię widział w załośney konieczności, o którey mówił w Nocie swoiey pod dniem 23. Czerwca / 4. Lipca. usunąć zapalaczów, burzycielów spokoyności i porządku prawdziwych swoiey Oyczyzny nieprzyiacioł, iako iedyne przeſzkody legalnego poſtępowania obrad Seymu, który ſtracił około czterech tygodni czasu drogiego nad tym, coby mogł ſkończyć we cztery dni, pomnażaiąc przez to nieſzczęście Narodu, zamiaſt wyiednania i zapewnienia iemu nadal podług treści Deklaracyi dwóch sprzymierzonych

Dworów de die 29. Marca / 9. Kwietnia przez układ przyiacielski względem ważnego tey Deklaracyi objektu, i zbawiennych tych Nayiaśn: Dworów zamiarów, stanu Pokoiu niewzruszonego, i Rządu stałego, i gruntownego.

Działo się w Grodnie dnia 30. Czerwca / 11. Lipca 1793. Roku.

Podpis) *Jakób de Sievers.*

XI.

NOTE.

Le soussigné Ambassadeur Extraordinaire & Plénipotentiaire de Sa Majesté Imperiale de toutes les Russies, ayant reçu aujour d'hui à la seconde Conference de la Députation authorisé à entrer en negociation avec lui, un Précis, par lequel cette Députation, liée par ses instructions, demande, que le soussigné fasse parvenir ce précis de sa deliberation à Sa Majesté Imperiale, pour en attendre une gracieuse resolution ulterieure. Le soussigné ne doute pas, que la Deputation n'ait rendu compte à la Diete, de tout ce qui s'est passé aux deux Conferences, qu'il a eu avec elle, & par consequent de la reponse négative, qu'il à été obligé de faire, au sujet du dit Précis.

Le soussigné Ambassadeur se croit en outre obligé, de s'addresser directement à la Diete, pour lui représenter la necessité urgente, de munir la Députation des Pleinpouvoirs suffisants, de signer le Traité, tel, qu'il en a présenté le projet, sans y porter le moindre changement. Les Notes précedentes, qu'il s'est vu obligé de présenter à la Diete, pendant les quatre semaines de tems précieux, perdu en discussions inutiles, ont assez fait voir à la Diete, que de plus longves delais, ne serviroient qu' à aggraver grievement & immanquablement le sort de la Nation, qui à droit de s' attendre, après les troubles, qui ont dechiré son sein, que la Diete s' occupe serieusement de

NOTA.

Niżey podpisany Extraordynaryiny i Pełnomocny Wielki Poseł Nayiaśn: Jmperatorowey Jeymości wszech Rossyi, odebrawszy dziś na drugiey konferencyi Deputacyi, umocowaney do wniścia z nim w Negocyacyą, krótki wykład, przez który pomieniona Deputacya będąc ściśniona swoią Instrukcyą, żąda, ażeby niżey podpisany doniosł o nim, iako z deliberacyi iey wypadłym Nayiaśn: Jmperatorowey Jeymci, końcem oczekiwania od Tronu tey Monarchini dalszey łaskawey rezolucyi, niewątpi, że iuż Deputacya doniosła Seymowi o wszystkim, co się stało na dwóch konferencyach, które niżey podpisany miał z Nią, a zatym i o odpowiedzi odmawiaiącey, którą On przymuszony był uczynić względem rzeczonego wykładu.

Niżey podpisany poczyta oprócz tego powinnością udać się prosto do Seymu, z przełożeniem naglącey potrzeby, ażeby Deputacya opatrzona była Plenipotencyą dostateczną do podpisania Traktatu takiego, iakiego niżey podpisany podał Proiekt, żadney w nim nie czyniąc odmiany. Poprzedzaiące Noty, które niżey podpisany przymuszonym był podawać Seymowi przez 4. tygodnie czasu drogiego na próżnych roztrząsnieniach straconego, dały dosyć poznać Seymowi, że dłuższe zwłoki nie mogłyby, iak tylko uczynić nieuchybnie ieszcze uciąźliwszym los Narodu, który po tylu zawichrzeniach łono iego rozdzieraiących, ma prawo oczekiwać, że Seym zatrudni się mocno-

de l'unique parti, qui lui reste à prendre, pour lui procurer le repos & le bonheur. Le soussigné s'occuperoit de cet objet aprés la signature & la ratification du Traité, avec d'autant plus de satisfaction & de zele, qu'il peut assurer les Serenissimes Etats assemblés en Diete confederée, qu'il sera d'abord muni de Pleinpouvoirs, pour traiter & conclure avec la Republique un Traité d'Aliance & d'Union intime, & un Traité de Commerce à l'avantage reciproque des déux Nations; lesquels Traités renfermeront tout ce que la Nation Polonoise a droit de s'attendre de la bienveuillance & de l'amitié de Sa Majesté Imperiale, pour rendre ces noeuds indissolubles.

Fait à Grodno ce $\frac{4}{15}$ Juillet 1793.

Jaques de Sievers.

cno użyciem iedynego śrzodka, który mu zostaie do powzięcia, ażeby ziednać Narodowi pokoy i uszczęśliwienie. Niżey podpisany zaiąłby się tym obiektem po nastąpionym podpisaniu i Ratyfikacyi Traktatu z tym większym ukontentowaniem i gorliwością, że może upewnić Nayiaśnieysze na Seym Skonfederowany Zgromadzone Stany, że będzie zaraz opatrzony Plenipotencyą do traktowania i zawarcia z Rzplitą Traktatu Aliansu i związku nayściśleyszego, iako też Traktatu handlowego, ku wzaiemnemu Oboyga Narodów pożytkowi: które to Traktaty będą w sobie zawierać wszystko to, czego Narod Polski ma Prawo oczekiwać od dobroczynności i przyiaźni Nayiaśnieyszey Jmperatorowey Jeymci, ażeby uczynić te węzły niewzruszonemi.

Działo się w Grodnie dnia $\frac{4}{15}$ Lipca 1793. Roku.

Jakob de Sievers.

XII.

NOTE.

Le soussigné Ambassadeur Extraordinaire & Plenipotentiaire de Sa Majesté Imperiale de toutes les Russies, ayant été informé, que les Serenissimes Etats assembles en Diete confederée, à la séance d'hier le $\frac{4}{15}$ de Juillet, dans laquelle lecture fut faite des rapports de la Deputation, & de la Note du soussigné du meme jour, n'ont pas jugé à propos de s'expliquer, ni même d'ordonner, que cet important objet fut pris ad deliberandum pour un jour fixé, le dit soussigné voyant clairement, que la Conclusion du Traité va encore etre eloignée, & que les Etats assemblés en Diete Confederée fermant les yeux sur le sort malheureux de leur patrie, oubliant ce qu'ils doivent à leurs Comettans, se voit forcé à declarer, qu'il regardera un plus long delai, & le refus, de donner les Pleinpouvoirs requis à la Deputation, com-

NOTA.

Niżey podpisany Extraordynaryiny i pełnomocny Wielki Poseł Nayiaśnieyszey Jmperatorowey Jeymości Wszech Rossyi, będąc uwiadomionym, że Nayiaśnieysze Stany na Seym Skonfederowany zgromadzone, na Sessyi wczorayszey dnia $\frac{4}{15}$. Lipca, na którey Rapport Delegacyi i Nota niżey podpisanego tegoż samego dnia były czytane, nie osądziły rzeczą potrzebną obiaśnić się, ani nawet rozkazać, ażeby ten ważny obiekt wzięty był *ad deliberandum* do dnia pewnego, a ztąd widząc oczywiście, że zawarcie Traktatu ma ieszcze bydź nadal odsuniętym, i że Stany na Seym Skonfederowany Zgromadzone, zamykaiąc oczy nad losem opłakanym swoiey Oyczyzny, zapominaią, co są winne swoim Konstytuentom, widzi siebie przymuszonym oświadczyć, żę będzie poczytał dalszą zwłokę i odmó-

comme un refus de traiter, de finir à l'amiable avec le soussigné, & comme une declaration hostile.

Les tristes suites d' un tel procédé de la Diéte, à laquelle la Nation a confié son bienêtre présent & futur, ne sauroient qu' être funestes à la Nation en géneral, mais en particulier aux malheureux & innocents habitants de la Campagne. Le soussigné va donc ètre obligé, à son très grand regret, de faire passer, en cas d'un tel refus équivalent à une declaration hostile, les trouppes de Sa Majesté Imperiale, en execution militaire dans les terres, possessions, & habitations des membres de la Diéte, qu'on trouvera dans l' opposition du voeu géneral des gens debien & de la Nation, bien lassé de voir se renouveller l' Anarchie, au moment, oú elle devoit finir entierement. Cette execution militaire devra sans doute s'étendre, en cas que Sa Majesté le Roy adhere aux opposans, à toutes les Economies Royales, & aux biens-fonds de toute personne, qui tient à Sa Majesté, à quelque titre que ce soit. La saisie des revenus de la Republique sera encore une suite naturelle de ce procédé de la Diéte, de même que la cessation des payemens pour les subsistances des troupes, qui vont vivre aux depens du malheureux habitant de la Campagne.

Le soussigné Ambassadeur Extraordinaire & Plenipotentiaire espere, que ces mesures, prises en consequence de ses Instructions, feront une impresion suffisante sur la Diéte, & qu'elle ne tardera pas, au delà de la journée de demain $\frac{6}{17}$ Juillet, à decreter les pleinpouvoirs requis pour la signature du traité.

Le soussigné ne sauroit enfin cacher à la Diète, combien des mesures semblables repugnent aux maximes, qu'il s'étoit proposé de suivre dans la Mission, qui lui a été confiée, mesures, qui présagent à la Diéte, au lieu d'une Alliance etroite, & d'un Traité de Commerce avantageux avec la Russie, la perte de ces avantages, & celle de la bienveuillance &

odmówienie opatrzenia Deputacyi Plenipotencyą należytą, za odmówienie traktowania i ukończenia po przyiacielsku z niżey podpisanym, a oraz za Deklaracyą wyraźnie nieprzyiacielską.

Załośne skutki wypływaiące z takowego postępowania Seymu, któremu Narod swoie teraźnieysze i przyszłe powierzył uszczęśliwienie, nie mogą bydź iak okropne dla Narodu całego w ogólności, osobliwiey zaś dla nieszczęśliwych, a niewinnych wieśniaków w szczególności.

Niżey podpisany będzie więc przymuszonym z nayWiększym swoim żalem, posłać w przypadku takowego odmówienia, które właśnie będzie oznaczało wyraźną Deklaracyą nieprzyiacielską, Woysk Nayiaśnieyszey Jmperatorowey Jeymci na Exekucyą woienną do Dóbr własności i mieszkań tych Członków Seymu, które się będą sprzeciwiały żądaniu powszechnemu ludzi cnotliwych i Narodu, który ięczy pod ciężarem odnowienia Anarchii w ten sam czas, kiedy ona powinna wcale ustawać. Takowa Exekucya Woienna będzie się bez wątpienia rozciągała, w przypadku przychylenia się Nayiasn: Króla Imci do strony oppozycyiney, na wszystkie Ekonomie Królewskie, tudzież na Dobra leżące wszystkich tych Osób, które pod iakimkolwiek bądź tytułem należą do J. *K.* Mci, konfiskata Intrat Rzplitey będzie ieszcze skutkiem naturalnym takowego postępowania Seymu, iako też zaniechanie zapłat za Prowianty i Furaże dla Woysk dostarczane, które to Woyska maią bydź utrzymywane kosztem nieszczęśliwych Wieśniaków.

Niżey podpisany Extraordynaryiny i Pełnomocny Wielki Poseł, spodziewa się, że te miary podług Instrukcyi iego wzięte, uczynią dostateczne w Seymie wrażenie, i że on nie przepuści dnia iutrzeyszego to iest $\frac{6}{17}$ Lipca bez wydania wyroku względem należytey Plenipotencyi dla podpisania Traktatu. Niżey podpisany nie może na ostatku utaić przed Seymem, iak dalece takowe miary

& de l'amitié de Sa Majesté Imperiale, sans lesquelles la Pologne ne paroit pouvoir subsister, ni s'attendre à un bonheur futur, tandis que dans le Traité proposé tous ces avantages lui sont assurés. Fait à Grodno ce 5/16 Juillet 1793.

Jaques de Sievers

miary są przeciwne tym maxymom, któremi on zamyślał powodować się w powierzonym sobie Poselstwie, miary, które rokuią Seymowi, zamiast ściślego Aliansu i Traktatu handlowego zyskownego z Rossyą, stratę tych zysków, iako tez pozbawienie się dobrotliwych chęci i przyiaźni Nayiaśn: Imperatorowey Jeymci, bez których Polska nie zdaie się być w stanie existowania, ani oczekiwania przyszłey pomyślności, gdy przeciwnie wszystkie te pożytki, są iey w proponowanym Traktacie zapewnione. Działo się w Grodnie dnia 5/16 Lipca 1793.

Podpis) *Jakob de Sievers*

XIII.

NOTE.

Le Soussigné Envoyé Extraordinaire & Ministre Plenipotentiaire de Sa Majesté le Roi de Prusse, en consequence de la Note du 8. de ce mois, que les Etats de la Republique assemblés en Diéte, lui ayant adressée en réponse à celle qu'il a remise avec Son Excellence Monsieur le Baron de Sievers Ambassadeur Extraordinaire de Sa Majesté l'Imperatrice de toutes les Russies en date du 28. du mois passé, a l'honneur de réquérir les Etats de la Serenissime Republique, de réaliser leur proméffe & de faire munir la Delegation des Instructions & Pleinpouvoirs requis, à l'effet de conclure definitivement la negociation avec Sa Majésté le Roi de Prusse, en conformité des Notes, & Declarations, qui ont été successivement remises sur cet objét par les Cours Alliées aux Etats de la Séréniffime Republique. Fait à Grodno ce 20. Juillet 1793.

Signé) Louis de Buchholtz.

NOTA.

Niżey podpisany Extra-ordynaryiny Poseł i Pełnomocny Minister Nayiaśnieyszego Króla Jmci Pruskiego, stosuiąc się do Noty dnia 8. tego Miesiąca przez Stany Rzeczypospolitey na Seym Zgromadzone iemu daney, w odpowiedź na Notę podaną przez Niego wspól z JW. de Sievers Extraordynaryinym i Pełnomocnym Wielkim Posłem Nayiaśnieyszey Jmperatorowey Jeymci Wszech Rossyi, sub die 28. Miesiąca przeszłego, ma honor upraszać Stanów Nayiaśnieyszey Rzplitey o uskutecznienie Jch przyrzeczenia, i o umocowanie Delegacyi Instrukcyą i Plenipotencyą należytą, w zamiarze ukończenia ostatecznego Negocyacyi z Nayiaśnieyszym Królem Jmcią Pruskim, stosownie do Not i Deklaracyi, które w tym objekcie były *successive* przez obądwa sprzymierzone Dwory Stanom Nayiaśnieyszey Rzplitey podane. Działo się w Grodnie 20. dnia Lipca 1793.

(Podpisano) *de Buchholtz.*

XIV.

NOTE.

Les soussignés par odre exprés du Roi & des Etats Conféderés assemblés en Diete, ont l'honneur

NOTA.

Niżey podpisani z rozkazu wyraźnego J. K. Mci i Stanów pod Związkiem Konfederacyi na Seym Zgro-

d'exposer à J.E.M. l'Ambassadeur Extraordinaire & Plenipotentiaire de S. M. Jmperiale de toutes les Russies, les raisons qui s'opposent évidement à la Cession demandée au nom de la Cour de Berlin, des provinces de la Republique de Pologne occupées dans l'année présente, par les trouppes de S. M. Prusienne.

Jl est connû que les Traités de 1773. & de 1790. non seulement assurent à la Republique de Pologne de la part de la Cour de Berlin la possession de ces mêmes Provinces, mais lui en garantissent même la defense.

Aucune infraction de ces traités de la part de la Pologne n'est & ne peut être produite contre Elle, au lieu que la Republique de Pologne n'a céssé depuis l'année 1773. de reclamer par des Notes frequentes, contre des contraventions manifestes ou l'inéxécution de la part de la Cour de Berlin, des differens articles du Traité de 1773. qui afsure aux sujets de la Republique de Pologne le commerce libre dans tous les Etâts de Sa Mté Prussienne & le transit également libre de leurs productions par les Etâts Prussiens aux Etâts ulterieurs.

L'événément du 3. Maj 1791. ne sauroit être allegué par la Cour de Berlin, comme un motif de l'occupation des Provinces de la Republique, puisqu' il èxiste des documens autentiques de l'applaudissement le plus expresif que S. M. le Roi de Prusse y a donné, en temoignant même, qu'il y trouvoit ses propres convenances.

Quant à la supposition du Jacobinisme, il a été suffisament deduit par tout de reponses anterieures deja données, que cette doctrine si pernicieuse n'a point existé dans le sein de la Nation Polonoifse, & que le Gouvernement Polonois a pris les mesures les plus sévéres & les plus efficaces, pour empecher que cette doctrine funeste ne puifse se rependre en Pologne par aucun Emifsaire étranger, qui pourroit être employé à cet objet.

Zgromadzonych, maią honor przełożyć JW. Posłowi Wielkiemu Extraordynaryinemu i Pełnomocnemu Nayiaśnieyszey Jmperatorowey całey Rossyi. widoczne powody zdolne do oddalenia żądaney Imieniem Dworu Berlińskiego Cessyi *Kraiów* Rzeczypospolitey przez Woyska Pruskie w Roku teraźnieyszym obiętych.

Wiadomo iest, że Traktaty 1773 i 1790. nie tylko zapewniaią Rzeczypospolitey od Dworu Berlińskiego possessyą tychże *Kraiów*, lecz nawet gwarantuią ich obronę.

Zadne ubliżenie ze strony Polski tym Traktatom nie iest, i nie może bydź okazane, a naprzeciw Rzeczpospolita od Roku 1773. nie przestawała w częstych Notach czynić Reklamacye o wyraźne im uchybienia, i niedopełnianie ze strony Dworu Berlińskiego opisów w różnych Artykułach Traktatu 1773. który zapewnia Obywatelom Rzplitey Polskiey wolny handel we wszystkich Państwach Nayiaśn: Króla Jmci Pruskiego, i tranzyt podobnież wolny wszelkich Produktów Polskich przez *Kraie* Pruskie do innych dalszych.

Dzieło 3. Maja nie może także bydź przytaczane od Dworu Berlińskiego za powod Zaboru *Kraiów* Rzplitey, gdyż są autentyczne dowody naywyraźnieyszey approbacyi tego Dzieła ze strony Króla Jmci Pruskiego, który oświadczał nawet, iż w nim znayduie swe własne dogodności.

Co do zarzutu Jakobinizmu dostatecznie iuż tylu poprzedniczemi odpowiedziami dowiedzionym zostało, iż ta tak szkodliwa Nauka nigdy w łonie Narodu Polskiego mieysca nie znalazła, i że Rząd Polski przedsiębrał nayostrzeysze i nayskutecznieysze środki dla przeszkodzenia, iżby ta nauka w Polszcze się nie rozkrzewiała za staraniem Emissaryuszów iakichkolwiek, którzyby do tego celu użyci bydź mogli.

Stany

Les Etats Confédérés de la République assemblés en dieté se trouvant donc dans la conviction, de n' avoir donné aucun sujet à S. M. Prussienne qui puisse autoriser l'occupation des provinces Polonoises par les trouppes de S. M. Prussienne, ont chargé expresemment les soussignés, de recourir par une Note, de la maniere la plus instante, à la grandeur d'ame & à l'equité de S. M. Jmperiale de toutes les Russies, pour la prier d'employer le plus éfficacement Son Auguste entremisse au près de S. M. Prussienne, afin d' éloigner les malheurs, dont la Pologne se trouve ménacée & deja assaillie si innocemment.

Les Etats Confedérés assemblés en diete adressent cette priére à S. M. Jmperiale de toutes les Russies avec d'autant plus d' espoir, qu'ils viennent de donner à cette Grande Souveraine tout recemment la preuve la plus eclatante de la confience qu' ils mettent en Elle, & de la déférence qu' ils Lui temoignent.

Les Soussignés s'acquittent par la presente de ce dont ils ont été chargés par ordre exprés du Roi & des États confédérés assemblés en Diete.

Fait à Grodno ce 27. Juillet 1793.

Signé) *Antoine Prince Sułkowski Grd: Chan: de la Couronne. Casimir Cte Plater Vice Chancelier de Lithvanie.*

Stany Seymuiące Rzpltey zostaiąc zatym w przekonaniu, iż żadnego nie dały powodu *Królowi* Jmci Pruskiemu, któryby go mógł autoryzować do Zaboru *Kraiów* Polskich przez Woyska Jego obiętych; zleciły wyraźnie niżey podpisanym, iżby przez Notę w przełożeniach iak nayusilnieyszych udali się do Nayiaśnieyszey Jmperatorowey Jeymci, Tey Wielkomyślney i Sprawiedliwey Monarchini z prośbą, ażeby raczyła skutecznie przez wysokie wdanie swoie do *Króla* Jmci Pruskiego, odwrócić nieszczęścia, któremi Polska bez żadney winy ze strony swoiey widzi się zagrożoną i iuż otoczoną.

Stany Seymuiące z tym większym zaufaniem niosą prośbę do Nayiaśn: Jmperatorowey Jeymci, iż iuż świeże dały dowody tak znakomitey dla Tey Monarchini ufności i powolności.

W tym przełożeniu niżey podpisani dopełniaią wyraźne rozkazy, które odebrali od J. K. Mci i Stanów Seymuiących.

Dan w Grodnie dnia 27. Lip: 1793

Podpis) *Antoni Xżę Sułkowski Kanclerz W. Koronny. Kazimierz Hrabia Plater Podkanclerzy W. X. Lit.*

XIV.

NOTE.

Le soussigné Ambassadeur Extraordinaire & Plenipotentiaire de Sa Majesté Imperiale de toutes les Russies ne tarde pas un instant à repondre à la Note, en date d'aujourd'hui, suite de la deliberation d hier de l'assemblée des Serenissimes Etats en Diete confederée, par laquelle les Etats demandent l'intervention de Sa Majesté l'Jmperatrice dans la négociation qui va être entamée ici avec le Ministre de S. M. le Roi de Prus-

NOTA Odpowiednia.

Niżey podpisany Extraordynaryiny i Pełnomocny Wielki Poseł Nayiaśnieyszey Imperatorowey Jeymości wszech Rossyi, natychmiast odpowiada na Notę, pod Dniem dzisieyszym podaną, a z deliberacyi wczorayszey Nayiaśnieyszych na Seym Skonfederowany zgromadzonych Stanów wypadłą, przez którą Stany żądaią przyczynienia się Nayiaśnieyszey Jmperatorowey Jeymci do negocyacyi maiącey

se. Quelque flatté que le soussigné soit de cette nouvelle preuve de confiance entiére, que les Serenissimes Etats assemblés en Diéte confederée, temoignent à Sa trés Gracieuse Souveraine, il ne sauroit sans contrevenir à ses Instructions, & à des ordres recens & trés précis, se prêter à aucun delai, pour commencer la Négociation requise, non seulement par le Ministre de S. M. le Roi de Prusse, mais évidemment par le Soussigné lui même, dans les differentes Notes, par lui presentées depuis l'ouverture de la Diéte, & particulierement celle du 17 Juin, signée en commun avec le Ministre de S. M. le Roi de Prusse en des termes les plus clairs.

Le Soussigné se trouve donc dans le cas de déclarer sans balancer aux Serenissimes Etats assemblés en Diete confederée, qu'il ne leur reste d'autre parti à prendre, qu' à faire entamer sans perte de tems la Negociation avec le Ministre de Prusse, en munissant la méme Deputation des Instructions & pleinpouvoirs requis.

Les facilités, que les Serenissimes Etats feront paroitre dans le courant de la Negociation avec la Cour de Prusse, serviront naturellement de mesures à l' intervention, que S. M. J. employera avec empressement, pour arranger les affaires' qui tiennent si fort à coéur à la Serenissime Republique.

Ces mêmes facilités serviront encore à porter S. M. le Roi de Prusse à montrer de dispositions favorables sur les objets de commerce & autres, qui peuvent être présentés par les Deputation dans le cours de la Négociation. Il est donc averé du plus grand interêt de la Republique, que les Serenissimes Etats assemblés en Diéte confederée decretent incessament les instructions & pleinpouvoirs requis, pour entamer la dite Négociation avec le Ministre de S. M. le Roi de Prusse.

Le Soussigné finit par assurer les Serenissimes Etats, qu' il se fera un devoir d'intervenir toutefois qu' il en sera requis, à la dite Négociation,

iącey się rozpocząc z Ministrem Nayiaśnieyszego Króla Jmci Pruskiego. Lubo ten nowy dowod zupełney Nayiaśnieyszych na Seym Skonfederowany Zgromadzonych Stanów ufności w Nayiaśnieyszey Jego Monarchini iest dla niżey podpisanego nader chlubny; atoli on nie może bez nadweręźenia swoiey Instrukcyi, iako też świeżo nadesłanych naywyraźnieyszych rozkazów, skłonić się na żadną zwłokę względem rozpoczęcia negocyacyi, żądaney nie tylko przez Ministra Nayiaśnieyszego Króla Jmci Pruskiego, ale też oczywiście nawet przez samego niżey podpisanego w różnych Notach przez Niego podanych od początku Seymu, zwłaszcza zaś przez Notę de die 17 Czerwca podpisaną wspolnie z Ministrem Nayiaśnieyszego Króla Jmci Pruskiego w wyrazach bardzo iasnych.

Niżey podpisany widzi siebie więc w powinności oświadczyć, bez wahania się Nayiaśnieyszym na Seym Skonfederowany zgromadzonym Stanom, że nie masz dla nich innego śrzodka do powzięcia nad ten, ażeby rozkazać rozpocząć bez straty czasu Negocyacyą z Ministrem Pruskim, umacniaiąc też samę Deputacyą Instrukcyą i Plenipotencyą należytą. Łatwości, które Nayiaśnieysze Stany okażą w biegu Negocyacyi z Dworem Berlińskim, będą służyć naturalnie miarą do przyczynienia się, które Nayiaśnieysza Jmperatorowa Jeymć będzie łożyła ze skwapliwością, ażeby urządzić tak ważne dla Nayiaśnieyszey Rzeczypospolitey interessa.

Też same łatwości będą oraz służyć do skłonienia Nayiaśnieyszego Króla Jmci Pruskiego do okazania chęci życzliwych względem objektów handlu i innych, które mogą bydź podane przez Deputacyą w biegu negocyacyi.

Jest tedy w istocie naygłownieyszym dla Rzeczypospolitey interessem, ażeby Nayiaśnieysze na Seym Skonfederowany zgromadzone Stany uchwaliły natychmiast Instrukcyą i Plenipotencyą należytą, końcem rozpo-

dont la terminaison lui a été si recemment presentée par les ordres reiterés de S. M. J.

Fait a Grodno ce $\frac{16}{27}$ Juillet 1793.

Signé) *Jaques de Sievers.*

rozpoczęcia rzeczoney negocyacyi z Ministrem Nayiaśnieyszego Króla Jmci Pruskiego.

Nizey podpisany kończy upewnieniem Nayiaśnieyszych Stanów, że będzie miał sobie za powinność przyczyniać się, ile razy będzie o to rekwirowany do rzeczoney negocyacyi, którey zupełne ukończenie świeżo mu iest przepisane przez powtorne Nayiaśnieyszey Jmperatorowey Jeymci rozkazy. Działo się w Grodnie Dnia $\frac{16}{27}$. Lipca 1793. R.

Podpisano) Jakob de Sievers.

XVI.

NOTE.

Le soussigné Ambassadeur Extraordinaire & Plenipotentiaire de Sa Majesté Jmperiale de toutes les Russies prénant par Ordre de Sa tres Gracieuse Souveraine un vif interet au succés de la negociation, dont se trouve chargé Monsieur de Buchholtz Envoyé Extraordinaire & Plenipotentiaire de Sa Majesté le Roy de Prusse n'a pû voir sans peine, qu' on met de jour à autre des entraves aux deliberations de la Diete, sur l' emanation des Instructions & pleinpouvoirs necessaires que le dit Ministre a deja demandé par sa Note du 20. de ce mois, & qui ne sont point encore decretés jusqu' à aujourd hui. De cette maniere la seance d' hier a été entierement perdue, comme tant d' autres, dont les objets de discussion sont etrangers à l'importante matiere en question. Le soussigné craignant de perdre encore la seance d'aujourd hui, & peut-etre tant d' autres, se voit donc obligé, de declarer aux Serenissimes Etats assemblés en Diete confederée, qu' il est authorisé d'insister sur un prompt commencement des negociations avec Monsieur le Ministre Plenipotentiaire de Prusse, & que sans autres delais, on decrete les Instructions & pleinpouvoirs requis.

Fait à Grodno ce $\frac{19}{30}$. Juillet 1793.

Signé) Jaques de Sievers.

NOTA.

Niżey podpisany Extraordynaryiny i Pełnomocny Wielki Poseł Nayiaśnieyszey Jmperatorowey Jeymci Wszech Rossyi, biorąc z rozkazu Nayłaskawszey swoiey Monarchini, żywe uczestnictwo w skutku Negocyacyi JP. Buchholtzowi Posłowi Extraordynaryinemu i Ministrowi Pełnomocnemu Nayiaśn: Króla Jmci Pruskiego zleconych, nie mogł widzieć bez ubolewania, że się codzienne czynią zatamowania w obradach Seymowych względem wydania Instrukcyi i Plenipótencyi potrzebney, których rzeczony Minister żądał iuż przez swoię Notę de die $\frac{9}{20}$. tego Miesiąca, a które dotąd ieszcze nie są uchwalone. Tym sposobem Sessya wczorayśza wcale była strwoniona, iak wiele innych Sessyi, na których roztrząsane objekta żadnego nie maią związku z rzeczoną tak ważną materyą. Niżey podpisany, obawiaiąc się, ażeby ieszcze tak dzieyśza Sessya, iako też może i wiele innych na niczym nie spełzły, widzi siebie przymuszonym oświadczyć Nayiaśnieyszym na Seym Skonfederowany zgromadzonym Stanom, że ma rozkaz nalegać o prędkie rozpoczęcie Negocyacyi z JP. Ministrem Pruskim, i o uchwalenie bez żadney zwłoki Instrukcyi i Plenipotencyi należytey. Działo się w Grodnie dnia $\frac{20}{30}$ Lipca 1793. Roku.

(Podpisano) Jakob de Sievers.

 No.

XVII.

NOTE.

Le Roi & les Etats de la République assemblés en Diète sous le noeud de la Confédération, prenant en consideration la Note de Monsieur de Buchholtz Envoyé Extraordinaire & Ministre Plenipotentiaire de Sa Majesté le Roi de Prusse en date du 20. d. c. comme cette Note paroit avoir pour objet de nouveaux arrangemens entre la Pologne & Sa Majesté le Roi de Prusse, & qu'il éxiste déja entre les deux Etats, outre les traités de 1773. celui d'Alliance conclu en 1790., auquel la République ne peut se reprocher d'avoir en rien derogé; les Soussignés sont chargés de demander à Monsieur l'Envoyé, si Sa Majesté Prussienne se croit de son coté liée, ou non, par le dit Traité d'Alliance.

La haute opinion que les Etats aiment à se former de la loyauté du caractère de ce Souverain, ne devant leur laisser de doute sur sa fidelité à remplir des engagemens solemnellement contractés qui ont établi un état solide d'amitié & de bonne harmonie entre ce Prince & la Pologne; ont enjoint également aux Soussignés de representer à Monsieur l'Envoyé, combien la présence des Troupes Prussiennes dans une partie des Domaines de la Republique, présence, qui est si à charge au pays, contraste avec la nature des rapports subsistans entre la République & Sa Majesté Prussienne. Les soussignés se trouvant en consequence dans le cas de requerir Monsieur l'Envoyé pour qu'il veuille s'employer efficacement auprés de sa Cour, à l'effet de la porter à faire retirer ses trouppes des Provinces de la Republique, qu'elles occupent, s'attendent de recevoir sur cet une reponse satis

fai-

NOTA.

Nayiaśnieyszy Król JMć i Stany na Seym pod związkiem Konfederacyi Zgromadzone, zastanawiaiąc się nad Notą JP. de Buchholtz Posła Extraordynaryinego i Pełnomocnego Nayiaśnieyszego Króla Jmci Pruskiego, pod dniem Dwudziestym Miesiąca bieżącego, gdy teyże Noty zdaią się bydź zamiarem nowe układy między Rzecząpospolitą i Królem Jmcią Pruskim, a te dwa Państwa prócz Traktatów Tysiąc Siedmset Siedmdziesiąt Trzeciego są iuż połączone Traktatem nowego przymierza w roku 1790. zawartego, którego opisom żadnego ubliżenia Rzplta wymawiać sobie nie może; niżey podpisani maią zlecenie zapytać się JP. Posła, ieżeli Nayiaśn: Król Jmć Pruski z swey strony sądzi się bydź, lub nie w obowiązkach rzeczonego Traktatu przymierza.

Wysoka Opinia, w iakowey miło iest zostawać Stanom Seymuiącym o szczerości charakteru tego Monarchy, nie powinna im dozwalać naymnieyszego powątpiewania o iego niezmienney chęci dopełnienia obowiązków uroczyście przyiętych, które ustaliły przyiaźń i dobrą harmonią między tym Monarchą a Rzecząpospolitą, dały więc podobnież Stany Seymuiące rozkaz niżey podpisanym przełożyć JP. Posłowi, ile przebywanie woysk Pruskich w części Kraiu Rzeczypospolitey tak dla niey uciążliwe, sprzeciwia się istocie trwaiących między Rzecząpospolitą i Królem Jmcią Pruskim wzaiemnych obowiązków. — Przeto niżey podpisani dopełniaiąc zlecenie w rekwirowaniu JP. Posła, iżby się raczył skutecznie u Dworu swego interessować, ku skłonieniu tegoż Dworu do wydania rozkazów Woyskom swoim ewakuowania z tych Kraiów Polskich, które aktual-

nie

faiſante. Fait à Grodno ce 31. Juillet 1793.

Signé) *Antoine Prce Sułkowſki G. Chancel: de la Couron. Caſimir Cte Plater Vice-Chancelier de Lithvanie.*

nie zaymuią, ſpodziewaią ſię dogodney w tey mierze odpowiedzi. Dan w Grodnie dnia 31. Lipca 1793. R.

Podpis) *Antoni Xże Sułkowſki Kanclerz W. Koronny. Kazimierz Hrabia Plater Podkanclerzy W. X. Lit.*

XVIII.

NOTE.

Le ſouſſigné Envoyé Extraordinaire & Miniſtre, Plenipotentiaire de Sa Majeſté le Roi de Pruſſe n' a pu qu' être ſurpris du contenu de la Note, que les Etats de la Republique aſſemblés en dietè ſous le noeud de la Confederation, viennent de lui adréſſer en date d'aujourd'hui. Jl s'empréſſe neanmoins de repliquer au même inſtant que ſon objét, repondant d' une maniere évaſive, tant à la declaration, donnée par les deux hautes Cours alliées de Berlin & de S. Petersbourg, qu' aux Notes' données depuis l'ouverture, de la preſente diéte, tant de ſa part, que de celle de Son Excellence Monſienr l'Ambaſſadeur Extraordinaire & Plenipotentiaire de Ruſſie, il ne ſauroit, que ſe reſerver, de donner une plus ample explication ſur cette matiere, des que les conferences avec la Deputation, qui à déja traité ſur les mêmes objets avec Son Excellence Mr. l' Ambaſſadeur de Ruſſie, auront commencées ſes ſeances pour traiter avec lui.

Fait à Grodno ce 31. Juillet 1793.

Signé) *Louis de Buchholtz.*

NOTA.

Niżey podpiſany Extraordynaryiny Poſeł i Pełnomocny Miniſter Nayiaśnieyſzego Króla Jmci Pruſkiego, z zadziwieniem wyczytał treść Noty daney mu pod datą dziſieyſzą przez Stany Rzeczypoſpolitey na Seym Skonfederowany zgromadzone; kwapi ſię atoli tégoż ſamego momentu na onę odpowiedzieć, że gdy objekt iey odpowiada ſpoſobem oboiętnym tak Deklaracyi przez obadwa Nayiaśnieysze Sprzymierzone Dwory Berlińſki i Peterburſki podaney, iako też Notom od początku Seymu teraźnieyſzego danym, tak ze ſtrony niżey podpiſanego, iako też ze ſtrony JW. Poſła W. Extraordynaryinego i Pełnomocnego Roſsyiſkiego, niżey podpiſany nie może iak zoſtawić ſobie obſzernieyſze w tey materyi obiaśnienie, iak ſkoro Konferencye z Deputacyą, która iuż o tychże ſamych obiektach z JW. Poſłem W. Roſſyiſkim traktowała, rozpoczną ſwoie Seſſye do traktowania z niżey podpiſanym.

Działo ſię w Grodnie dnia 31 Lipca 1793. Roku.

Podpis) *de Buchholtz.*

XIX.

NOTE.

Le Souſſigné Envoyé Extraordinaire & Miniſtre Plenipotentiaire de Sa Majeſté le Roi de Pruſſe, aprés les objections, faites par la Deputation, à l'occaſion de l' échange des

NOTA.

Niżey podpiſany Extraordynaryiny Poſeł i Pełnomocny Miniſter Nayiaśnieyſzego Króla Jmci Pruſkiego, po obiekcyach przez Deputacyą uczynionych, z powodu zamiany

des Pleinpouvoirs de sa Cour, ne sauroit s'empêcher de faire observer réitérativement, que l'objét, qui à retardé la négociation au moment, où elle ne faisoit que commencer, ne peut être de nature à y apporter le moindre delai, vû que l'échange des Pleinpouvoirs respectifs bien loin d'être un Acte obligatoire qui décide de la négociation, n'est qu'une formalité d'usage qui n'a d'autre but, que de devoir servir à faire ajouter foi à tout ce, dont les Parties Contractantes pourroient convenir dans le cours de la Negociation. Preuve de cela c'est que le Soussigné auroit échangé le pleinpouvoir de la Deputation quoiqu' il n'épuise pas tous les objéts énoncés dans le sien.

Ce ne sont pas les Pleinpouvoirs, mais les instructions & Ordres des Commettans, qui servent de régle au Cours de chaque négociation.

En observant ce que ci dessus, le Soussigné se flatte, que les Etats assemblés en diéte Confederée voudront bien charger la Députation de procéder sans delai à l'échange des Pleinpouvoirs & de continuer sans autre interruption la négociation.

Fait à Grodno ce 6. d'Août 1793.

Signé.) *Louis de Buchholtz*

ny Plenipotencyi iego Dworu, nie może się óbeyść, ażeby nie dał poznać powtornie, że obiekt, który zatamował negocyacyą w samym czasie rozpoczęcia oney, nie może bydź tey natury, ażeby mógł naymnieyszą przyczynić żwłókę, gdyż zamiana Plenipotencyy wzaiemnych, zamiast żeby była Aktem obliguiącym, któryby decydował o Negocyacyi, nie iest iak tylko formalnością zwyczayną, która nie ma innego celu, iak tylko ten, ażeby ziednać wiarę wszystkiemu temu, w czymby strony kontraktuiące mogły się zgodzić w biegu Negocyacyi. Dowodem tego może służyć to, że niżey podpisany zamieniłby Plenipotencyą Deputacyi, chociaż ona nie wyłuszcza wszystkich obiektów w iego Plenipotencyi zawartych. Nie Plenipotencye, lecz Instrukcye i rozkazy one nadaiących, służą prawidłem biegowi każdey negocyacyi.

Czyniąc tę uwagę niżey podpisany, spodziewa się, że Stany na Seym Skonfederowany Zgromadzone, raczą zalecić Deputacyi, ażeby nieodwłócznie do zamiany Plenipotencyi przystąpiła, i kontynuowała Negocyacye bez żadnego przerwania. —

Działo się w Grodnie dnia 6. Sierpnia 1793. Roku.

(Podpisano) *de Buchholtz.*

NOTA. XX.

Do JW. Ambassadora Rossyiskiego.

Gdy niedostatek, w którym się Skarb Rzeczypospolitey znayduie, pochodzi szczególniey z nieodebrania tak przypadaiących teraz Skarbowych dochodów, iako też i Podatków zaległych w Kraiach obiętych przez Woyska Nayiaśnieyszey Jmperatorowey Jeymości całey Rossyi.

Niżey podpisani z wyraźnego rozkazu J. K. Mci i Stanów pod związkiem Konfederacyi na Seym Zgromadzonych, maią honor udać się do JW. de Sievers Posła Wielkiego Nadzwyczaynego i Pełnomocnego Nayiaśnieyszey Jmperatorowey, upraszaiąc go, iżby raczył u Monarchini swoiey wyiednać nieodwłóczne i wyraźne rozkazy powrócenia wszelkich Summ w gotowiznie w Kassach Publicznych rzeczonych Kraiów znayduiących się, czyli z różnych Podatków, czyli z Ofiar dobrowolnych lub wszelkich innych przychodów pod iakimkolwiek bądź nazwi-

skiem

ſkiem wynikłych; Że zaś do dokładnego zweryfikowania ſtanu *Kaſs* pomienionych, i zawiadomienia ſię iakie są odebrane i iakie zaległe dochody, konieczną ieſt potrzebą, ażeby Kommiſſye tak Skarbowa, iako też Woyſkowa i Edukacyi Narodowey, mogły umocować swych Officyaliſtów, do uſkutecznienia tey likwidacyi i odebrania podatkowych zaległości.

Niżey podpisani ſpodziewaią ſię, iż gdy tu nie idzie, tylko o powrocenie niewątpliwey ze wſzech miar własności Rzplitey, Nayiaśnieyſza Jmperatorowa Jeymć powoduiąc ſię zawsze wspaniałomyślnemi i sprawiedliwemi ſentymentami, wydać raczy rozkazy, tak powrócenia Summ reklamowanych, iako też ułatwienia śrzodków maiących bydź użytemi przez Kommiſsye wzwyż wſpomnione dla zapewnienia ſię o ich ilości. Dan w Grodnie Dnia 7. Auguſta Roku 1793.

Podpisy) *Antoni Xżę Ordynat Sułkowſki K. W. K.*
Każimierz Hrabia Plater Podkanclerzy Litt:

N O T A. XXI.

Odpowiednia JW. Ambaſſadora Roſſyiſkiego.

NIżey podpisany nadzwyczayny i pełnomocny Wielki Poseł Nayiaśnieyſzey Jmperatorowey Wſzech Roſſyi, odebrawſzy rekwizycyą Nayiaśnieyſzych Stanów pod Związkiem Konfederacyi na Seym zgromadzonych, w Nocie pod dniem $\frac{27 \text{ Lipca}}{7 \text{ Augusta}}$ o intereſſowanie ſię do swey Nayiaśn: Monarchini, końcem odzyſkania dla Rzeczypospolitey Summ, które ſię znaydowały w *Kaſſach* publicznych i zaległych Podatków do czasu obięcia poſſeſſyi *Kraiów* nowo nabytych, nie omieſzkał zaraz na zajutrz, to ieſt dnia $\frac{28}{8}$ cur: donieść Dworowi swemu o tey rekwizycyi, z upraſzaniem Nayiaśn: Jmperatorowey swey Nayłaſkawſzey Monarchini, iżby ſię raczyła przychylić do tego ſłuſznego żądania, które niedoſtatek Skarbu Rzplitey uczynić zniewolił.

Niżey podpisany z pewnością przy tey okazyi ponowić może przyrzeczenia, które Deputacyi do traktowania z nim wyznaczoney iuż miał honor oświadczyć, iż ze wſzech miar spodziewa ſię, że taż rekwizycya przyiętą zoſtanie, i że rzeczone Summy znayduiące ſię w gotowiznie, lub winne Rzplitey do czasu zwyż wzmiankowanego, po oblikwidowaniu rachunków powrócone będą.

Dan w Grodnie dnia $\frac{29 \text{ Lipca}}{9 \text{ Augusta}}$ Roku 1793.

podpis) *Jakób de Sievers.*

N O T A XXII.

Do JP. de Buchholtz Poſła Pruſkiego.

GDy niedoſtatek w iakim ſię Skarb Rzplitey znayduie, pochodzi ſzczególniey z nieodebrania tak przypadaiących teraz Skarbowycch dochodów, iako też i Podatków zaległych w *Kraiach* obiętych przez Woyſka Pruſkie, niżey podpisani z wyraźnego rozkazu J. K. M. i Stanów pod związkiem *Konfederacyi* na Seym zgromadzonych, maią honor udać ſię do JP. de Buchholtz Poſła Nadzwyczaynego i Miniſtra Pełnomocnego Króla Jmci Pruſkiego, upraſzaiąc go, iżby raczył u Monarchy ſwoiego wyiednać nieodwłoczne i wyraźne rozkazy powrócenia wſzelkich Summ

 w goto-

w gotowiznie w Kaſſach publicznych rzeczonych *K*raiów znayduiących ſię czyli z różnych Podatków, czyli ofiar dobrowolnych, lub wſzelkich innych przychodów, pod iakimkolwiek bądź nazwiſkiem wynikłych. Ze zaś do dokładnego zweryfikowania Stanu Kaſſ pomienionych, i zawiadomienia ſię iakie są odebrane i iakie zaległe dochody, konieczną ieſt potrzebą, iżby Kommiſsye tak Skarbowa, iako też Woyſkowa i Edukacyi Narodowey mogły umocować ſwoich *respectivé* Officyaliſtów do uſkutecznienia tey likwidacyi i odebrania podatkowych zaległości; Niżey podpisani ſpodziewaią ſię, iż gdy tu nie idzie, tylko o powrocenie niewątpliwey ze wſzech miar własności Rzplitey; Nayiaśn: *K*ról Jmć Pruſki za powodem sprawiedliwych ſwych sentymentów, ſkłoni ſię do wydania rozkazu tak powrocenia Summ reklamowanych, iako też ułatwienia śrzodków maiących bydź użytemi przez *K*ommiſsye wzwyż wſpomnione dla zapewnienia ſię o ich ilości. Dan w Grodnie dnia 7. Aug: Roku 1793.

Podpisano) *Antoni Xże Ord: Sułkowſki Kanclerz W. Kor:*
Kazimierz Hr: Plater Podkanclerzy Litt:

N O T A XXIII

Odpowiedź JP. de Buchholtz Posła Pruſkiego.

NIżey podpisany Poseł Nadzwyczayny i Miniſter Pełnomocny Nayiaśn: *K*róla Jmci Pruſkiego, odebrawſzy Notę od JWW. Kanclerzów pod dniem 7. *currentis* sobie podaną, oświadcza natychmiaſt w odpowiedzi, iż gdy okoliczność żądanego powrocenia zaległych podatków w *K*raiach aktualnie pod Panowanie N. Monarchy iego przeſzłych na mocy Uniwerſału pod dniem 25. Marca, i odebranego hołdu pod dniem 7. Kwietnia *A. curren:* objektem teyże Noty będąca, nadto obſzernych wymaga dyſkuſſyi, zdaie mu ſię nayprzyzwoiciey, iżby materya ta w ciągu teraz rozpoczętych Negocyacyi traktowaną była.

Nakoniec niżey podpisany dla dogodzenia, ile ieſt w iego mocy, żądaniom JWW. *K*anclerzy, ma honor zapewnić, iż nie omieſzka donieść natychmiaſt Dworowi swemu o tey ich Nocie, i że z pewnością ſpodziewać ſię może, iż po załatwieniu finalnym ważnieyſzych teraz w traktowaniu będących obiektów, Dwor Berliński nie tylko nie odmówi żądanego wyznaczenia *K*ommiſsyi, ale owſzem przychyli ſię do takich układów, któreby bydź mogły z dogodnością dla Rzplitey i satysfakcyą Stanów na Seym teraźnieyſzy zgromadzonych. Dan w Grodnie dnia 9. Auguſta 1793. Roku.

Podpisano) *de Bucholtz.*

XXIV.

N O T E.

LE ſouſſigné Ambaſſadeur Extraordinaire & Plenipotentiaire de Sa Majeſté Imperiale de toutes les Ruſſies, ne sauroit voir sans une peine infinie les entraves qu'on met à la Negociation avec le Miniſtre Plenipotentiaire de Sa Majeſté le Roy de Pruſſe. Trois Semaines se ſont paſées, ſans qu'on puiſse dire, que la Negociation ſoit à peine entamée,

N O T A.

NIżey podpisany Extraordynaryiny i Pełnomocny W. Poseł Nayiaśnieyſzey Imperatorowey Jeymości wſzech Roſſyi, nie może bez nayżywſzego uczucia poglądać na zawady w negocyacyi z Pełnomocnikiem Nayiaśnieyſzego Króla Jegomości Pruſkiego zakładane. Już ſię trzy Tygodnie ſkończyły, rzeczona zaś negocya zaledwo, że tak rze-

les Objections faites aux pleinpouvoirs de M. le Ministre de Prusse ont été suffisament levées par la declaration, qu'il a faite, dans une lettre adressée au President de la Deputation, par une Note à la Deputation meme, & aprés par une autre Note presentée aux Serenissimes Etats assemblés en Diete Confédérée. Il ne s'agit donc que de changer les pleinspouvoirs, & d'entamer la negociation dont l'objet principal ne sauroit etre meconnu, se fondant sur les declarations uniformes, de deux hautes Cours du 29 Mars / 9 Avril & les Notes succesives, tendantes toutes au meme but, seul capable d'amener une situation de paix & de tranquillité à la Republique. Les Ordres trés précis & reitérés de Sa Majesté Imperiale, dont le soussigné se trouve muni l'obligent à exhorter les Serenissimes Etats assemblés en Diete Confédérée, d'enjoindre incessament à la Deputation, d'echanger les pleinpouvoirs, & d'entamer serieusement la Negociation d'une matiere afin de la mener promptement à sa conclusion absolue. Les suites funestes que produiroient immanquablement de plus longs delais, ne sont que trop bien connues. Le soussigné se dispense de les detailler aux Serenissimes Etats, Les malheureux & innocents habitants de la Campagne en souffriroient le plus, & la Republique meme se trouveroit dans un nouveau danger, au lieu de voir rénaitre par d'utiles travaux de la Diete, le calme & le bonheur que la précedente Diete revolutionaire lui avoit ravie. Fait à Grodno ce 30 Juillet / 10 Julii 1793.

Signé) *Jaques de Sievers.*

rzekę, iest rozpoczęta. Objekcye względem Plenipotencyi JP. Ministra Pruskiego uczynione zostały dostateeznie ułatwione przez Deklaracyą, którą on uczynił w Liście swoim do Prezyduiącego w Deputacyi pisanym, przez Notę do Deputacyi samey, iako też przez inną Notę potym Nayiaśn: na Seym Skonfederowany Zgromadzonym Stanom podane. Nie zostaie więc, iak zamienić Plenipotencye, i rozpocząć negocyacyą, którey objekt pryncypalny nie może bydź niewiadomy, gdyż się gruntuie na Deklaracyach obudwóch Nayiaśnieyszych Dworów de 29 Marca / 9 Kwiet: wydany, iedno brzmienie w sobie zawieraiących, iako też na Notach ciągle podawanych i do iednego celu zmierzaiących, który to cel iedynie iest zdolnym do przywrocenia Rzplitey stanu zaciszy i spokoyności. Rozkazy Nayiaśnieyszey Imperatorowey Jeymości naywyraźnieysze i ponowione, któremi niżey podpisany iest opatrzony, wkładaią na niego powinność napomnienia Nayiaśnieyszych na Seym Skonfederowany zgromadzonych Stanów, ażeby nieodwłocznie zalecity Deputacyi zamienić Plenipotencye i rozpocząć *serio* negocyacye w tym sposobie, ażeby prędkie i zupełne oney nastąpiło ukończenie. Skutki okropne, któreby dalsze zwłoki nieuchybnie ściągnęły, są aż nadto wiadome.

Niżey podpisany nie chce się z wyszczególnieniem onych przed Nayiaśnieyszemi Stanami roszerzać. Nieszczęśliwi a niewinni Wieśniacy naywięceyby przez to ucierpieli, a nawet Rzplita sama byłaby przyprawiona o nowe niebezpieczeństwo, zamiast przywrócenia, przez użyteczne Seymowe czynności, spokoyności i uszczęśliwienia, które iey przez poprzedzaiący Seym Rewolucyiny zostały odebrane.

Działo się w Grodnie Dnia 30 Lipca / 10 Sierpnia 1793. Roku.

(podpisano) *Jakób de Sievers.*

XXV.

NOTE.

Le foussigné Envoyé Extraordinaire & Ministre Plenipotentiaire de Sa Majesté le Roi de Prusse doit témoigner sa surprise du retard, que les Etats assemblés en Diéte Confédérée continuent d'apporter aux progrés de la negociation, entamée avec Lui à la suite des Déclarations des deux Augustes Cours Alliées de Berlin & de St. Petersbourg, délivrées le 9. d'Avril de cette année & des Notes, données depuis le commencement de la Diéte par Leurs réprésentans respectifs. Les difficultés alleguées au sujet des Pleinpouvoirs se trouvent absolument sans fondement, en cousidérant le but de cette negociation, suffisament annoncé & justifié, par les deux hautes Cours Alliées; la quelle ne reçoit pas sa Sanction par les Pleinpouvoirs, mais par les stipulations convenues & la Signature du Traité même.

La derniere Note du soussigné auroit dû lèver tous ces obstacles, dans les quels le soussigné ne réconnoit que trop le désir de trainer la négociation, mais voyant passer en vaines deliberations un tems precieux, il ne sauroit s'empécher de demander itérativement aux Etats assemblés en Diete Confédérée d'autoriser sans délai la Députation à l'echange des Pleinpouvoirs, & de ne plus retarder les progrés d'une Negociation, qui doit faire cesser les maux, qui accablent la Nation par l'état incertain des choses & dont la somme, ne pourra aller qu'augmentant si on persiste à suivre une marche si peu mésurée.

Fait à Grodno ce 10. d'Août 1793.

Signé) Louis de Buchholtz.

NOTA.

Niżey podpisany Extra-ordynaryiny Poseł i Pełnomocny Minister Nayiaśnieyszego Króla Jmci Pruskiego, musi oświadczyć zadziwienie swoie nad zwłoką, którą Stany na Seym Skonfederowany zgromadzone, przyczyniaią ciągle postępowaniom Negocyacyi z Nim rozpoczętey z powodu deklaracyi dwóch Nayiaśnieyszych Sprzymierzonych Dworów Berlińskiego i Petersburskiego, dnia 9. Kwietnia Roku bieżącego wydanych, iako też Not od początku Seymu teraźnieyszego przez wzaiemnych ich Reprezentantów podanych. Trudności względem Plenipotencyi allegowane, żadnego zgoła nie maią fundamentu, zważaiąc cel tey Negocyi, dostatecznie wyłuszczony i uspráwiedliwiony przez obadwa Nayiaśnieysze sprzymierzone Dwory, która to Negocyacya nie otrzymuie swoiey sankcyi przez Plenipotencye, lecz przez uczynione umowy, i przez podpisanie Traktatu nawet samego.

Ostatnia niżey podpisanego Nota, powinnaby była usunąć wszystkie te zawady, w których niżey podpisany aż nadto upatruie chęć przewleczenia negocyacyi, lecz widząc, że drogi czas na prożnych schodzi namyśleniach się; Niżey podpisany nie może się wstrzymać, ażeby powtornie nie żądał od Stanów na Seym Skonfederowany zgromadzonych, nieodwłocznego Deputacyi zalecenia względem zamiany Plenipotencyi, iako też stosownie do przyśpieszenia dalszey Negocyacyi, która powinna założyć tamę wszystkim Narod obarczaiącym nieszczęśliwościom, przez niepewny stan rzeczy, a których ciężar nie będzie mogł, iak bydź pomnożony, ieżeli się ciągle będzie naśladował takowy krok niepomiarkowany.

Działo się w Grodnie Dnia 10. Sierpnia 1793. Roku.

(Podpisano) *de Buchholtz.*

No-

XXVI.

NOTE.

Le soussigné Ambassadeur Extraordinaire & Plenipotentiaire de Sa Majesté Jmperiale de toutes les Russies a l'honneur d'annoncer à Messeigneurs les Chanceliers, qu' il vient de recevoir de Sa Cour les Ratifications du Traité conclû & signé à Grodno le $\frac{11}{22}$ de Juillet. Jl s' empresse donc de requerir Leurs Excellences de vouloir en faire part aux Jllustres Etats assemblés en Diete Confédérée, & qu'il s'attend que les Ratifications du coté de Sa Majesté le Roi, & de la Serenissime Republique, seront bientôt prêtes pour être echangées par la Deputation le plutôt possible.

Fait à Grodno ce $\frac{2}{13}$ Août 1793.

Signé) Jaques de Sievers.

NOTA.

Niżey podpisány Nadzwyczayny i pełnomocny Wielki Poseł Nayiaśnieyszey Imperatorowey wszech Rossyi, ma honor oznaymić JO. JW. Kanclerzom, iż iuż odebrał od Dworu swego Ratyfikacye Traktatu zawartego i podpisanego w Grodnie $\frac{11}{22}$ Julii, ma honor zatym upraszać tychże JO. JW. aby raczyli o tym Nayiaśnieysze Stany w Seymie Skonfederowanym zgromadzone uwiadomić, i spodziewa się, że również Ratyfikacye ze strony Króla Jmci i Nayiaśnieyszey Rzplitey będą wkrótce gotowe, aby iak nayprędzey przez Deputacyą zamienione bydź mogły.

w Grodnie dnia $\frac{2}{13}$ Augusta 1793.

Podpis) *Jakob de Sievers*

XXVII.

NOTE.

Les soussignés étant chargés par S. Mté le Roi & les Sérenissimes Etats Confédérés de la Republique de Pologne assemblés en Diette, de reclamer auprés de Son Excellence M. l'Ambassadeur de Russie, que les Armées de S. Mté l'Imperatrice de toutes les Russies, évacuent le territoire de la Republique, vû que l' échange des Ratifications du Traité nouvellement conclû vient d' être effectuée; Jls s'empressent par conséquent, de lui passer cette requisition, fondée sur la justice & les sentiments d'humanité de Son Auguste Souveraine; & sans antrer dans les tristes details des malheurs, qui accablent les habitans des Provinces de la Republique par la présence d'une armée étrangere aussi considerable, qu'il leur est impossible de nourrir plus longtems, n'ayant de quoi subsister eux mêmés, sans faire l'affligeant tableau du sort déplorable, qui les attend, si son séjour s' y prolongeoit; Jls mettent toute leur confiance dans l'équité & les promesses de S.E. M. l' Ambassadeur, les quelles

NOTA.

Niżey podpisani, odebrawszy zlecenie od Nayiaśnieyszego Króla Jegomości i Nayiaśnieyszych Stanów Skonfederowanych Rzplitey na Seym Zgromadzonych; ażeby rekwirowali JW. Posła W. Rossyiskiego, o ewakuacyą Woysk Nayiaśnieyszey Imperatorowey całey Rossyi z Kraiu Rzplitey, gdy iuż zamiana Ratyfikacyi Traktatu świeżo zawartego, uskuteczniona została; Spieszą się zatym przenieść do niego prośbę ową, gruntuiącą się na sprawiedliwości i sentymentach ludzkości Nayiaśnieyszey Jego Monarchini, a nie wchodząc w żałosne wyszczególnienie nieszczęść, które przyciskaią Mieszkańców Prowincyi wszystkich Rzplitey, przez przytomność Woyska obcego, tak licznego, którego wyżywienie przechodzi ich siły, nie będąc sami w stanie utrzymania siebie, nie chcąc oraz wystawiać zasmucaiący obraz losu opłakanego, który ich czeka, gdyby bytność Woyska obcego, miała bydź ieszcze przedłużona, składaią iedynie całe swe zaufanie w słuszności

i w

étoient rélatives à cet objet, lorsqu' il s'agissoit d'améliorer le sort de la Nation entiere par le Traité susdit, & accélerer cet arrangement salutaire par la ratification; & ils espérent, qu'il voudra donner ses Ordres, afin que l'évacuation susmentionnée puisse avoir lieu au plutôt. Grodno ce 22. d'Aout 1793.

Signés) Pr: Sułkowski Gr. Chancel: de la Couron. Comte Plater Chancelier de Litt:

i w obietnicach JW. Possa W. które się stosowały do tego objektu, wtedy kiedy chodziło o polepszenie losu całego Narodu przez Traktat wspomniony, i o przyśpieszenie tego tak zbawiennego urządzenia przez Ratyfikacyą; i spodziewaią się, iż zechce wydać swe rozkazy, aby ewakuacya wspomniona iako nayprędzey nastąpiła. W Grodnie Dnia 22. Sierpnia 1793. Roku.

Podpis) *Antoni Xżę Sułkowski Kanclerz W. Koronny. Kazimierz Hrabia Plater Podkanclerzy W. X. Lit.*

XXVIII.

NOTE.

AYant eu l'honneur de recevoir la Note que Messieurs les Chanceliers lui ont adressée en date du 22. Aout sur le désir de Sa Majesté le Roi & des Sérénissimes Etats assemblés en Diete Confederée, que les Trouppes de Sa Majesté Jmperiale évocuassent le plutôt possible le territoire de la Republique, vû la difficulté des subsistances en quelques endroits, le soussigné Ambassadeur Extraordinaire & Plenipotentiaire de Sa Majesté Jmperiale de toutes les Russies, s'empresse de repondre qu'il est persuadé qu'une partie de ces trouppes eut déja recu l'Ordre de retrograder vers frontières de l'Empire, (& les mesures prises pour leurs approvisionemens en font preuve, puisque les contracts n'ont été faits que jusqu'au 1. de Septembre prochain) mais le retardement inattendu apporté par les Etats à la negociation & à la conclusion du Traité $\frac{11}{22}$ Juillet de même qu' à celui de Prusse, dont la négociation dure encore, malgré les soins du Soussigné pour l'accélerer, a dû contribuer à la continuation du sejour des trouppes de la Majesté Jmperiale dans le territoire de la Republique, peu assuré encore de son état de tranquillité, que Sa Majesté Jmperiale a declaré devoir retablir, & qui ne sauroit avoir lieu que par les soins assidus, que les Serenissi-

NOTA Odpowiednia.

ODebrawszy Notę od JWW. Kanclerzów sobie podaną pod datą 22. Augusta zawieraiącą życzenia J. K. Mci i Nayiaśn: Stanów pod związkiem Konfederacyi w Seymie zgromadzonych, ażeby Woyska Nayiaśn: Jmperatorowey Jeymości z Polski iak nayrychley wyiść mogły, z przyczyny zachodzącey w niektórych mieyscach trudności w dostarczeniu furażow, Niżey podpisany Poseł Wielki pełnomocny N. Imper: Wszech Rossyi ma honor odpowiedzieć, iż przeświadczonym iest, że część Woyska tego iużby była miała rozkaz ruszenia się ku granicom Rossyiskim, o czym przeświadczaią urządzenia względem uprowidowania Magazynów tylko do 1. 7bra następuiącego, lecz że zwłoka niespodziana w ukończeniu tak Traktatu $\frac{11}{22}$ Julii, iako też Traktatu Pruskiego, którego negocyacya trwa dotąd, mimo usiłowań niżey podpisanego do przyspieszenia iey końca, przyczyniła się do przedłużenia bytności Woysk Nayiaśn: Jmperator: w Kraiach Rzplitey, nie będących ieszcze w tey spokoyności, którey przywrócenie Nayiaśnieysza Jmperatorowa oświadczyła bydź swoim zamiarem; ta zaś byż nie może, tylko skutkiem usilnych starań Nayiaśn: Stanów o utworzenie Konstytucyi zdolney do utrzymania nadal tego szczęśliwego pokoiu, który tak mocno interesuie przyia-

Sereniſſimes Etats prendront de se donner une conſtitution, qui garantiſſe pour les tems à venir, ce calme heureux qui intereſſe tant l'amitié & la bienveillance de Sa Majeſté Jmperiale envers la Republique. Le ſouſſigné ne manquera pas de fair paſſer sous les yeux de Sa Souveraine, par le premier Courier, le deſir des Sereniſſimes Etats de même que cette réponse, qu'il a cru devoir y faire, en rendant compte en même tems, de l etat de la negotiation avec la Pruſſe, Fait à Grodno ce $\frac{13}{24}$ Aout 1793.

Signé) *Jaques de Sievers.*

przyiaźne i życzliwe Nayiaśnieyſzey Jmper: dla Polſki sentymenta.

Niżey podpisany nie omieſzka przeſłać Monarchini ſwoiey przez pierwſzego Kuryera żądania Nayiaś: Stanów, i daną przez ſiebie odpowiedź, iaką mniemał bydź przyzwoitą, donoſząc równie o ſtanie aktualnym negocyacyi Pruſkiey.

W Grodnie $\frac{13}{24}$ Auguſta 1793.

(Podpis) *Jakob de Sievers.*

XXIX.

NOTE.

Les délais, auxquels la negociation avec M. de Buchholtz Envoié Extraordinaire & Miniſtre Plepotentiare de Sa Majeſté le Roi de Pruſſe, a été exposé, & particulierement la maniere indecente & offensante, avec laquelle on a reçu à la Seance d'hier au soir, le projèt du Traité, en empêchant par un tumulte, par des menaces & des imprécations un Nonce de prendre la parole, puisqu'on supposait qu'il allait proposer l'acceptation du Traité rédigé projectivement par la Deputation, tandis qu'on a permis à un autre Nonce, la proposition de rompre la négociation; obligent le Souſſigné Ambaſſadeur Extraordinaire & Plenipotentiaire de Sa Mté Imperiale de toutes les Ruſſies, vivement intereſsée par les ordres reiterés & trés précis de Sa trés gratieuse Souveraine, de préſser la concluſion du Traité entre la Republique & Sa Mté le Roi de Pruſſe, de rapeller aux Sereniſſimes Etats aſſemblés en Diete Confederée, le danger imminent auquel ils exposent immanquablement la Republique, par une conduite si peu mésurée, si contraire à ses vrais interéts dans les circonſtances actuelles. Le Souſſigné ne saurait cacher aux Sereniſſimes Etats, que Mr le Géneral Möllendorff a eu des ordres

NOTA.

Zwłoki, na które Negocyacya z JP. Buchholtzem Poſłem Extraordynaryinem, i Miniſtrem pełnomocnym Nayiaśn: Króla Jmci Pruſkiego, była wyſtawiona, zwłaſzcza zaś sposób nieprzyſtoyny i obrażaiący, którym na wczorayſzey wieczorney Seſſyi przyięto Proiekt Traktatu, zabraniaiąc wrzaſkiem, grożbami i złorzeczeniem, Poſłowi zabierania głosu, gdyż rozumiano, że miał proponować przyięcie Traktatu, *proiektive* przez Deputacyą ułożonego, tym czasem zaś pozwalaiąc drugiemu Poſłowi wnieść propozycyą względem przecięcia Negocyacyi, wkładaią obowiązek na niżey podpisanego Extraordynaryinego i Pełnomocnego Posła W. Nayiaśn: Imperatorowey Jeymci wſzech Roſſyi żywo intereſsuiącego ſię według ponowionych naywyraźnieyſzych rozkazów do przyśpieſzenia zawarcia Traktatu między Rzplitą a Nayiaśnieyſzym Królem Jmcią Pruſkim, przypomnieć Nayiaśn: na Seym Skonfederowany zgromadzonym Stanom wiſzące niebezpieczeńſtwo, na które oni nieochybnie narażaią Rzplitą przez poſtępowanie tak przeciwne prawdziwym swoim w teraźnieyſzych okolicznościach intereſſom. Niżey podpisany nie może ukryć przed Nayiaśn: Stanami, że JP. General de Möllen

trés précis du Roi Son Maitre, d' entrer avec l'Armée sous ses ordres, dans les Palatinats de Cracovie & de Sandomir dés le 20. de ce mois, & que ce n' est qu' eux instances du Soussigné, dans l'éspérance d'une promte conclusion du Traité, qu'il a bien voulu en retarder l'éxecution. Jl ne reste donc au Soussigné, qu' á exhorter les Séréníssimes Etats, de munir incéssamment la Deputation des plenspouvoirs, de signer sans autre délai le susdit Traité, redigé proiectivement sous son intervention, à la quelle il a été invité formellement par les Séréníssimes Etats Eux mémes.

Fait à Grodno ce $\frac{17}{28}$ Août 1793.

Signé) Jaques de Sievers.

Möllendorff miał iuż wyraźne od Króla Pana swego rozkazy, ażeby z Armią pod iego Kommendą zostaiącą wkroczył do Woiewodztw Krakowskiego i Sandomirskiego dnia 20. tego Miesiąca, i że iedynie na instancye niżey podpisanego i wnadziei prędkiego zawarcia Traktatu skłonionym został do zaniechania na nieiaki czas tey exekucyi. Nie zostaie więc niżey podpisanemu, iak tylko nakłaniać Nayiaśn: Stany, ażeby natychmiast opatrzyły Deputacyą Plenipotencyą do podpisania bez żadney zwłoki rzeczonego Traktatu, ułożonego *proiective* pod iego interwencyą, do którey on był formalnie przez same Nayiaśnieysze Stany wezwany.

Działo się w Grodnie dnia $\frac{17}{28}$ Sierpnia 1793.

Podpis) Jakob de Sievers.

XXX.

NOTE.

Le Soussigné Envoyé Extraordinaire & Ministre Plenipotentiaire de Sa Majesté le Roi de Prusse, ayant vû avec surprise l'accueil peu décent & peu mesuré, que l'Assemblée de la Diéte d'hier a fait au rapport de la négociation entamée avec Sa Cour, par un concert parfait de deux Hautes Cours de Berlin & de Petersburg, & ne pouvant plus le dissimuler, que ce manque d'egards certifie l' esprit de licence, qui a du éxciter l' attention des Cours Voisines de la Pologne, voyant de plus, que les Scénes scandaleuses de lą séance d' hier visoient non seulement à empecher des voyes tendentes à la conclusion de la négociation avec la Cour de Berlin, mais même à la rompre entierement: Le Soussigné demande que les Etats Assemblés en Diéte arretent sans delai cette demarche témeraire en rejettant la proposition faite à ce sujet à la Séance d'hier, & pourvoyant immediatement la Deputation des plains pouvoirs nécessaires pour terminer la nègocia-

NOTA.

Gdy niżey podpisany Poseł Extraordynaryiny i Minister Pełnomocny Nayiaśnieyszego Króla Jmci Pruskiego, z podziwieniem dostrzegł przyięcie nieprzyzwoite i nieumiarkowane przez Seymowe zgromadzenie, na wczorayszey Seymowey Sessyi uczynione rapportowi negocyacyi z iego Dworem rozpoczętey, za zupełną obudwóch Nayiaśn: Dworów Berlińskiego i Petersburskiego zgodą, i gdy nie może daley utaić, że to względu uchybienie dowodzi ducha rozwiązłości, który wzbudził baczność dwóch Dworów z Polską sąsiaduiących, gdy nadto widzi, że pogorszaiące sceny wczorayszey Sessyi dążyły nie tylko ku przeszkodzeniu krokom, do ukończenia Negocyacyi z Dworem Berlińskim wiodącym, ale nawet ku zupełnemu oney przecięciu, niżey podpisany domaga się, ażeby Stany na Seym zgromadzone nieodwłocznie ten zuchwały wstrzymały postępek, odrzucaiąc propozycyą w tey mierze na Sessyi wczorayszey uczynioną, i żeby natychmiast Deputacyą o-

patrzy-

tion & pour ſigner le traité proviſoi-rement proietté qui a fait l'objet des Conferences que la dite Deputation à eu avec lui. Au defaut de quoi Sa Majeſté le Roi de Pruſſe ſe verra dans la neceſſité d'autoriser Monſieur le General de Möllendorff de ſe porter à des démarches hoſtiles, & de prendre en entrant dans le territoire de la Republique de mesures, qui ne sauroient qu'aggraver le ſort de la Pologne, & à mener les ſuites les plus funeſtes pour ceux qui ſe plaiſent d'augmenter par une aveugle oppoſition les maux de leur Patrie.

Grodno ce 28. d'Août 1793.

Signé) *de Buchholtz.*

patrzyły Plenipotencyą potrzebną do ukończenia negocyacyi i do podpisania Traktatu *provisorie* uproiektowanego, który był objektem mianych z nim konferencyi. Inaczey Nayiaśn: Król Jmść Pruſki będzie ſię widział w konieczności rozkazania JP. Generałowi Möllendorffowi, ażeby do nieprzyiacielſkich przyſtąpił kroków, wkraczaiąc do *Kraiów* Rzplitey, i takowe przedſięwziął miary, które ieſzcze więcey los Polſki ucisną, i ściągną nayokropnieyſze ſkutki na tych, którym ſię podoba pomnażać przez ślępą oppozycyą klęſki ſwey Oyczyzny.

w Grodnie Dnia 28. Sierpnia Roku 1793.

(Podpis) *de Buchholtz.*

XXXI.

NOTE.

Le ſouſſigné Ambaſſadeur Extraordinaire & Plenipotentiaire de Sa Majeſté Imperiale de toutes les Ruſſies n'a pû apprendre ſans une ſenſible douleur, que ſans avoir égard à la Nôte, qu'il a fait préſenter hier aux Séréniſſimes Etats de la Republique aſſemblés en Diété confédérée, pour les exhorter à une calme & mûre deliberation ſur l'objet auſſi important & deciſif, que l'eſt celui du Traité de Pruſſe, pour la Republique, quelques membres ſe ſont permis des excés ſi repréhenſibles, que c'eſt bien une preuve de la non exiſtance des Loix, ou de leur inexecution dans ce malheureux Pays. Le manque de reſpect à la Perſonne Sacrée du Roy, aux deux Maréchaux, qui doivent veiller à l'ordre, & enfin à ce que doit chaque membre à l'Auguſte Aſſemblée Legislative de ſa Patrie, obligent le Souſſigné de rapeller une ſeconde fois à l'Aſſemblée en général & à chaque individu en particulier le danger imminent, où ſe trouve leur malheureuſe Patrie, le devoir de couper court à un tel ſcandale, de s'occuper uniquement de la deliberation & de la deciſion ſur le Traité à conclure avec la Pruſſe, en de-

NOTA.

Niżey podpisany Extraordynaryiny i Pełnomocny Wielki Poseł Nayiaśnieyszey Imperatorowey Jeymości wszech Roſſyi, nie mógł bez czułego dowiedzieć się żalu że nie maiąc względu na Notę dnia wczorayſzego Nayiaśnieyszey Rzeczypoſpolitey na Seym Skonfederowany zgromadzonym Stanom podaną, koncem nakłonienia onych do ſpokoyności i doyrzałego rozważania nad celem tak ważnym i tak decyduiącym, iakowym ieſt Traktat Pruſki dla Rzplitey niektóre członki dopuściły ſię exceſſów, tak dalece nagannych, że to iasno dowodzi, iż w tym nieſzczęśliwym Kraiu, albo wcale Praw niemaſz albo one nie ſą dopełniane, uchybienie reſpektu poświęconey Króla Oſobie, dwóm Marſzałkom, którzy porządku przeſtrzegać ſą obowiązani, naoſtatek wſzyſtkiemu, co każdy Człowiek winien ieſt Prześwietnemu Prawodawczemu ſwoiey Oyczyzny Zgromadzeniu, przymuſzaią niżey podpiſanego przypomnieć powtórnie temu zgromadzeniu w ogólności, i każdemu z oſobna wſzczególności niebezpieczeńſtwo wiſzące, w którym ich nieſzczęśliwa znayduie ſię Oyczyzna, powinność

decrétant incessement les Pleinpouvoirs nécessaires pour signer le Traité, tel qu'il a été rédigé avec l'intervention du Soussigné, qui s'y est employé avec tout le zéle possible pour le bien future de la Republique. — S. E. M. le Feld Maréchal de Möllendorff ayant marqué de nouveau au Soussigné que des ordres nouvellement treçus l'obligeroient d'entrer hostilement dans les Palatinâts de Cracovie & de Sendomirie, si au retour du Courier, il ne recevoit pas l'avis de la Signature du Traité, ou du jour fixé pour cet effet. Le Soussigné se voit dans la nécessité de fixer le terme d'aprés demain $\frac{20}{31}$. de ce mois pour la resolution finale des Sérénissimes Etats de munir la Deputation des pouvoirs necessaires à signer le Traité rédigé, & le Mardi suivant 3. de Séptembre pour le jour de la signature du Traité même.

Des malheurs incalculables seront la suite d'une aveugle obstination à se refuser à une exhortation si salutaire uniquement faite pour prévénir ces nouveaux malheurs, dont la Republique est menacée. Ces prétendus Patriotes auront à repondre devant la Nation entiére de leur conduite & des suites desastreuses de leur obstination, à ne pas vouloir se pretér au seul moyen, qui leur reste d'assurer une existence future à leur Patrie.

Fait à Grodno ce $\frac{18}{29}$. Août 1793.

Signé) *Jaques de Sievers*,

ność przecięcia i zaprzestania takowego zgorszenia, zajęcia się iedynie deliberacyą i udecydowaniem Traktatu, maiącego bydź zawartym z Prussami, nadaiąc natychmiast moc zupełną potrzebną do podpisania Traktatu takowego, iakowy był ułożony z interwencyą niżey podpisanego, który się do tego przykładał ze wszelką, iaka tylko bydź może gorliwością dla przyszłego Rzplitey uszczęśliwienia.

Gdy JW. Feld-Marszałek de Möllendorff oznaymił powtornie niżey podpisanemu o nowych odebranych rozkazach, któreby go przymusiły wkróczyć po nieprzyiacielsku do Województw Krakowskiego i Sandomirskiego, ieśliby za powrótem Kuryera nie odebrał wiadomości o podpisaniu Traktatu, lub o dniu do tego wyznaczonym; Niżey podpisany widzi siebie w konieczności wyznaczyć dzień $\frac{20}{31}$. tego Miesiąca, iako termin do wzięcia ostateczney Nayiaśnieyszych Stanów Rezolucyi, względem opatrzenia Deputacyi potrzebną Plenipotencyą do podpisania Traktatu ułożonego, przyszły zaś Wtorek, to iest dzień 3. Września, wyznaczyć iako termin do podpisania samego Traktatu. Nieszczęścia niezliczone będą skutkiem ślepego uporu w niesłuchaniu doradzenia tak zbawiennego i iedynie dążącego do odwrócenia nowych klęsk, któremi Rzplta iest zagrożona. Ci mniemani Patryoci będą odpowiadać przed całym Narodem, za swoie postępowanie, i za okropne skutki swego uporu, w oddaleniu się od iedynego sposobu, który im pozostaie ku upewnieniu przyszłey ich Oyczyzny exystencyi.

Działo się w Grodnie dnia $\frac{18}{29}$. Sierpnia 1793. Roku.

Podpis) *Jakób de Sievers*.

XXXII.

NOTE.

Le soussigné Ambassadeur Extraordinaire & Plenipotentiaire de Sa Majesté Jmperiale de toutes les Russies n'a pu apprendre sans le plus vif

NOTA.

Niżey podpisany Extraordynaryiny Pełnomocny W. Poseł Nayiaśnieyszey Jmperatorowey Jeymci wszech Rossyi, nie mógł się dowiedzieć

vif rénouvellement de douleur le peu d'effet qu' a produit fur les Efprits la Nôte, qu'il a adreffé hier aux Sereniffimes Etâts affemblés en Diete confederée. Jl n'y a point caché aux Etats la funefte alternative, qui les attend avec le refte de la Republique. Jl ne fauroit donc diffimuler aux Etâts la jufte crainte, que lui infpire le retardement des deliberations, dont la decifion finale, n'a éte fixé par la dite Nôte qu'au terme fi proche de demain, fi les Sereniffimes Etats Affemblés en Diete ne fe decident promptement à la lecture du projêt prefente & á entamer les deliberations, qui doivent naturellement préceder une refolution fi importante.

Le fouffigné ayant eté invité formellement par les Etats à intervenir à la Négociation avec le Miniftre de Sa Majefté le Roy de Pruffe, fe croit par la même obligé pour obvier à l' obftacle invincible, qui a caufé de fi vifs debâts dans les quatre dernieres Séances, de prefenter avec cette Note le projêt, dont on n'a pas voulu entendre la lecture, corrigé de maniere à être acceptable dans le cas critique du moment.

Si à titre de fon intervention, que les Etats ont reclamée, le Souffigné à cru devoir fe refoudre à cette demarche peu ufitée; il n'en eft, que plus autorifé à s' attendre que le Sereniffimes Etats affemblés en Diete fe decident unanimement fur ce feul moyen de detourner un orage, qui va fondre fur la République, & particulierement fur deux de fes plus beaux Palatinats, dont la ruine feroit certains, & leur fairoit courir le risque de perdre la haute protection & la bienveillance de Sa Majefté Jmperiale, dont les fentiments fur le fort de la Pologne, font fuffifemment énoncés tant par les Declarations, que par les Nôtes reiterées, donnés par le Souffigné, nonmoins, que par le Trai-

dzieć, bez odnowienia nayżywfzego żalu, o małym fkutku przez wczorayfzą Notę, do Nayiaśnieyfzych na Séym Skonfederowany Zgromadzonych Stanów podaną, nad umyflami uczynionym. Niżey podpifany nieutaił w oney przed Stanami okropney alternaty, która na nich czeka z pozoftałą Rzplitey częścią. A zatym nie może ukryć przed temiż Stanami tey fprawiedliwéy obawy, którą ieft zdięty z powodu fpóźnienia obrad, których oftateczna decyzya była przez wfpomnioną Notę tylko do dnia jutrzeyfzego wyznaczona, ieżeli Nayiaśnieyfze na Seym zgromadzone Stany nie przyftąpią natychmiaft do czytania podanego Proiektu, i do rozpoczęcia deliberacyi, która tak ważną rezolucyą naturalnie poprzedzić powinna.

Niżey podpifany będąc formalnie przez Stany wezwanym do wdania się w negocyacyą z Miniftrem Nayiaśnieyfzego Króla Jmci Prufkiego, poczyta przez to famo za powinność, końcem ufunięcia nieprzełamaney przefzkody, która na czterych oftatnich Seffyach tak żywych fprzeczek ftała fię przyczyną, podać wraz z ninieyfzą Notą Proiekt, którego niechciano fłuchać czytania, a który poprawiony ieft takim fposobem, że powinien bydź przyiętym w terazniey fzym momentu krytycznego przypadku.

Jeżeli z powodu tytułu interwencyi fwoiey, którey Stany żądały, niżey podpifany rozumiał fię bydź w obowiązku przedfięwziąć ten krok niezwyczayny, to przez to famo iefzcze więcey ma Prawa do oczekiwania, że Nayiaśnieysze na Seym zgromadzone Stany zgodzą fię iednomyślnie na ten fposób, który iedynie ieft zdatny do odwrócenia nawałności, iuż wifzącey nad Rzplitą, fzczególniey zaś nad dwóma naypięknieyfzemi iey Woiewództwami, których fpuftofzenie byłoby pewne, a oraz przyprawiłoby one o niebezpieczeńftwo utracenia naywyżfzey Nayiaśnieyfzey Jmperatorowey Jmci protekcyi i dobroczynności, którey fentymenta względem lofu Polfki fą doftatecznie

Traité recemment conclû, & les assurences d'amitié & de bienveillance, que le Soussigné, à eté autorisé de donner depuis cette Epôque consolente pour la Republique.

cznie wyrażoné, tak w Deklaracyach, iako też w powtórzonych Notach, przez niżey podpisanego podawanych, nie mniey też w Traktacie, świeżo zawartym, a naostatek w zapewnieniach przyiazni i przychylności, które niżey podpisany miał rozkaz oświadczyć od czasu tey tak pomyślney dla Rzplitey Epochy.

Le Soussigné animé par ces principes conciliatoires, ne sauroit sans étre vivement émû, jetter un coup d'oeil sur l'avenir funeste, qui attend la Republique, si les Serenissimes Etâts assemblés en Diete pour en assurer le futur bonheur, s' obstinent, par un aveuglement injustificable aux yeux de la Nation souffrante, à rejetter l'unique moyen de parvenir à un calme si necessaire aprés les calamités, qui l'ont dechiré jusqu' à present.

Fait à Grodno ce 19/30. Août 1793.

(Signé) *Jaques de Sievers.*

Niżey podpisany będąc natchniony temi do ugody prowadzącemi prawidłami, nie może bez żywego poruszenia, rzucić okiem na okropną przyszłość, która Rzplitą oczekiwa, ieżeli Nayiaśnieysze końcem upewnienia przyszłey iey pomyślności, na Seym zgromadzone Stany będą się upierały przez zaślepienie niewyexkuzowane w oczach cierpiącego Narodu, w odrzuceniu iedynego sposobu, prowadzącego do spokoyności tak potrzebney po tylu klęskach, które onę do tego czasu udręczały.

Działo się w Grodnie dnia 19/30. Sierpnia 1793. Roku.

Podpis) *Jakób de Sievers.*

XXXIII.

NOTE.

Les séances des Serenissimes Etats Assemblés en Diete confederée, qui ont eu lieu dans le courant de la semaine passée, n'ayant que trop manifestées jusqu' à quel point, quelques uns de ses membres se sont refusés aux égards dûs au Roy, à la dignité de toute l'Assemblée, & ce qui est le plus frappant, à la haute mediation accordée d'aprés la propre requisition des Etâts, & aux representations aussi amicables, que positives, auxquelles le Sousigné Ambassadeur Extraordinaire & Plenipotentiaire de Sa Majesté Imperiale de toutes les Russies s'est prété de si bon coeur pour faire envisager aux Serenissimes Etats assemblés en Diete par les differents Notes & par le contenu même du Projet revû & corrigé que le S[eur] Podhorski leur avoit presenté, la necessité de la cession indispensable des Provinces occupées par Sa Majesté Prussienne, à l'effet d'obvier aux maux immi-

NOTA.

Gdy Sessye Nayiaśnieyszych na Seym Skonfederowany zgromadzonych Stanów, na przeszłym Tygodniu miane, okazały aż nadto, w jakim stopniu niektórzy z Seymuiących ubliżyli winnemu Królowi Jmci uszanowaniu, dostoieństwu całego zgromadzenia, a co większa, naywyższey medyacyi, podług własnego Stanów żądania akkordowaney, tudzież przełożeniom przyiacielskim i wyraźnym, przez niżey podpisanego Extra-ordynaryinego i Pełnomocnego Nayiaśn: Imperatorowey Jeymci Wszech Rossyi Posła W. z uprzeymością uczynionym, końcem wystawienia przed oczy Nayiaśn: na Seym zgromadzonym Stanom przez wielorakie Noty swoie, a nawet przez Proiekt przeyrzany i poprawiony, przez JP. Podhorskiego Stanom podany, nieodbitey potrzeby ustąpienia Prowincyi, przez Nayiaśn: Króla Jmci Pruskiego zaiętych, ażeby przez to zapobiedz nieszczęśliwo-

nens, dont le reste de la Pologne etoit sur le point d'essuyer les plus tristes suites, & dont l'effet n'a été differé, qu'au moyen de la haute & puissante mediation de Son Auguste Souveraine; le Soussigné Ambassadeur Extraordinaire & Plenipotentiaire se trouve par consequent forcé à declarer finalement aux Serenissimes Etats assemblés en Diéte confederée, que pareille conduite, si peu mesurée ne prouvant que trop evidement l'existence d'un germe de Jacobinisme, dont il avoit fait mention dans ses Notes précedentes, ne sauroit plus se refuser à déraciner ce fleau si pernicieux en tout sens, mais aussi d'insister le plus decisivement que le dit Proiet revû & corrigé annexé à la Note du $\frac{1}{10}$ Août, soit lû & decidé d'abord & sans aucun delai, & qu'en consequence il plaise aussi aux Serenissimes Etats assemblés en Diéte confederée munir incessement & sans aucun ajournement ulterieur de la séance, l'Jllustre Deputation de ses pouvoirs & ordres precis, sur la Signature du Traité convenû & stipulé sous la haute mediation de Son Auguste Souveraine avec Mr. l'Envoyé de Prusse, & de futures Articles separés à stipuler encore d'aprés le contenus du Protocole des Conferences, aux quelles le Soussigné avoit assisté, pour le dispenser d'en venir à ces faits auxquels il se trouve autorisé, & dont il ne sauroit se départir.

Le soussigné doit en outre faire part aux Serenissimes Etats assemblés en Diéte confederée, qu'il à crû d'une necessité absolue, pour prevenir tout desordre, de faire avancer deux Bataillons des Grenadiers avec quatre pieces de Canon, pour entourer le Chateau; Mr. le General Major de Rautenfeld en a le commendement & prendra avec S. E. Mr. le Grand Marechal de Lithv: Comte Tyszkiewicz les mesures nécessaires, pour assurer à l'assemblée une tranquille delibera-

ściom iuż iuż wiszącym, których bliskim doświadczeniem pozostała część Polski iest zagrożona, a których uskutecznienie iedynie tylko na naywyższą i wiele mogącą Nayiaśn: Jego Monarchini medyacyą iest odłożone; a zatym niżey podpisany Extraordynaryjny i Pełnomocny W. Poseł widzi siebie przymuszonym finalnie Nayiaśn: na Seym Skonfederowany zgromadzonym Stanom oświadczyć, że gdy takowe postępowanie nieumiarkowane nadto iawnie okazuie istotną nasion Jakobinizmu existencyą, o którey on czynił iuż wzmiankę w poprzedzaiących Notach swoich, nie może nie przystąpić do wykorzenienia tey ze wszech miar zgubę niosącey zarazy, a oraz do nayusilnieyszego nalegania, ażeby rzeczony, przeyrzany, poprawiony, a do Noty dnia $\frac{1}{10}$ Sierpnia przyłączony Proiekt, był natychmiast czytany i bez żadney zwłoki decydowany, przytym zaś, ażeby Nayiaśn: na Seym Skonfederowany zgromadzone Stany, raczyły zaraz i bez żadnego nadal Sessyi solwowania, nadać Prześwietney Deputacyi moc zupełną i rozkazy wyraźne do podpisania Tráktatu umówionego i ułożonego, pod naywyższą Nayiaśn: Jego Monarchini medyacyą, z Jmci Panem Posłem Pruskim, iako też przyszłych osobnych maiących się ułożyć Artykułów, podług wyrazów Protokołu Konferencyi, na których się niżey podpisany znaydował, ażeby przez to został on uwolnionym od przedsięwzięcia tych kroków, do których on iest autoryzowanym, i od których nie może odstąpić.

Niżey podpisany musi także oświadczyć Nayiaśn: na Seym Skonfederowany zgromadzonym Stanom, że końcem zapobieżenia wszelkiemu nieładowi, widział on siebie w nieodbitey konieczności rozkazać, ażeby dwa Bataliony Grenadyerów ze czterema Harmatami, dla otoczenia Zamku były kommenderowane. Jmć P. Generał Rautenfeld ma nad temi Batalionami kommendę i przedsięweźmie, razem z JW. Hrabią Tyszkiewiczem Marszałkiem W. Lite-

tion. Le Soussigné s'attend que la seance ne sera point levée jusqu' à la decision demandée de la signature du Traité. Fait à Grodno ce $\frac{22\ Aout}{2\ Sept:}$ 1793.

Signé) *Jaques de Sievers.*

wskim, miary potrzebne ku zapewnieniu spokoyney czynności Seymowey. Niżey podpisany spodziewa się, że Sessya solwowana nie będzie dopóty, dopoki żądane Traktatu podpisanie nie będzie udecydowane. Działo się w Grodnie dnia $\frac{22\ Sierpnia}{2\ Września}$ 1793.

(podpisano) *Jakób de Sievers.*

XXXIV.

NOTE.

Le Soussigné Envoyé Extraordinaire & Ministre Plenipotentiaire de Sa Majesté le Roi de Prusse, a l'honneur d'éxposer à Mess: les Chanceliers, au nom de Sa Cour ce qui suit.

Sa Majesté Prussienne instruite de ce que les Serenissimes Etâts de la Republique assemblés en Diéte Confederée viennent de nommer une Deputation, à l'effet d'organiser une nouvelle Commission dans l'affaire des Banquiers, qui ont fait faillite à Varsovie ne sauroit qu'applaudir à cette d'marche, & en témoigner aux Serenissimes Etats assemblés en Diete Confederée, sa pléine & entiere approbation. Pour Leur en donner une preuve efficace, Elle voue un intéret tout particulier aux operations de la Deputation, & ayant en vuë le succés le plus complet de celle-ci; Sa Majesté croit la faciliter en exposant aux Députés des Serenissimes Etâts, d'ajouter aux principes de leurs déliberations, celui d'une procédure égale, d'aprés les droits d'une chacun, pour tous les Créanciers & débiteurs des susdits Banqueroutiers, de telle Nation qu'ils puissent être, de maniere que pour cet éffet toutes les prétentions actives des Banquiers susmentionés, dans tels païs voisins qu'elles puissent leur être duës, soyent rejointes à la masse commune, & adjugées egalement pour toutes les personnes interessées sans avoir égard à la difference de leur Nation. C'est pour contribuer de son côté à la réussité d'ún mode pareil, fondé uniquement sur l'equité

NOTA.

Niżey podpisany Poseł Nadzwyczayny i Minister Pełnomocny Nayiaśnieyszego Króla Jmci Pruskiego ma honor wystawić Jchmćm Panom Kanclerzom imieniem Dworu swego, to co następuie.

Nayiaśnieyszy Król Jmć Pruski uwiadomiony, iż Nayiaśnieysze Rzeczypospolitey Skonfederowane Seymuiące Stany obrały Deputacyą, w celu urządzenia nowey Kommissyi w sprawie Bankierów upadłych w Warszawie, nie może iak tylko krok ten pochwalić i oświadczyć Nayiaśnieyszym Skonfederowanym Rzeczypospolitey Stanom swą zupełną i całą approbacyą. Aby im tego dał dowod dostateczny, ofiaruie swe partykularne interessowanie się do czynności powyższey Deputacyi, i maiąc w celu, żeby iey praca iak naypomyślnieyszy koniec wzięła: Nayiaśnieyszy Król Jmć Pruski mniema, iż ią ułatwia, gdy Deputowanym Nayiaśnieyszych Stanów proponuie przydać do prawideł ich deliberacyi, równe postępowanie, stosownie do Praw każdego, dla wszystkich Kredytorów i Dłużników, wzwyż wyrażonych Bankrutów, z iakiegokolwiek bądź Narodu; w tym sposobie: aby dla dopięcia tego zamiaru pretensye zaskarżone wspomnionych Banków, z któregokolwiek bądź sąsiedzkiego Kraiu im należące się, były przyłączone do wspolney massy i przysądzone równie na wszelkie Osoby interessowane, bez względu na różność ich Narodu. Dla przyłożenia się z swoiey strony, żeby się ten udał środek, który iedynie na nayściśley-

la plus ſtricte, que Sa Majeſté le Roi de Pruſſe, levera la saiſie qu'il avoit ordonnée pour les pretentions, qu' ont à faire les Banques faillies à la charge de ſes ſujets; Jamais cette ſaisie n'a été adoptée dans l'intention de ſouſtraire à la maſſe commune les dettes dues dans les Etâts de Sa dite Majeſté, aux Banquiers de Varsovie, mais ſimplement dans celles d' aſſurer aux Suiets Pruſſiens, une prompte & impartiale juſtice. Maintenant Sa Majeſté Pruſſienne ne doute nullement, que la nouvelle Commiſſion ne rempliſse cette tâche, pour la quelle Elle veut bien Lui frayer Elle même une voye facile, en ordonnant à toutes les Cours de juſtice de Ses Etats, de veiller à ce que les pretentions actives, non litigieuses, que pourroient avoir fait les dits Banques, à des Sujets Pruſſiens, ſoyent payées là ou il appartient en Pologne, & de pourvoir, ſi elles ne le fuſsent pas en tems & lieu, à ce que leur payement soit moyenné pur la voie d'une éxecution duement réquise de la part de la Commiſſion. Demême Sa Majeſté le Roi de Pruſse, enjoint à Ses Tribunaux pour ce que concerne les prétentions actives litigieuses des Banques de Varsovie, dans les Etats Pruſſiens que de pareilles dettes soyent rembourſés, aprés qu'elles auront été ventilées devant le Jugement local, dont dépend le debiteur, la quel ſentence portée, sera ténu ſous peine d'éxécution, de payer afin que la Somme due parvienne inceſſament à la Commiſſion. Tels ſont les arrangemens que Sa dite Majeſté à pris pour obvier aux entraves, que pourroient rencontrer la Deputation dans le cours de ſe deliberations relativement aux travaux à préscrire à la nouvelle Commiſſion entant que cellecі s'occuperà d'objets qui regardent des Sujets Pruſſiens. Si les circonſtances duſſent laiſſer entrevoir à la Cour de Berlin, quelque nouvelle difficulté imprevue à cette égard, Elle ſe reserve d'expoſer ultérieurement à la Députation les mesures qu' Elle croira propres & néceſſaires, pour les applanir.

ściśleyſzey gruntuie ſię ſprawiedliwości, Nayiaśnieyſzy *Król* Jegomość Pruſki, podnieſie z rozkazu ſwego dawniey włożony areſzt na pretensye, które Banki upadłe do iego poddanych formować mogą. Nigdy areſzt ten nie był przedſiębrany w zamiarze oddzielenia od wſpólney maſſy, długów winnych Bankom Warſzawſkim w Pańſtwach wſpomnionego Nayiaśnieyſzego Króla, lecz ſzczególnie w celu zapewnienia poddanym Pruſkim prędkiey i bezſtronney ſprawiedliwości. Teraz Nayiaśnieyſzy Król Jegomość Pruſki bynaymniey nie wątpi, iżby nowa *Kommiſſya* nie miała tego dokonać dzieła, do którego ſam chętnie chce utorować iey drogę łatwą, rozkazuiąc wſzyſtkim Juryzdykcyom Sądowym w ſwych Pańſtwach przykładać ſtarania, żeby wſzelkie pretensye oſkarżone, lecz sporom niepodległe, któreby mieć mogły wzwyż wyrażonę Banki do poddanych Pruſkich, były zapłacone w Polſzcze, tam gdzie ſię należy; w przypadku zaś uchybienia, żeby przyśpieſzyły w ſwym czaſie i mieyscu opłatę ich ſpoſobem exekucyi od Kommiſſyi urzędownie rekwirowaney. Również Nayiaśnieyſzy *Król* Jmć Pruſki rozkazał swym Juryzdykcyom co do pretensyi zaſkarżonych, ale ſporowi podległych Banków Warſzawſkich w Pańſtwach Pruſkich, aby podobne długi były wypłacone, po przedzaiącey wentylacyi onychże w Sądzie mieyscowym, do którego dłużnik należy, który po wydanym wyroku, opłacić dług obowiązany będzie, pod karą Exekucyi, żeby summa winna niezwłocznie do *Kommiſſyi* przeſłana zoſtała. Te to są rozrządzenia, które Nayiaśnieyſzy *Król* Jegomość Pruſki poczynił, dla zaradzenia przeſzkodom, któreby Deputacya w ciągu ſwych deliberacyi znaleść mogła, w opisaniu prawideł pracy dla nowey *Kommiſſyi* maiącey ſię także zatrudnić objektami tyczącemi ſię poddanych Pruſkich. Gdyby okoliczności miały Dworowi Berlińſkiemu nową iaką w przyſzłości, nie-

Le foussigné se flattant en consequence que la Députation des Serenissimes Etâts rendra justice aux vues du Roi Son Maitre, & tachera de Se préter a leur réussité: ne Lui dissimule pas, que ce n'est que dans la supposition de l'agrement des propositions equitables qu'il vient de faire, que Sa Majesté Prussienne se desiste de la saisie des pretentions actives des Banques faillies de Varsovie, dans Ses Etats. Jl finit par prier Mess. les Chanceliers de communiquer le contenu des présentes là ou il appartient, & d'interposer leurs bons offices à l'effet de lui faire obténir une reponse, propre à ses sollicitations.

Fait à Grodno le 15. Sept: 1793.

Signé) *Louis de Buchholtz.*

nieprzewidzianą wskazać trudność względem tego interessu; zachowuie sobie, wystawienie wtedy Deputacyi tych środków, które zdawać mu się będą zdatne i potrzebne do usunienia oney.

Niżey podpisany podchlebia więc sobie, iż Deputacya Nayiasnieyszych Stanów znaydzie sprawiedliwemi widoki *K*róla Pana Jego, i przyłoży się do ich uskutkowania, nie tai oraz tego, iż iedynie w suppozycyi, że sprawiedliwe propozycye, które wyżey wystawił, przyięte zostaną, *K*ról Jegomość Pruski odstępuie od zamiaru aresztowania długów przez upadłe Banki Warszawskie w Państwach iego pretendowanych. Kończy na uproszeniu Jchmców Panów *K*anclerzów, ażeby ninieysze wyrazy kommunikowali tam, gdzie będzie należało, i przyłożyli swoie *bona Officia*, iżby otrzymał odpowiedź skuteczną do swych prośb stosowną.

w Grodnie d. 15. Wrześn: 1793.

Podpis) *Ludwik de Buchholtz.*

XXXV.

NOTE.

FOndés sur la justice de leur cause, le Roi & les Etats de la Republique assemblés en Diéte sous le noeud de la Conféderation, n'avaient opposé, dans tout le cours de cette Diéte, aux mesures combinées au prejudice de la Pologne, d'autre resistance que celle, que pouvait permettre à une Nation abandonnée à elle même, la plenitude de cette conviction, accompagnée du sentiment de sa propre faiblesse. Leur premier soin des l'ouverture des déliberations Nationales, fut de mettre en evidence l'incompetence du reproche fait à la Nation Polonaise, dans les Notes remisses alors, au nom des deux Cours Alliées, de favoriser dans son sein les principes de cette Secte dangereuse, dont les progrés ephemeres avaient failli boulverser toute l'Europe. Jl avait été constaté dans les reponses faites de la part des Etats aux dites Notes, combien plu-

NOTA.

Wiadomo iest Publiczności, iż J. K. Mość i Skonfederowane Rzplitey Seymuiące Stany, w całym ciągu ninieyszego Seymu, żadnych innych na obronę nieszczęśliwey Oyczyzny na przeciw przemocnemu związkowi do uszkodzenia iey dążącemu, nie przedsięwzięli środków nad te, których zostawionemu sobie samemu Narodowi, przeświadczenie o dobrey swey sprawie przy zupełney słabości dozwoliły.

Pierwszym ich od otwarcia czynności Seymowych, było staraniem dowieść nayoczywiściey, iak niesłuszny był zarzut w Notach od sprzymierzonych Dworów pod ów czas podanych uczyniony, iakoby Narod Polski miał faworzyzować w swym łonie tę sektę szkodliwą, która początkowym równości powabem, powszechnym całą Europę zagroziła zaburzeniem. W odpowiedziach na też Noty od Stanów danych dowie-

dzio-

tôt les Puiſſances Voiſines devaient ſavoir gré au Gouvernement Polonais, de la vigilance qu'il a apporté conſtament à fermer accés en Pologne aux maximes turbulentes de la fauſſe philosophie du jour; combien ce Gouvernement avait témoigné d'intérét, pour le ſuccés des mesures communes concertées entre les premieres Puiſſances de de l'Europe pour garantir leurs Etats de cette funeſte contagion, & qu'il n'a pas même tenû à lui, qu'il ne prit une part directe à la coalition generale. Comme cependant toutes les Notes poſterieures dont le contenu préſſant n'avait laiſſé d'autre choix à la Republique, que de condescendre aux vues des deux Cours Alliées; ont appuïé sur le même reproche, aggravé encore par une espece de doute, jetté sur cet attachement inviolable que la Nation a toujours profeſſé envers ſes Souverains; le Roi & les Etats ont crû de leur dignité & de leur delicateſſe, de ne pas laiſſer sans reponse les Notes mentionnées, afin de ne pas ajouter à l'infortune qui pêse sur la Pologne, la tache de l'avoir meritée; & les Souſſignés chargés de s'en acquitter: en ſe referant a tout ce qui a déjà été enoncé dans leurs reponses anterieures, & dans les Actes publics de la Confédération génerale de Targowice, connûs à toute l'Europe par la voie de l'impreſſion & par des communications officielles, se bornent à témoigner à Son Excéllence Monſieur l'Ambaſſadeur de Ruſſie qu'independamment des faits allégués dans les dites pieces, & propres à laver la Nation des imputations qui lui ont été faites à cet egard, le genie National & le caractere du Gouvernement n'y répugnent pas moins, que la Nobleſſe Polonaise reconnue de tout tems en Europe, pour etre jalouse à l'excés, de ſes Privileges, ne saurait être taxée d'adherer à ce Siſteme nivelateur qui detruit toute diſtinction sociale; que son reſpect envers le Trône, peut encore moins être soupçonné sous le regne d'un Souverain dont elle sait apprecier les lumieres & les

dzionym iuż zoſtało, ile raczey Rząd Polſki dogadzał widokom Mocarſtw Sąſiedzkich, daiąc nieprzerwaną baczność na bronienie wſzelkiego przyſtępu do Kraiu Rzplitey maxymom burzliwym wznowioney błędney Filozofii; ile Rząd wspomniony okazywał ſprzyiania zamiarom pierwſzych w Europie Mocarſtw, wſpólnie przedſięwziętym ku ochronieniu ich Pańſtw od tey nieſzczęśliwey zarazy; tak dalece, iż nawet czynnie należeć do takowego związku powſzechnego, gotowość z ſwey ſtrony wydał. Gdy iednak wſzyſtkie Noty późnieyſze, których wyrazy zagrażaiące oſtatnim Kraiowi nieſzczęściem, przynagliły Rzplitą do zezwolenia na uſkutecznienie widoków dwóch ſprzymierzonych Dworów, tenże zarzut ponawiaią, zwiękſzaiąc go ieſzcze rzuceniem nieiakiey wątpliwości na nieſkażone nigdy Narodu Polſkiego do Królów ſwoich przywiązanie; Jego Królewſka Mość i Stany Rzplitey uznali, iż bez ubliżenia godności i delikatności ſwoiey; nie mogliby zoſtawiać bez odpowiedzi Not pomienionych, ani dozwolić, iżby uciśniona nieſzczęściem Polſka znośić miała przytym plamę, iż na nie zaſłużyła.

Przeto niżey podpisani, w uſkutecznieniu danych ſobie rozkazów, odwołuiąc ſię tak do poprzedniczych odpowiedzi ſwoich, iako do Aktów Publicznych Konfederacyi Generalney Targowickiey, częścią przez Druki, częścią przez urzędowe kommunikacye całey Europie znanych, przeſtaią tu na przełożeniu JW. Ambaſſadorowi Roſſyiſkiemu, że prócz dowodów w tych pismach przytoczonych z doſtatecznym oczyſzczeniem Narodu Polſkiego z zarzutów, iakie mu w tey mierze czynione były, ſam Geniuſz Narodu, i natura Formy Rządowey widocznie ſię przeciwią takowym podeyrzeniom, że Rycerſtwo Polſkie znane w Europie z odwiecznego, do ſwoich ſwobód przywiązania, nie może bydź posądzone o przylgnienie do ſyſtematu tey powſzechney równości, która znośi wſzelką różnicę Stanów w ſpole-

vertus, de maniere que dans la crise douloureuse sous la quelle elle succombe, elle est assés juste, de ne pas s'en prendre à son Chef bienaimé, mais au bras invisible de cette fatalité, qui depuis l'éxistence des Empires, pèse tour à tour sur les Nations les plus puissantes.

Les Soussignés en enoncant ce que ci dessus, prient Son Excéllence Monsieur l'Ambassadeur de faire passer sous les yëux de Sa Souveraine, ces expressions de la sensibilité d'une Nation, non moins jalouse de Son estime que de sa bienveillance.

Fait â Grodno ce 16. Sept: 1793.

Signé) *Antoine Prince Sułkowski Grand Chancelier de la Couronne.*
Casimir Compte Plater Chancelier de Lithvanie.

społeczeństwie, że uszanowanie iego dla Tronu tym mniey podpadać może wątpliwości pod panowaniem Króla, którego tyle umie cenić przymioty i cnoty, że w naywyższym uczuciu nieszczęśliwego losu, któremu ulegać iest przymuszone, dosyć ieszcze iest sprawiedliwym, iżby nieszczęścia swoie przypisywało ukochanemu Oycu Oyczyzny, ale tey iedynie niewidomey ręce przeznaczenia, która koleią nayogromnieysze dotyka Mocarstwa.

Niżey podpisani dopełniaiąc tym sposobem odebrane od Stanów zlecenie, maią honor upraszać JW. Ambassadora Rossyiskiego, aby przesłać raczył Nayiaśn: Imperatorowey Jeymci, te wyrazy Szlachetney czułości Narodu, niemniey troskliwego o dobrą opinią, iak o przyiaźń tey Monarchini.

Dan w Grodnie dnia 16. Września Roku 1793.

Podpis) *Antoni Xżę Sułkowski Kanclerz W. Koronny.*
Kazimierz Hrabia Plater Podkanclerzy W. X. Lit.

XXXVI.

NOTE.

FOndés sur la justice de leur cause le Roi & les Etats de la Republique assemblés en Diéte sous le noeud de la Confédération, n'avaient opposé, dans tout le cours de cette Diéte, aux mesures combinées au prejudice de la Pologne, d'autre resistance que celle, que pouvait permettre à une Nation abandonnée à elle même, la plenitude de cette conviction, accompagnée du sentiment de sa propre faiblesse. Leur premier soin de l'ouverture des déliberations Nationales, fut de mettre en evidence l'incompetence du reproche fait à la Nation Polonaise, dans les Notes remisses alors, au nom des deux Cours Alliées, de favoriser dans son sein, les principes de cette Secte dangereuse, dont les progrés ephemeres avaient failli boulverser toute l'Europe. Jl avait été constaté

NOTA.

WIadomo iest Publiczności, iż J. K. Mość i Skonfederowane Rzplitey Seymuiące Stany, w całym ciągu ninieyszego Seymu, żadnych innych na obronę nieszczęśliwey Oyczyzny naprzeciw przemocnemu związkowi, do uszkodzenia iey dążącemu, nie przedsięwzięli śrzodków nad te, których zostawionemu sobie samemu Narodowi, przeświadczenie o dobrey swey sprawie przy zupełney słabości dozwoliły.

Pierwszym ich od otwarcia czynności Seymowych było staraniem dowieść nayoczywiściey, iak niesłuszny był zarzut w Notach od sprzymierzonych Dworów pod ów czas podanych uczyniony, iakoby Narod Polski miał faworyzować w swym łonie tę sektę szkodliwą, która początkowym równości powabem, powszechnym całą Europę zagroziła

zabu-

dans les reponses faites de la part des Etats aux dites Notes, combien plutôt les Puissances Voisines devaient savoir gré au Gouvernement Polonais, de la vigilance qu'il avait apporté constamment à fermer accés en Pologne, aux maximes turbulentes de la fausse philosophie du jour; combien ce Gouvernement avait témoigné d'intérêt, pour le succés des mesures communes concertées entre les premieres Puissances de l'Europe pour garantir leurs Etats de cette funeste contagion, & qu'n'a pas même tenû à lui, qu'il ne prit une part directe à la coalition generale. Comme cependant toutes les Notes posterieures dont le contenu pressant n'avait laissé d'autre choix à la Republique, que de condescendre au vues des deux Cours Alliées; ont appuïé sur le même reproche, aggravé encore par une espece de doute, jetté sur cet attachement inviolable que la Nation a toujours professé envers ses Souverains; le Roi & les Etats ont crû de leur dignité & de leur delicatesse, de ne pas laisser sans reponse les Notes mentionées, afin de ne pas ajouter à l'infortune qui pêse sur la Pologne, la tache del'avoir meritée; & les soussignés chargés de s'en acquitter, en se referant à tout ce qui a déja été enoncé dans leurs reponses anterieures, & dans les Actes publices de la Confédération générale de Targowice, connûs à toute l'Europe par la voie de l'impression & par des communications officieles, se bornent à témoigner à Monsieur l'Envoyé de Prusse, qu'independement des faits allégués dans les dites pieces, &propres à laver la Nation des imputations qui lui ont été faites á cet egard, le genie National & le caractere du Gouvernement n'y repugnent pas moins; que la Noblesse Polonaise reconnue detout temsen Europe, pour etre jalouse à l'excés de ses Privileges, ne saurait etre taxée d'adherer à ce Sisteme nivellateur qui detruit toute distinction sociale; que son respect envers le Trône, peut encore moins ètre soupçonné sous le regne d'un Souverain, dont

zaburzeniem. W odpowiedziach na też Noty od Stanów danych dowiedzonym iuż zostało, ile raczey Rząd Polski dogadzał widokom Mocarstw Sąsiedzkich, daiąc nieprzerwaną baczność na bronienie wszelkiego przystępu do Kraiu Rzpłitey maxymom burzliwym wznowioney błędney Fizofii; ile Rząd wspomniony okazywał sprzyiania zamiarom pierwszych w Europie Mocarstw, wspólnie przedsięwziętym ku uchronieniu ich Państw od tey nieszczęśliwey zarazy, tak dalece, iż nawet czynnie należeć do takowego związku powszechnego, gotowość z swey strony wydał. Gdy iednak wszystkie Noty późnieysze, których wyrazy zagrażaiące ostatnim *K*raiowi nieszczęściem, przynagliły Rzpłitą do zezwolenia na uskutecznienie widoków dwóch sprzymierzonych Dworów, tenże zarzut ponawiaią, zwiększaiąc go ieszcze rzuceniem nieiakiey wątpliwości na nieskażone nigdy Narodu Polskiego do Królów swoich przywiązanie; Jego Królewska Mość i Stany Rzplitey uznali, iż bez ubliżenia godności i delikatności swoiey, nie mogliby zostawiać bez odpowiedzi Not pomienionych, ani dozwolić, iżby uciśniona nieszczęściem Polska znosić przytym miała plamę, iż na nie zasłużyła.

Przeto niżey podpisani, w uskutecznieniu danych sobie rozkazów, odwołuiąc się tak do poprzedniczych odpowiedzi swoich, iako do Aktów Publicznych Konfederacyi Generalney Targowickiey, częścią przez Druki, częścią przez urzędowe kommunikacye całey Europie znanych, przestaią tu na przełożeniu Jmć Panu Posłowi Pruskiemu, że prócz dowodów w tych pismach przytoczonych z dostatecznym oczyszczeniem Narodu Polskiego z zarzutów, iakie mu w tey mierze czynione były, sam Geniusz Narodu, i natura Formy Rządowey widocznie się przeciwią takowym podeyrzeniom; że Rycerstwo Polskie znane w Európie z odwiecznego do swoich swobod przywiązania, nie może bydź posądzone o przylgnienie do systematu tey po-

elle sait apprecier les lumieres & les vertus, de maniere que dans la crise douloureuse sous la quelle elle ſuccombe, elle eſt aſſés juſte, de ne pas s'en prendre à son Chef bienaimê, mais au bras inviſible de cette fatalité, qui depuis l'éxiſtence des Empires, peſe tour à tour sur les Nations les plus puiſſantes.

Le ſouſſignés en enonçant ce que ci deſſus, prient Monſieur l'Envoïé de Pruſſe de faire paſſer ſous les yeux de ſon Souverain, ces expreſſions de la ſenſibilité d'une Nation, qui ne trouve de conſolation dans son infortune, que dans l'aſſurance de ne l' avoir pas meritée.

Fait à Grodno ce 16. Sept: 1793.

Signé) *Antoine Prce Sułkowſki G. Chancel: do la Couron.*
Caſimir Cte Plater Vice-Chancelier de Lithvanie.

wſzechney równości, która z noſi wſzelką różnicę Stanów w ſpółeczeńſtwie; że uſzanowanie iego dla Tronu tym mniey podpadać może wątpliwości pod panowaniem Króla, którego tyle umie cenić przymioty i cnoty, że w naywyżſzym uczuciu nieſzczęśliwego loſu, któremu ulegać ieſt przymuſzone, doſyć ieſzcze ieſt ſprawiedliwym, iżby nieſzczęścia ſwoie nie przypiſywał ukochanemu Oycu Oyczyzny, ale tey iedynie niewidomey ręce przeznaczenia, która koleią nayogromnieyſze dotyka Mocarſtwa.

Niżey podpisani dopełniaiąc tym ſposobem odebrane od Stanów zlęcenie, upraſzaią Jmć Pana Poſſa Pruſkiego, aby przeſłał Dworowi ſwemu te wyrazy Szlachetney czułości Narodu, który nie ma inney ulgi nieſzczęścia ſwoiego, iak tylko w przeświadczeniu, że na nie nie zaſłużył.

Dan w Grodnie, dnia 16. Września 1793. Roku.

Podpis) *Antoni Xże Sułkowſki Kanclerz W. Koronny.*
Kazimierz Hrabia Plater Podkanclerzy W. X. Lit.

XXXVII.

NOTE.

Le Projet au sujet des Banques, qui viennent de faillir en Pologne, ayant été mis ſous les yeux de Sa Majeſté Jmperiale, le Souſſigné Ambaſſadeur Extraordinaire & Plenipotentiaire vient de reçevoir un reſcript ſous la ſignature de Sa trés Gracieuſe Souveraine, par lequel il lui eſt preſcrit, de declarer que le dit Proiet paroit propre à debrouiller la confuſion, que ces malheurs imprevus ont produit dans la circulation & à prevenir les nouveaux abus d'une juſtice mal admimiſtrée qui ne pourroient qu' empirer le mal. — Sa Majeſté Jmperiale y donne Son adheſion & autoriſe le Souſſigné à choiſir d'aprés ſes lumieres les trois membres, qui doivent avoir Seance dans la Commiſſion, de la part de Sa Majeſté Jmperiale.

NOTA.

Po wyſtawieniu przed oczy Nayiaśnieyſzey Jmperatorowey Jeymości wſzech Roſſyi Proiektu względm upadłych w Polſzcze Banków, niżey podpisany Extraordynaryiny i Pełnomocny W. Poſeł odebrał Reſkrypt z podpiſem Nayłaſkawszey iego Monarchini, mocą którego przepiſano mu ieſt deklarować, że Proiekt wzmiankowany zdaie ſię bydź zdatnym do ułożenia i roztrząśnienia konfuzyi w cyrkulacyi, przez te nieprzewidziane nieszczęścia naſtąpioney, iako też do zapobieżenia nowym, ze złego ſprawiedliwości Adminiſtrowania mogącym wypływać nadużyciom, któreby rzeczy uczyniły ieſzcze gorſzemi. Nayiaśnieyſza Jmperatorowa Jeymość na pomieniony Proiekt zezwala i autoryzuie niżey podpiſanego obrać, podług

dług swego upatrzenia, trzy Osoby, maiące zasiadać w Kommissyi ze strony Nayiaśnieyszey Jmperatorowey Jeymci.

Le Soussigné s'empresse d'en faire part à leurs Excellences Messieurs les Chanceliers, en les priant de vouloir bien faire parvenir la dite declaration à la connoissance des Serenissimes Etats assemblés en Diéte confederée, dans l'esperance que cette demarche amicale de Sa Majesté Jmperiale influera sur la prompte decision d'un Projet si salutaire pour les Sujets de la Republique & des Puissances Voisines.

Fait à Grodno ce 7/18. Septembre 1793.

Signé) *Jaques de Sievers.*

Niżey podpisany kwapi się uwiadomić o tym JWW. Jchmć Panów Pieczętarzów, upraszaiąc ich, ażeby o wyrzeczoney Deklaracyi raczyli donieść Nayiaśn: na Seym Skonfederowany Zgromadzonym Stanom, w nadziei, że ten krok przyiacielski będzie wpływał w prędkie zadecydowanie pomienionego, tak zbawiennego dla poddanych Rzeczypospolitey i Potencyi sąsiaduiących Proiektu.

Działo się w Grodnie dnia 7/18. Września 1793. Roku.

Podpis) *Jakób de Sievers.*

XXXVIII.

NOTE.

MR le Castelan de Woynitz Regimentaire de l'Armée de la Couronne, avoit deja éxposé dans les conferences tenues entre la Deputation des Etats & Mr de Buchholtz Envoyé Extraor: & Ministre Plenipotentiaire de Sa Majésté le Roi de Prusse, differens objets de reclamations relatives à la partie Militaire comme conformement au protocole de ces conferences, les dits objets de discussion n'etoient par jugés de nature à pouvoir entrer dans les Actes separés, mais comme devant être traités par la voye Ministerialle, les soussignés d'aprés une Note recue à cet égard de la part de Mr le Regimentaire susdit, ont l'honneur d'exposer à Mónsieur l'Envoyé: 1. que de l'entrée des troupes Prussiennes sur le territoire de la Republique une Escadron entier de Cavalerie avec ses Chevaux & Armures à été saisi & emmené par ces troupes. 2 que de l'occupation de Częstochów une Artillerie considerable, une grande quantité des Munitions & des Magaisins bien pourvus qui devoient être livrés à la Republique comme Sa proprieté reclamable y sont gardés jusqu'ici. 3. Qu'un transport des canons

NOTA.

JEgomość Pan Kasztelan Woynicki Regimentarz Woyska Koronnego, wystawił iuż był na Konferencyach odbytych między Deputacyą od Stanów i Jmć Panem de Buchholtz Posłem nadzwyczaynym i Ministrem Pełnomocnym Nayiaśn: Króla Jmci Pruskiego rozmaite objekta reklamacyi stosuiące się do Woyskowości. Ponieważ zaś stosownie do Protokułu tych Konferencyi, wspomnione objekta potrzebuiące roztrzygnienia, nie były uznane, że są tey natury, aby w Aktach osobnych mogły bydź umieszczone, ale iako maiące bydź traktowane sposobem Ministeryalnym. Niżey podpisani zatym *in consequenti* odebraney w tym celu Noty, od wzwyż wyrażonego Jmci Pana Regimentarza, maią honor wystawić Jmć Panu Posłowi 1*mo.* Iż przy weyściu Woysk Pruskich, na grunt Rzplitey Szwadron cały Kawaleryi z Końmi Rynsztunkiem zabrany został i wyprowadzony od Woysk tychże. 2*do.* Iż od zajęcia Częstochowy, znaczna Artylerya, Ammunicyi zapas wielki i Magazyny dobrze opatrzone, które Rzplitey wrócone bydź miały, iako iey niezaprzeczona własność, ieszcze się tam znayduią. 3*tio.* Ze tran-

& autres éffets Militaires achetés pour le comte de la Commiffion de guerre, ayant été arreté à Fordun l' année paffée n'eft pas rendu jufqu' à ce moment, malgré les reclamations Minifteriélles faites à ce fuiet.

Comme le Gouvérnement Polonois fe croit en droit d'attendre de l'Equité de Sa Mté Pruffienne la reftitution de ces objets, les foufſignés ont l'honneur de prier Mr l' Envoyé de vouloir bien employer fes bons offices là où il appartiendra, pour procurer l'effet defiré de cette jufte demande.

Fait a Grodno ce 19. 7br: 1793.

Signés) *Ant: Pr: Sułkowfki Gr. Chancel: de la Couron.*
Cas: Comte Plater Chancelier de Litt:

transport ieden Armat i innych rekwizytów Woyfkowych kupionych przez Kommiffyą Woyfkową, będąc Roku przefzłego zatrzymany w Fordonie, do tych czas iefzcze nie ieft wydany, pomimo Minifteryalnych o to reklamacyi.

Rząd Polfki mniema, iż ma Prawo oczekiwania po fprawiedliwości Nayiaśnieyfzego Króla Jmci Prufkiego, reftytucyi wfzyftkich tych objektow. Niżey podpifani maią honor uprafzać Jmć Pana Pofła, ażeby chciał przyłożyć fwoie *bona officia* tam, gdzie będzie należało, do żądanego ufkutecznienia ninieyfzey fprawiedliwey rekwizycyi.

w Grodnie dnia 19. Wrześn: 1793.

Podpisano) *A. Xze Sułkowfki Kanclerz Wielki Koronny.*
Kazimierz Hrabia Plater Podkanclerzy Litewfki.

XXXIX.

NOTE.

Le Souffigné Envoyé Extraordinaire & Miniftre Plenipotentiaire de Sa Mejefté le Roy de Pruffe ayant envoyé en Cour l'injonction donnée en date du 2. du courant par les Etats affemblés en Diéte Confederée à la Deputation, nommée à l' effet de traiter avec la Cour de Berlin, & fe trouvant maintenant muni d' ordres requis pour repondre aux nouvelles conditions, que l'affemblée de la Diéte a jugée à propos d'ajouter au premier projet de Traité redigé & convenu avec la Deputation fous l'intervention de Son Excellence Monfieur l'Ambaffadeur de Ruffie ne faurôit tarder un inftant de faire part aux Sereniffimes Etats de la Diéte Confederée, que Sa Majefté le Roi de Pruffe a été trés fuprife de trouver des nouvelles contradictions & des conditions inadmiffibles de la part de la Republique dans une negociation, dans laquelle Sa Majefté le Roi de Pruffe avoit deja montrê tant de condefcendance & tant d' intéret pour le fort de la Pologne.

NOTA.

Po przefłaniu przez niżey podpifanego Pofła Extraordynaryinego i Miniftra Pełnomocnego Nayiaśnieyfzego Króla Jmci Prufkiego do Dworu fwego zalecenia, przez Nayiaśn: na Seym Skonfederowany zgromadzone Rzplitey Stany pod dniem 2. bieżącego Miefiąca, Deputacyi do traktowania z Dworem Berlińfkim wyznaczoney danego, gdy tenże niżey podpifany odebrał należyte rozkazy względem dania odpowiedzi na nowe kondycye, które Zgromadzenie Seymowe osądziło za rzecz flufzną dołożyć do pierwfzego Proiektu Traktatowego, ułożonego i umówionego za wdaniem fię JW. Posła Wielkiego Roffyifkiego, kwapi fię natychmiaft uwiadomić Nayiaś: Seymu Skonfederowanego Stany, że Nayiaśn: Król Jmć Prufki nader wielkim przeięty był nieukontentowaniem, znayduiąc nowe kontradykcye i kondycye, do przyięcia niepodobne ze ftrony Rzeczypofpolitey w takiey negocyacyi, w którey Król Jmci Pru-

Les additions faites par les Serenissimes Etats assemblés en Diéte sont de nature à ecarter les principes, sur lesquels la negociation a été fondée entre les deux hautes Cours alliées de Berlin & de St. Petersbourg, & ne tendent que trop visiblement à eloigner & invalider les arrangemens immuablement arretés entre Elles pour le bonheur & la tranquilité future de la Pologne.

ski okazał iuż był tak wiele powolności i interessowania się o losie Polski.

Dodatki, przez Nayiaśn: na Seym zgromadzone Stany poczynione, takiey są natury, że usuwaią te zasady, na których negocyacya między dwoma Nayiaśnieyszemi sprzymierzonemi Dworami Berlińskim i Petersburskim była ugruntowana, i dążą nadto widocznie do oddalenia i osłabienia zamierzonych przez wspomnione Dwory nieodmiennych układów ku uszczęśliwieniu i przyszłey spokoyności Polski.

Sa Majesté le Roy de Prusse lassée des entraves & des difficultés, quel'on cherche à faire naitre pour l'accomplissement de la negociation commencée avec la Deputation, vien de munir le soussigné d'instruction & d'ordres précis qui lui interdisent absolument d'aller au de là du Proiet de Traité, qui a été rapporté à la Diéte par ses Deputés, & qui lui enjoignent de declarer, que loin de souscrire à la Suspension des ratifications du Traité principal, il ne sauroit entrer en aucune negociation sur celui de commerce, qu'aprés qu'elles auront été échangées.

Nayiaśnieyszy Król Jmć Pruski nie mogąc iuż daley znieść zawady i zatrudnienia, których umyślnie wyszukiwaią, ażeby rzeczona z Deputacyą rozpoczęta negocyacya skutku swego nie wzięła, nasłał niżey podpisanemu Instrukcye i rozkazy wyraźne, które mu wcale zakazuią posuwać się daley nad Proiekt Traktatu, o którym Deputowani donieśli iuż Seymowi, a oraz mu przepisuią oświadczyć, że nie tylko nie ma pozwolić na zawieszenie Ratyfikacyi Traktatu pryncypalnego, ale owszem nie może wchodzić w żadną negocyacyą względem Traktatu Handlowego, dopóki rzeczone Ratyfikacye nie zostaną zamienione.

Cependant le soussigné se trouve autorisé en même tems à reiterer à la Diéte la promesse positive & formelle, que la negociation du Traité de Commerce & le reglement du Tarif suiveront de trés prés l'echange des dites ratifications, & de l'assurer que le Ministére de Berlin en rassemblant les materiaux pour ces objets, sera empressé ensuite determiner cette negociation si desirable pour la prosperité des deux Etats.

Z tym wszystkim niżey podpisany iest oraz autoryzowany ponowić Seymowi przyrzeczenie wyraźne i formalne, że negocyacya Traktatu Handlowego i urządzenie Taryffy nastąpią wraz po zamianie rzeczonych Ratyfikacyi, a oraz upewnić, że Ministerium Berlińskie zbieraiąc materyały do tych obiektów stosowne, pospieszy potym z ukończeniem tey tak pożądaney dla uszczęśliwienia obudwóch Państw negocyacyi.

Le soussigné en s'acquittant de cette Commission se flatte, que les Serenissimes Etats assemblés en Diéte auront égard à ce qu'il vient de leurs exposer, & que tout en prênant des mèsures, pour redresser les incidents survenus par leur injonction du 2. du courant, Ils tacheront d'eviter par la les suites facheuses qu'un re-

Niżey podpisany czyniąc zadosyć włożónym na niego obowiązkom, podchlebia sobie, że Nayiaśnieysze na Seym zgromadzone Rzplitey Stany, zastanowią się nad uczynionym im przez niego przełożeniem, i że przez użycie śrzodków ku usunięciu nastąpionych przez zalecenie de die 2. Miesiąca bieżącego zawad zmie-

ſus de leur part ne ſauroit qu'en traîner immanquablement. Fait à Grodno ce 21. Septembre 1793.

Signé) *Louis de Buchholtz.*

rzaiących, poſtaraią ſię uniknąć złych ſkutków, któreby niezawodnie przez odmówienie z ich ſtrony ściągnione były. Działo ſię w Grodnie dnia 21. Września 1793.

Podpis) *de Buchholtz.*

XL.

NOTE.

Le ſouſſigné Ambaſſadeur Extraordinaire & Plenipotentiaire de Sa Majeſté Imperiale de toutes les Ruſſies, ſe rapportant au contenu de la Note que Monſieur de Buchholtz, Envoyé Extraodinaire & Miniſtre Plenipotentiaire de Sa Majeſté le Roi de Pruſſe, remet aujour d'hui, aux Sereniſſimes Etâts aſſemblés en Diéte confederée, ne peut en Sa qualité d'Ambaſſadeur Mediateur d'une Cour alliée & amie, que repreſenter aux Sereniſſimes Etats la neceſſité abſolue, de faire ſigner le Traité de limites avec la Cour de Pruſſe, comme il avoit été redigé, ſous la mediation du ſouſſigné, entre les Plenipotentiaires reſpectifs.

Le ſouſſigné s'attend, que les Sereniſſimes Etats aſſemblés en Diéte confederée, ſe preteront d'autant plus facilement, à la reſolution indiſpenſable, d'enjoindre à la Deputation la ſignature immediate du dit Traité, ſans aucune annexe, qu'il leur declare formellement qu'il n'y a abſolument d'autre parti à prendre, à moins de s'expoſer aux ſuites les plus funeſtes pour la Republique.

Quant au Traité de Commerce avec la Cour de Pruſſe, le ſouſſigné ſe fait un devoir d'aſſurer les Sereniſſimes Etats, qu'il continuera à employer les meilleurs offices, afin que cette negociation ſi deſirée & si ſalutaire pour les Etats reſpectifs, ſoit entamée & terminée le plutôt poſſible. Fait à Grodno ce 10/21. Septembre 1793.

Signé) *Jaques de Sievers.*

NOTA.

Niżey podpiſany Extraordynaryiny i Pełnomocny Wielki Poseł Nayiaśnieyſzey Imperatorowey Jeymci wſzech Roſſyi, ſtoſuiąc ſię do treści Noty, którą JP. Buchholtz Poseł Extraordynaryiny i Miniſter Pełnomocny Nayiaśn: Króla Jmci Pruſkiego podaie dziś Nayiaśnieyſzym na Seym Skonfederowany zgromadzonym Stanom, nie może, iako Ambaſſador pośrzedniczy Dworu ſprzymierzonego i przyiacielſkiego, obeyść ſię, ażeby nie przełożył Nayiaśnieyſzym Stanom potrzebę nieodbitą podpiſania Traktatu Granicznego z Dworem Pruſkim, tak iak był ułożony za pośrzednictwem niżey podpiſanego między wzaiemnemi Pełnomocnikami.

Niżey podpiſany spodziewa ſię, że Nayiaśn: na Seym Skonfederowany zgromadzone Stany, ſkłonią ſię tym snadniey do nieodbicie potrzebnego wyroku względem zalecenia Deputacyi, ażeby natychmiaſt podpisała rzeczony Traktat bez żadnych dodatków, że wyraźnie im oświadcza, iż nie maſz innego do powzięcia śrzodku, nad ten, ieśli nie chcą wyſtawić ſię na nayokropnieyſze dla Rzplitey ſkutki. Względem zaś Traktatu handlowego z Dworem Pruſkim, niżey podpisany ma ſobie za powinność upewnić Nayiaśn: Stany, że będzie ſię daley iak naylepiey do tego przykładał, ażeby ta tak pożądana i tak zbawienna dla wzaiemnych Państw negocyacya była iak nayprędzey rozpoczęta i zakończona. Działo ſię w Grodnie dnia 10/21. Września 1793. Roku.

Podpis) *Jakob de Sievers.*

NO-

XLI.

NOTE.

Le Roi & les Etats de la République assembés en Diète Confederée, venant de recevoir une Note de la part de M. de Buchholtz Envoyé Extraordinaire & Ministre Plenipotentiaire de Sa Majesté le Roi de Prusse, n'ont pû qu'être infiniment surpris & peinés à la lecture de la declaration y contenue, d'autant plus qu'elle semble être appuyée par la Note, qui vient également de leur etre remise de la part de S. E. M. de Sievers Ambassadeur Extraordinaire & Plenipotentiaire de Sa majesté l'Jmperatrice de toutes les Russies. Jl n'a jamais pû entrer dans l'idée du Roi, & des Etats, qu'aprés tant de sacrifices imposés à la Republique, Sa Majesté Prussienne dut se refuser à des conditions, qui n'ont pour but que d'assurer le sort du reste de la Pologne. Aussi les Etats, ayant donné à cet égard à la Députation, une injonction, autant sont-ils préts de la retracter en entier, autant ne sauroient-ils y admettre des changemens capables d'aggraver les maux de la Pologne, & qui derogeroient à la dignité & à la Souveraineté Nationale, d'autant plus que le contenu de cette injonction présente moins l'énoncé d'une authorisation, que le developpement des motifs, portant le sceau de la contrainte, sous laquelle les Etats se voyoient obligés de plier. Jls ont en consequence chargé les Soussignés, de temoigner à S. E. M. l'Ambassadaur, que les Etats assemblés, ayant une fois placé toute leur confiance, dans l'Auguste Souveraine, qui par ses engagemens récens vient de declarer en face de l'Europe, l'intérèt qu'elle prend au sort de la Pologne, s'attendent à ressentir les éffets de cette bienveillance, dans une occurence aussi délicate.

C'est en vertu de ces ordres, que les Soussignés reclament par la présente, dę la manière la plus formel-

NOTA.

Jego Królewska Mość i Skonfederowane Rzplitey Seymuiące Stany, odebrawszy w tym momencie Notę JP. de Buchholtz Posła Extraordynaryinego i Ministra Pełnomocnego Króla Jmci Pruskiego, wyczytali zawartą w niey deklaracyą, nie bez naywyższego podziwienia i przykrości, tym więcey, że ta zdaie się bydź popartą przez Notę w tymże czasie Im podaną od JW. de Sievers Posła Wielkiego Nadzwyczaynego i Pełnomocnego Nayiaśnieyszey Jmperatorowey Jeymci Wszech Rossyi. Nigdy Król Jmć i Stany Seymuiące myśleć nie mogły, aby po tylu stratach na Rzeczypospolitey wymuszonych, Król Jmć Pruski odmawiać miał kondycyi zabezpieczenia iedynie losu Polski na celu maiących; iakoż Stany Seymuiące dawszy w tey mierze Deputacyi zalecenie, ile go całkiem odstąpić są gotowe, tyle na zmianę onegoż z szkodą tym większą Rzeczypospolitey zezwolić nie mogą bez ubliżenia godności swego naywyższego w Narodzie urzędowania, zwłaszcza, iż w tym przez gwałt otrzymanym Seymowym wyroku, nie tak Stany Skonfederowane Rzeczypospolitey chciały dać wyżey wspomnione swe niechętne zezwolenie, ale raczey starały się umieścić wykład powodów, niosących cechę gwałtu i niesprawiedliwości, pod któremi uledz musiały. Zlecił zatym J. K. Mość i Stany Zgromadzone niżey podpisanym, iżby JW. Ambassadorowi Rossyiskiemu oświadczyli, że Naród Polski, położywszy raz zupełne zaufanie w tey wspaniałey Monarchini, która przez zawarte świeżo z Rzecząpospolitą związki, ogłosiła przed całą Europą interessowanie swoie do losu Polski, spodziewa się w zachodzącey teraz tak delikatney okoliczności, doświadczyć skutku iey zaręczenia.

Dopełniaiąc więc danych sobie rozkazów, niżey podpisani wzywaią tym uroczystym krokiem medya-

cyi

melle, l'intervention & la médiation de S. E. M. l'Ambaſſadeur, à l'éffet de détourner de la Pologne toute nouvelle entrepriſe, qui pourroit empirer la ſituation déja ſi malheureuſe d'une Nation, qui attache le plus haut prix aux aſſurances, qu'elle a reçû de la part de Sa Majeſté l'Jmperatrice de toutes les Ruſſies, de ſa bienveillance & de ſa puiſſante Mediation.

Fait à Grodno ce 22. Septembre 1793.

Signé *Antoine Prince Sułkowſki Grd: Chan: de la Couronne.*
Caſimir Comte Plater Chancelier de Lithvanie

cyi JW. Ambaſſadora w celu odwrócenia wſzelkich nowych zamiarów, któreby pogorſzały ſytuacyą, aż nadto iuż nieſzczęsliwą Narodu, wyſoko ceniącego oświadczoną Nayiaśnieyſzey Jmperatorowey Jmci przyiaźń, i łaſkawe iey pośrzednictwo.

w Grodnie dnia 22. Wrześnnia 1793. R.

Podpis) *Antoni Xżę Sułkowſki Kanclerz W. Koronny.*
Kazimierz Hrabia Plater Podkanclerzy Litewſki.

XLII.

NOTE.

En reponſe à la Note que leurs Excellences Meſſieurs les Chanceliers viennent de remetre au Souſſigné Ambaſſadeur Extraordinaire & Plenipotentiaire de Sa Majeſté Jmperiale de toutes les Ruſſies, il ne ſauroit repliquer rien autre choſe que de prier les Seréniſſimes Etats aſſemblés en Diéte confederée, d'enjoindre ſans delai d'aprés le projet ci-annexé de Conſtitution à la Deputation de ſigner purement & ſimplement le Traité avec Sa Majeſté le Roi de Pruſſe tel qu'il a été arreté, ſous la mediation du Souſſigné & lû à la Diéte.

Tout delai, toute annexe ne ſauroit qu'aggraver le ſort de la Republique, & le Souſſigné prie inſtamment les Sereniſſimes Etats de lui epargner la dure nécesſité d'en venir à l'execution des meſures annoncées.

Le Souſſigné Ambaſſadeur réitere à cette occaſion aux Sereniſſimes Etats de la Diéte confederée, que la facilité qu'ils montreront à accomplir les voeux des deux auguſtes Cours Alliés lui fournira des nouveaux motifs à s'intereſſer vivement, dans tous les objets qui pourront contribuer au bien-etre futur de la Sereniſſime Re-

NOTA.

Na podaną przez JJ. WW. Pieczętarzów niżey podpiſanemu Extraordynaryinemu i Pełnomocnemu Nayiaśn: Jmperatorowey Jeymci wſzech Roſſyi Poſłowi Wielkiemu Notę, tenże niżey podpiſany nie może inaczey odpowiedzieć, iak tylko upraſzać Nayiaśn: na Seym Skonfederowany Zgromadzone Stany, ażeby, podług przyłączonego tu do Konſtytucyi Proiektu, zaleciły nieodwłócznie Deputacyi podpiſać właściwie i proſto Traktat z Nayiaśnieyſzym Królem Jmcią Pruſkim, taki iaki był ułożony za pośrzednictwem niżey podpiſanego, i na Seymie czytany.

Wſzelkie zwłoki, wſzelkie dodatki, uciążą ieſzcze bardziey los Rzplitey: a zatym niżey podpiſany uſilnie proſi Nayiaśn: Stany, ażeby raczyły uwolnić iego od przykrey konieczności uſkutecznienia miar zapowiedzianych.

Niżey podpiſany Poſeł Wielki ponawia przy tey okazyi Nayiaśn: Seymu Skonfederowanego Stanom, że łatwość, którą one okażą w dopełnieniu żądań obudwóch Nayiaśn: ſprzymierzonych Dworów, doda iemu nowe pobudki do uſilnego inteteſſowania ſię, ile z niego bydź może, we wſzyſtkich obiektach do przyſzłe-

Republique de la Pologne, & particulierement, à ce qui peut concerner le Traité de Commerce à negocier avec la Prusse. Fait à Grodno ce $\frac{11}{22}$. Septembre 1793.

Signé) *Jaques de Sievers.*

szłego Nayiaśnieyszey Rzplitey Polskiey uszczęśliwienia zmierzaiących, szczególniey zaś tych, które mogą się ściągać do Traktatu handlowego, który z Prussami ma bydź ułożony. Działo się w Grodnie dnia $\frac{11}{22}$. Września Roku 1793.

(podpisano) *Jakób de Sievers.*

XLIII.

NOTE.

Les frequentes exhortations que le Soussigné Ambassadeur Extraordinaire & Plenipotentiaire de Sa Majesté Jmperiale de toutes les Russies, s'est vû obligé d' adresser aux Sereneniſſimes Etats assemblés en Diéte Confederée, à l'occasion des discours licencieux, que quelques pretendus Zelotes, d'entre les Nonces, se sont permis de faire presqu' à chaque Seance; n'ont eû aucun effet salutaire, pour les ramener à la decence & à l'ordre. Le Soussigné a dû remarquer au contraire, qu'ils se sont egarés jusqu'aux excés les plus criminels, temoin les deux derniers discours du Nonce Krasnodębski de Live à la Seance du 18. & du Nonce Szydłowski de Plock à la Seance du 19., dont le premier en louant ouvertement les principes de Jacobinisme de la Diéte revolutionnaire, & de la Constitution du 3. de May, a osé peindre des couleurs les plus noires la Confederation Generale de Targowica, formée pour sauver la patrie, & protogée dans cette vuê par Sa Majesté Jmperiale. Le second s'est permis une plus grande licence encore en osant même nommer la presente Diéte, unie sous un nouveau lien de Confédération, auquel il avoit pour tant lui même accedé, un vil *Ramas* de peuple, qui avoit surpris le Roy un jour de dimanche, pour Lui faire signer cet Acte, selon lui criminel. L'indignation de toute la Salle parois soit condamner le coupable, dans ses principes effrontement avoués de Jacobinisme. Une legere excuse qu'il a faite, a sû lui meriter l'impuni-

NOTA.

Częste upominania, które niżey podpisany Extraordynaryiny i Pełnomocny Poseł Wielki Nayiaśn: Jmperatorowey Jmci Wszech Rossyi, przymuszony był Nayiaśn: na Seym Skonfederowany Zgromadzonym Stanom czynić, z okazyi Mów rozwiozłych, których się niektórzy z pomiędzy Posłów, mniemani Zelanci, na każdey prawie Sessyi dopuścili, żadnego zbawiennego, ku doprowadzeniu onych do przyzwoitości i do porządku, nie wzięły skutku; owszem niżey podpisany dostrzegł przeciwnie, że oni obłąkania swoie do naywystępnieyszych posunęli excessów; dowodem tego są dwie ostatnie mowy, to iest: Krasnodębskiego Posła Liwskiego na Sessyi dnia 18. i Szydłowskiego Posła Płockiego, na Sessyi dnia 19. tego Miesiąca, z których pierwszy, chwaląc otwarcie prawidła Jakobinizmu Seymu Rewolucyinego i Konstytucyi 3go Maia, odważył się odmalować nayczarnieyszemi kolorami Konfederacyą Generalną Targowicką, uformowaną końcem zbawienia Oyczyzny, i w tym zamiarze protekcyą Nayiaśn: Jmperatorowey Jmci zaszczyconą; drugi zaś ieszcze większey dopuścił się rozwiozłości, odważaiąc się nawet nazwać Seym teraźnieyszy, nowym Konfederacyi węzłem złączony, do którego wszelakoż i sam był przystąpił — *Zgraią* — który podstępnie skłonił Króla w dzień Niedzielny do podpisania tego Aktu, według iego mniemania kriminalnego. Cała Izba rozgniewana zdawała się osądzać winowaycę w iego wyuzdanych, a bezczelnie zeznawanych Jako-

nité, sans reflechir que l'offense s' etendoit à deux Puissances voisines, & à la Nation même, par insulte faite à un Corps, qui avoit exercé pendant saize mois le pouvoir Souverain de la Republique.

Le Soussigné Ambassadeur pressé par les circonstances critiques, & pour prevenir les suites funestes d' une opposition inutile, & qui par la même devient criminelle envers la patrie, a crû Lui rendre service, en faisant arreter & eloigner de Grodno lex deux dits Nonces, & encore deux autres, non moins criminels, par leurs diseours & leur conduite precedente, c'est à dire Mikorski de Wyszogrod, & Skarzyński de Lomża, & de les faire conduire aux villes des districts, pour lesquels ils ont été élus.

Le soussigné n'a jamais pretendu gener la liberté de la parole ni des suffrages. Les discours tenûs pendant le cours de la Diéte, portés aux actes, imprimés dans les gazettes du pays & etrangeres, quelque offensants qu'ils fussent souvent, n'ont pû l'irriter au point de se servir des moyens qu'il avoit en mains, pour y mettre un frein; mais au moment present, où il est question d'eviter de nouveaux malheurs à la Pologne, au moment où la Diéte doit commencer à s'occuper serieusement de son bienêtre futur, le soussigné s' est vu forcé au parti qu'il vient de prendre, & que la saine partie des Etats assemblés en Diéte Confederée, & toute la Nation même approuvera sans doute. Fait à Grodno ce $\frac{12}{23}$. Septembre 1793.

Signé) *Jaques de Sievers.*

kobinizmu prawidłach. Letkie przez niego uczynione przeproszenie, potrafiło iednakowoż ziednać mu bezkarność, nieuważaiąc na to, że uraza rozciągała się do dwóch Potencyy Sąsiedzkich, a nawet i do Narodu samego przez obelgę takiemu Zgromadzeniu uczynioną, które przez 16. Między Naywyższą Rzplitey sprawowało władzę.

Niżey podpisany Poseł W. będąc przynaglonym przez krytyczne okoliczności, a przytym w zamiarze zapobieżenia okropnym daremnego uporu skutkom, który to upor przez to samo staie się przeciwko Oyczyznie występnym, rozumiał, że czyni iey usługę rozkazuiąc aresztować i oddalić z Grodna rzeczonych dwoch Posłow, iako też dwóch innych, niemniey przez ich mówy i przez postępowanie przeszłe występnych, to iest Mikorskiego Wyszogrodzkiego, i Skarzyńskiego Łomżyńskiego, i zaprowadzić ich do Miast i Powiatów z kąd oni byli obrani.

Niżey podpisany nigdy nie myślał tamować wolności mówienia i wotowania. Miane w ciągu całego Seymu tego mowy, wpisywane do Akt, drukowane tak w Narodowych, iako też w Czudzoziemskich Gazetach, pomimo wszelkiego żądła swego, i wyrazów obrażaiących, nie mogły go do tego rozgniewania się doprowadzić stopnia, ażeby użył złożonych w ręku iego śrzodków, ku zatamowaniu takowego bezprawia, Lecz w takowym czasie, gdzie idzie o uniknienie nowych dla Polski nieszczęśliwości, kiedy Seym powinien poczynać zatrudniać się serio przyszłey swey pomyślności urządzeniem, niżey podpisany widział siebie przymuszonym iąć się przedsięwziętego przez niego śrzodku, a który dobrze myśląca część Stanów na Seym zgromadzonych, iako też cały nawet Narod bez wątpienia zaaprobuią.

Działo się w Grodnie dnia $\frac{12}{23}$. Września 1793. Roku.

Podpis) *Jakób de Sievers.*

NO-

XLIV.

NOTE.

A La requisition de Messieurs les Chanceliers & de Mr le Marechal de la Diéte, envoyés de la part des Etats assemblés en Diete, pour demander qu' on remette en liberté les quatre Nonces arrêtés ce matin, le soussigné Ambassadeur de Sa Majesté Imperiale de toutes les Russies ne balance pas un instant de repondre à leurs Excelences, en les priant de faire connoitre aux Etats, que cette maniere d'agir est une nouvelle offense faite aux deux hautes Cours alliées, de ne pas permettre l'ouverture de la Seance, au commencement de la quelle on sait, que deux Notes de la part du soussigné devroient étre luës, l'une en reponse à une Note remise par Messieurs les Chanceliers, l'autre pour annoncer aux Etats les raisons, qui ont forcé le soussigné de faire arrêter les quatre Nonces, comme quatre boutefeux, & de les eloigner de Grodno, d'où ils sont deja partis pour leur Districts. Le soussigné connoit les loix, qu'on cite. Jl a blanchi en les respectant & en les faisant respecter. Jl ne veut reprocher à la Pologne, combien on les y respecte peu, & qu'il lui faut rappeller à cette triste occasion, la premiere des loix, de respecter les Souverains, que les principes Jacobins, & du 3. de May ne respectent pas. Le soussigné recommande donc aux Serenissimes Etats de lire les dites deux Notes, & d'y reflechir murement, & d'être enfin persuadés, qu' il n'y a rien à changer à ce qu'y est determiné.

Fait à Grodno $\frac{12}{23}$ 7bre au soir 1793

(Signé) *Jaques de Sievers.*

NOTA.

NA rekwizycye JPP. Pieczętarzów i JP. Marszałka Seymowego, przysłane ze strony Stanów na Seym zgromadzonych, końcem doprasżania się o uwolnienie czterech dnia dzisieyszego zrana aresztowanych Posłów, niżey podpisany Extraordynaryiny i Pełnomocny Poseł Wielki Nayiaśnieyszey Imperatorowey Jeymci wszech Rossyi, nie waha się ani momentu odpowiedzieć Jchmościom, upraszaiąc, ażeby donieśli Stanom, że ten sposob postępowania iest nowa uraza obudwom Nayiaśn: sprzymierzonym Dworom uczyniona, nie pozwalać rozpoczęcia Sessyi, na początku którey wiadomo iest, że dwie Noty od niżey podpisanego podane, powinneby bydź czytane, iedna w odpowiedź na Notę przez JPP. Pieczętarzów podaną; druga zaś z wyszczególnieniem Stanom pobudek, które niżey podpisanego przymusiły kazać aresztować czterech Posłów, iako czterech podżegaczów, i oddalić ich z Grodna, skąd oni iuż i poiechali do swoich Powiatów. Allegowane Prawa są niżey podpisanemu wiadome. On iuż się zestarzał szanuiąc i każąc one szanować. Nie chce on wymawiać Polszcze, iak mało też Prawa są w niey szanowane, i że mu przychodzi przypominać przy tey smutney okazyi naypierwsze z Praw, to iest Respekt winny Panuiącym, których prawidła Jakóbińskie, i 3. Maia wcale nie szanuią. Niżey podpisany rekommenduie zatym Nayiaśnieyszym Stanom czytanie dwóch wyż rzeczonych Not, i zastanowienie się nad onemi, z zupełnym o tym przeświadczeniem, że żadna nie może nastąpić odmiana w tym, co w onych iest oznaczono.

Działo się w Grodnie dnia $\frac{12}{23}$ Września w Wieczor 1793. Roku.

Podpis) *Jakob de Sievers.*

 NO-

XLV.

NOTE.

Le Roi & les Etats de la Republique assemblés en Diéte Confederée, ayant déclaré par une loi portée à l'unanimité le 6. du mois de Juillet dernier, que toute violence effectuée sur la personne de quelque membre de la Diéte, arréterait l'activité de l'assemblée; & l'arrestation violente de quatre de ses membres, emmenés même hors de Grodno, mettant la Chambre dans le cas de la loi; Les soussignés, en vertu d'un ordre exprés du Roi & des Etats, ont l'honneur de s'adresser à Son Excellence Monsieur de Sievers Ambassadeur Extraordinaire & Plenipotentiaire de Sa Majesté l'Imperatrice de toutes les Russies pour lui representer, combien cet événement douloureux affécte la sensibilité de toute l'assemblèe, & pour le prier de la maniere la plus instante, de faire retourner au sein de cette assemblée, les membres qui en sont separés. Jls se flattent, que Son Excellence Monsieur l'Ambassadeur se pretera d'autant plus volontier à cette juste requisition, que les affaires politiques venant d'etre terminées, Etats n'auront plus à s'occuper que des matieres relatives à l'Administration interieure & à la forme du Gouvernement. Fait à Grodno ce 26. Septembre 1793.

Signé) *Antoine Prince Sułkowski Grand Chancelier de la Couronne.*
Casimir Comte Plater Chancelier de Lithvanie.

NOTA.

Król i Skonfederowane Rzplitey Seymuiące Stany ustanowiwszy iednomyślnie na dniu 6. Miesiąca Lipca Prawo, iż wszelki gwałt, na którym z członków Seymu dokonany, zatamować ma czynności Seymowe; a za aresztowanie gwałtowne czterech iego członków, wywiezionych nawet z Grodna, stawia Izbę w tey Prawem wskazaney postaci. Niżey podpisani przeto na mocy wyraźnego rozkazu Króla i Stanów, maią honor udać się do JW. JP. de Sievers Posla Wielkiego, nadzwyczaynego i Pełnomocnego Nayiaśnieyszey Imperatorowey całey Rossyi, z wystawieniem mu iak mocno to bolesne zdarzenie dotyka czułość całego Seymu, upraszaiąc przytym iak naysolenniey, ażeby do grona Seymowego powrócić mogły Osoby, które od niego oddzielone zostały. Spodziewaią się, iż JW. JP. Poseł Wielki, przychyli się tym chętniey do tey sprawiedliwey rekwizycyi, kiedy okoliczności polityczne iuż są ukończone, a Stany iuż tylko materyami do Administracyi Kraiu wewnętrzney i Formą Rządu zatrudniać się maią. W Grodnie dnia 26. Września 1793. Roku.

Podpisano) *Antoni Xże Sułkowski Kanclerz W. Koronny.*
Kazimierz Hrabia Plater Podkanclerzy W. X. Lit.

XLVI.

NOTE.

C'est toujours avec une peine infinie, que le soussigné Ambassadeur Extraordinaire & Plenipotentiaire de Sa Majesté Imperiale de toutes les Russies, se voit forcé de rappeller aux Serenissimes Etats assemblés en Diéte confederée, de s' occuper moins des formalités, mais plus des objets, dont depend le bon-

NOTA.

Zawsze z nieskończonym żalem przychodzi niżey podpisanemu Extraordynaryinemu i Pełnomocnemu Posłowi W. Nayiaśnieyszey Imperatorowey Jeymci wszech Rossyi, przypominać Nayiaśnieyszym na Seym Skonfederowany zgromadzonym Stanom, ażeby się mniey formalnościami, iak takiemi zatrudnia-

heur futur de la Pologne. Ce sentiment de peine a dû se renouveller au recit de la Seance d'hier, & à la lecture de la Note, que le foussigné vient de recevoir de Leurs Excellences Messieurs les Chanceliers, en consequence de l'injonction, que la Diéte a jugée apropos de leur donner à la dite Seance. Si quelque membre de la Diéte eut eû l'idée, de proposer la lecture de la Note du $\frac{12}{23}$ de ce mois, par la quelle le foussigné a annoncé à la Diéte les raisons, par lesquelles il s'est vû forcé, à eloigner de Grodno les quatre Nonces; cette lecture eut convaincue les Serenissimes Etats, que le foussigné s'est resolû à cette demarche, seulement en apperence violente, mais dans le fond un vrai bienfait, en écartant ces Zelotes aveuglés, peutêtre soudoyés par des malveillans, à retarder la marche des affaires, au lieu de les exposer à etre punis pour leur licence, tant envers les Puissances voisines, qu'envers le Roi, envers le Marechal de la Diete, & envers toute cette respectable Assemblée, dont ils ont voulû faire un théatre de licence effrenée, au lieu d'une Assemblée sage, souveraine & legislative, à laquelle la Nation touchant par l'anarchie à son anéantissement avoit confie son salut & son bien etre futur.

Rendre ces Nonces à l'Assemblée, ou permettre leur retour, car ils sont libres chez eux, seroit renoncer à l'interet que le foussigné, tant par son caractére representant, qu'en son particulier, ne sauroit s'empecher de prendre au travail de la legislation nouvelle. Cette raison, l'emporte sur celle de ceder aux formalités, & à la loi pretendue nouvelle, mais qui est trés ancienne en Pologne, & qui a neanmoins toujours cedé aux circonstances; tel sera bien le cas d'aprésent.

Le foussigné s'en remet à la sagesse de la Diéte, qu'Elle fera taire cette autre demie douzaine de Zelotes, qu'il auroit fallu faire partir aussi, & qu'Elle procedera à la regie

ły się obiektami, od których przyszłe Polski zależy uszczęśliwienie. Uczucie żalu tego odnowiło się na opowiadanie czynności Sessyi wczorayszey, i na czytanie Noty od JJWW. Pieczętarzów, na mocy danego im na wyż rzeczoney Sessyi przez Seym zalecenia, odebraney, ieżeliby komukolwiek z Seymuiących przyszło było na myśl żądać przeczytania Noty de die $\frac{12}{23}$ currentis, przez którą niżey podpisany wyszczególnił Seymowi przyczyny, któremi był zniewolony do oddalenia z Grodna czterech Posłów, takowe czytanie przekonałoby było Nayiaśn: Stany, że niżey podpisany przystąpił do tego kroku, na pozor tylko gwałtownego, w rzeczy zaś samey istotne dobrodzieystwo oznaczaiącego, usuwaiąc tych zelantów zaślepionych, a może też i płatnych przez źle intencyonowanych, końcem zwłóczenia ukończenia interessów, zamiast wystawienia ich na kary za ich rozwiązłość, tak względem Potencyi Sąsiaduiących, iako też względem Króla Jmci, tudzież Marszałka Seymowego, a nakoniec całego szanownego Zgromadzenia, z którego chcieli oni uczynić widowisko rozpusty wyuzdaney, zamiast zgromadzenia mądrego, samowładnego i Prawodawczego, któremu Narod, stoiąc iuż przez Anarchią, na brzegu zupełnego swego zniszczenia, powierzył był swoie zbawienie i przyszłe swoie uszczęśliwienie. Powrócić wyż rzeczonych Posłów zgromadzeniu; lub pozwolić, ażeby się wrócili, (gdyż oni są wolni u siebie) byłoby to wyrzeć się interessowania, które niżey podpisany, tak z charakteru Reprezentanta, iako też z własney swoiey osoby, poświęca pracom do nowego Prawodastwa ściągaiącym się. Przyczyna ta przeważa pobudki ustąpienia formalnościom i mniemanemu nowemu Prawu, które wszelakoż iest w Polszcze zadawnione, a które z tym wszystkim zawsze okolicznościom ustępowało; takowy iest przypadek, o którym teraz rzecz idzie. Niżey podpisany spuszcza się na przenikłość Sey-

mu

de la Republique, & à sa regeneration, par l'etablissement d'une nouvelle constitution salutaire, & telle qu'il la faut pour son etat present, & son heureuse & paisible existence pour l'avenir. Fait à Grodno ce 15/26 Septembre 1793.

Signé) *Jaques de Sievers.*

mu, i spodziewa się, że to zgromadzenie nakaże milczenie tym drugim sześciu zelantom, których razem należałoby było oddalić, i że przystąpi do urządzenia i do odrodzenia Rzplitey, przez ustanowienie nowey Konstytucyi zbawienney i takowey, iakiey teraz potrzeba w ninieyszym iey położeniu, tudzież dla przyszłey szczęśliwey i spokoyney nadal exystencyi. Działo się w Grodnie dnia 15/26 Września 1793.

(Podpisano) *Jakob de Sievers.*

XLVII.

NOTE.

Le Roi & les Etats de la Republique assemblés en Diéte Confedérée, persuadés des avantages communs d'un Systéme d'union & d'harmonie solides à établir entre la Pologne & l'Empire de Russie, avoient prescrit pour prémier objet des soins de la Deputation nommée pour traiter avec Son Excellence Monsieur l'Ambassadeur de Russie, la confection d'un Traité d'Alliance perpétuélle avec Son Auguste Souveraine.

Quelques douloureux, que soient les evenemens, qui ont écarté jusqu'ici l'accomplissement d'un ouvrage si desiré par toute la Nation; le Roi & les Etâts tout en sentant l'etendue des sacrifices, que les circonstances leur ont imposé n'en sont pas moins convaincûs, que l'existence politique, la sureté future & le bienêtre de la Pologne, tel que sa situation présente peut le comporter, tiennent essentiellement à cette communauté intime d'interêts & des vûs politiques entre les deux Etats, qui cimenterait leur union sur un piéd permanent. Jls ont en consequence chargé les Soussignés de témoigner à Son Excellence Monsieur l'Ambassadeur, que la bienveillance de Sa Majesté l'Imperatrice fonde encore tout l'espoir de la Pologne; que cette confiance a motivé le voeu general de la Diéte consigné dans un arreté adopté par acclamation à l'unanimité, à la der-

NOTA.

Król i Stany Rzplitey na Seym Skonfederowany zgromadzone, będąc przekonani o korzyściach zobopólnych wyniknąć mogących z trwałey harmonii i z systematu niewzruszonego związku, maiącego się zawrzeć między Polską i Imperium Rossyiskim, zleciły Deputacyi wyznaczoney do traktowania z JW. Jmć Panem Posłem Wielkim Rossyiskim, aby za naypierwszy starań swoich zamiar wzięła, zawarcie Traktatu wiecznego Aliansu z Nayiaśnieyszą iego Monarchinią. Choć nader bolesne były te zdarzenia, które oddalały skuteczne ukończenie tego dzieła tak bardzo od całego Narodu upragnionego; wszelako Król i Stany czuiąc wielkość ofiar, które zbieg okoliczności na nich wymogł, nie są mniey przeświadczeni, iż exystencya polityczna, bezpieczeństwo przyszłe i szczęśliwość, ile z położeniem iey teraźnieyszym zgodzić się może, istotnie są przywiązane do owey ścisłey interessow i widoków politycznych między dwoma Państwami zobopolności, któraby związek ich na trwałey ugruntowała zasadzie.

Zaleciły przeto niżey podpisanym oświadczyć JW. Jmć Panu Posłowi Wielkiemu, iż na dobroczynności N. Imperatorowey Jeymci, zasadza ieszcze Polska nadzieie swoie. — Jż to zaufanie powodowało powszechnym Seymu życzeniem, zapisanym w usta-

wie

niére Séance: pour que Son Excellence conformément a ses assurances reïterées, & à celles même de Sa Majesté l'Jmperatrice données solemnellement en son tems aux Delégués de la Confederation Génerale des deux Nations, veuille bien proceder à l'arrangement effectif de ce Traité d'Alliance perpetuelle, dont les conditions pésées dans la généreuse equité de Sa Magnanime Souveraine, seront sans doute proportionnées à la situation actuelle de la Pologne & aux ressources immenses de son vaste Empire. Et comme une telle union ne peut qu'être consolidée par l'assurance, des avantages commerciaux réciproquement bienfaisants aux deux Pays; les Etâts ne souhaitent pas moins de voir resserrer ces noeuds politiques par de nouveaux liens réciproques de commerce à insérer dans le Traité d'Aliance même.

En portant ces désirs unanimes du Roi & de la République, à Son Excellence Monsieur l'Ambassadeur, les soussignés sont également chargés de lui témoigner, que les Etâts ayant deja été à même de lui donner des preuves de leur confiance fondés sur son caractere vertueux, ont tout lieu de se flatter, qu'il ajoutera encore aux droits, qu'il a déja acquis à la réconoissance Nationale, tant en employant ses bons offices pour accélerer l' effêt des assurances données par la Cour de Berlin relativement à son nouveau Traité de Commerce avec la Republique propre à faire cesser toutes les entraves, aux quelles le commerce Polonois a été jusqu'ici exposé; ou en continuant sa Mediation à l'effét d'amener à une fin desirée les Negociations entamées pour la conclusion de ce Traité.

Fait à Grodno ce 30. Septembre 1793.

Signé) *Antoine Prince Sułkowski Grand Chancelier de la Couronne.*
Casimir Comte Plater Vice Chancelier de Lithvanie.

wie przyiętey iednomyślnym okrzykiem na Sessyi ostatniey, aby JW. Poseł stosownie do swych często powtarzanych zapewnień, i do tych, które Nayiaśnieysza Imperatorowa Jeymć uroczyście w swym czasie oświadczyć raczyła Delegowanym Konfederacyi Generalney Oboyga Narodów, chciał przystąpić do rzeczywistego układu Traktatu Związku wiecznego, którego kondycye w łaskawey wspaniałey iego Monarchini sprawiedliwości rozważone, będą zapewne przystosowane do aktualnego położenia Polski, tudzież do niezmiernych obszernego iego Imperium żrzodeł. A iako związek podobny ieszcze bardziey może bydź utwierdzony, przez zapewnienie zysków handlowych wzaiemnie na obadwa Państwa spływaiących; przeto Stany życzą niemniey, aby te polityczne węzły mocniey były ściśnione przez nowe i wzaiemne ugody handlowe, które maią bydź nawet do samego Traktatu Aliansowego wpisane, oznaymuiąc o tych iednomyślnych życzeniach Króla Jmci, i Rzplitey JW. Jmć Panu Posłowi Wielkiemu; niżey podpisani maią razem zlecenie oświadczyć mu, że Stany dawszy mu iuż dowody swego zaufania, na cnotliwym iego charakterze zagruntowanego, mogą sobie podchlebiać, iż tenże JW. Poseł W. pomnoży obowiązki iuż sobie ziednaney wdzięczności Narodowey, przykładaiąc swoie *bona officia* do przyspieszenia skutku obietnic danych przez Dwor Berliński, względem nowego z Rzplitą Traktatu handlowego zdolnego do zapobieżenia wszelkim przeszkodom, na które do tych czas handel Polski był wystawiony, i kontynuiąc swą Medyacyą w celu przybliżenia żądanego końca negocyacyi maiących się rozpocząc, końcem zawarcia tego Traktatu.

w Grodnie dnia 30. Wrześ: 1793.

Antoni Ordynat Xze Sułkowski
Podpisano) *Kanclerz Wielki Koronny.*
Kazimierz Hrabia Plater Podkanclerzy Litewski

XLVIII.

NOTE.

Le soussigné Ambassadeur Extraordinaire & Plenipotentiaire, n'a pas manqué de faire passer sous les yeux de sa trés gracieuse Souveraine, la Note même, que L. L. E. E. Mrs les Chanceliers lui ont addressée en date du 30. 7bre par l'ordre émané à l'unanimité des Serenissimes Etats assemblés en Diéte Confedérée, sur leur desir de voir bientôt accompli le voeu de toute la Nation, au sujet de l'Alliance & du Traité de Commerce à conclure entre l'Empire de Russie, & la Serenissime Republique de Pologne.

Le soussigné est fortement persuadé de la verité, que l'existence politique, la sureté future & le bienêtre constant de la Pologne tiennent essentiellement à une communaute intime d'interéts & de vues politiques entre les deux Etats, qui cimenteroit leur union sur un pied permanent.

Jl est non moins flatté par la confiance que les Serenissimes Etats veulent bien placer en lui, & se trouve doublement heureux de pouvoir assurer L. L. E. E. Mrs les Chanceliers, qu'il est tout nouvellement autorisé à entamer la négociation sur cet objet si interressant, qui présage un avenir heureux à la Republique.

Les liens de Commerce n'en deviendront que plus avantageux, par une parfaite reciprocité, & par un surcroit de facilité, que les produits de Pologne trouveront à passer par les differents ports de l'Empire de Russie, tant de la Baltique, que de la mer Noire.

Le Soussigné s'attend donc que la Deputation autorisée à traiter avec lui, voudra bien preparer le canevas d'un projet à discuter, & qu'elle fixera le jour pour la premiere Conference.

En outre le soussigné ne sera pas moins zelé à employer ses bons offices, y étant également autorisé par sa tres gracieuse Souveraine pour accelerer la conclusion du Traité de Commerce entre la Serenissime Republique & la Prusse, & se flatte que

NOTA.

Niżey podpisany Extraordynaryiny i Pełnomocny Poseł Wielki, nie omieszkał donieść Nayłaskawszey swoiey Monarchini o podaney Mu przez JJWW. Pieczętarzów pod dniem 30. Września Nocie, z rozkazu iednomyślnością Nayiaśnieyszych na Seym Skonfederowany Zgromadzonych Stanów, nastąpionego, względem żądania ich widzieć w krotkim czasie dopełnione całego Narodu życzenie względem Aliansu i Handlowego Traktatu, maiących bydź zawartemi między Imperium Rossyiskim i Nayiaśnieyszą Rzecząpospolitą Polską. Niżey podpisany iest zupełnie przeświadczony o tey rzeczywistości, że Exystencya polityczna, bezpieczeństwo przyszłe i uszczęśliwienie stałe Polski, zależą istotnie na ścisłym spółeczeństwie zysków i widoków politycznych między obydwoma Państwami, które to spółeczeństwo ugruntowałoby związek onych na zasadzie niewzruszoney.

Niżey podpisany niemniey się cieszy z zaufania, które Nayiaśnieysze Stany raczą w nim pokładać, i ma sobie za dwoiste szczęście, że może zapewnić JJWW. Pieczętarzów, iż otrzymał świeżo rozkazy względem rozpoczęcia negocyacyi w tym tak interessuiącym objekcie, który szczęśliwą dla Rzeczypospolitey rokuie przyszłość.—

Związki handlowe staną się ieszcze zyskownieyszemi, przez doskonałą wzaiemność, iako też przez pomnożenie sposobności, które Produkta Polskie znaydą w przeyściu przez różne Rossyiskiego Imperium Porty tak Baltyckiego iako też Czarnego Morza.

Niżey podpisany oczekiwa zatym, że Deputacya do traktowania z nim umocowana, raczy przygotować osnowę proiektu maiącego bydź podanym do roztrząśnienia, i że Ona naznaczy oraz dzień dla pierwszey konferencyi.

Nadto niżey podpisany niemniey będzie gorliwym ku wstawieniu się,

ce voeu National ne tardera pas à être rempli aprés le prompt accomplissement de celui de Traité d'Alliance & de Commerce entre l'Empire de Russie & la Republique de Pologne.

Fait à Grodno ce 24 Septembre / 5 Octobre. 1793.

Signé) *Jaques de Sievers.*

będąc równie przez Nayłaskawszą swoię Monarchinią do tego umocowanym, ażeby zawarcie Traktatu handlowego, między Nayiaśnieyszą Rzeczopospolitą i Prusami, było przyspieszone, i podchlebia sobie, że to życzenie Narodowe wkrotce będzie dopełnione, po rychłym ukończeniu Traktatu Aliansowego i handlowego, między Imperium Rossyiskim, a Rzplitą Polską. Działo się w Grodnie dnia 24 Września / 5 Października. 1793.

Podpis) Jakob de Sievers.

XLIX.

NOTE.

EN consequence de ce qui a été annoncé dans les Conferences, qui ont precedé la conclusion du Traité d'Alliance, le Soussigné se trouve autorisé de declarer sans retard par cette Note aux Serenissimes Etats assemblés en Diete confederée, que Sa trés Gracieuse Souveraine se charge du payement de trois Millions des florins de Pologne de la dêtte de la Republique en Hollande, & que Sa Majesté Jmperiale ne manquera pas de donner Ses Ordres pour l'acquitement á la prochaine écheance, des interets & du Capital de cette Somme. Le Soussigné prie donc les Serenissimes Etats de vouloir bien ordonner, qu'on lui communique les renseignemens & documens necessaires, puisqu'il est informé, que le premier terme du payement, d'aprés les engagemens de la Republique, n'est pas éloigné.

Fait á Grodno ce 6. 9bre 1793.

Signé) *Jaques de Sievers.*

NOTA.

STosownie do oświadczenia uczynionego na Konferencyach, które zawarcie Traktatu Aliansowego poprzedziły, niżey podpisany ma rozkaz oznaymić bez zwłoki przez niniejszą Notę Nayiaśnieyszym na Seym Skonfederowany Zgromadzonym Stanom; że Nayłaskawsza iego Monarchini przeymuie na siebie zapłatę trzech millionów złotych Polskich, długu Rzeczypospolitey w Hollandyi, i że Nayiaśnieysza Imperatorowa Jeymość wyda swoie rozkazy względem upłaty na następuiącym terminie Prowizyi i kapitału tey summy. A zatym niżey podpisany uprasza Nayiaśnieyszych Stanów, ażeby raczyły rozkazać kommunikować mu wiadomości i Dokumenta potrzebne, gdyż on iest uwiadomiony, że pierwszy termin zapłaty podług obowiązków Rzeczypospolitey nie iest daleki. Działo się w Grodnie dnia 6. Listopada 1793. R.

Podpisano) *Jakob de Sievers.*

L.

NOTE.

UN Nonce respectable par le zêle qu'il a toujours témoigné pour le bien public de sa Patrie ayant presenté un projet, fondé sur une sage prévoyance pour éteindre le germe pernicieux des principes du Jacobinisme, que quelques François répendus dans le Territoire de la Republique & particulierement á Varsovie, pourroient chercher á réproduire & induire peutêtre par là en erreur quelques jeunes têtes frivoles; & un autre Nonce adoptant les principes de l'Alliance nouvellement conclue entre l'Empire de Russie & la Serenissime Republique, ayant proposé de pressentir le Soussigné Ambassadeur Extraordinaire & Plenipoten-

NOTA.

GDy pewny Poseł szanowny przez niezmienną swoię ku Dobru powszechnemu gorliwość podał Proiekt, na roztropney ugruntowany przezorności, końcem wykorzenienia szkodliwych prawideł Jakobinizmu nasion, które niektórzy Francuzi, znayduiący się w różnych Rzplitey Prowincyach, zwłaszcza zaś w Warszawie, mogliby z usilnością rozprzestrzeniać, a tym samym omamiać i zwodzić niektóre młode głowy lekkomyślne; a gdy drugi znowu Poseł przyimuiąc prawidła świeżo zawartego między Imperium Rossyiskim, a Nayiaśnieyszą Rzplitą Aliansu, uczynił wniosek, ażeby wyrozumieć myśli niżey podpisanego

tiaire de Sa Majesté Imperiale sur la mesure proposé par le dit proiet sous le point de vué politique ; le dit Soussigné ne balance point à declarer aux Serenissimes Etats assemblés en Diéte Conféderée, que les sentimens de Sa trés gracieuse Souveraine sur le sort déplorable de la France sont notoires par le Manifeste emané à ce sujet pour rappeller les François établis dans son Empire à leurs devoirs envers leur legitime Souverain, & renvoyer ceux, qui oseroient avouer ces principes pervers, foulent aux pieds toutes les loix divines & humaines des Societés & peuples policés ; que le dit proiet se trouve conforme aux sentimens de Sa Majesté Imperiale ; que la mesure proposée ne sauroit produire qu'un bien essentiel tendant au calme si désirable pour le bien être futur de la Republique, & servant d'admonition indirecte à ceux, dont la faiblesse pourroint se laisser induire en erreur pour causer de nouveaux maux à leur Patrie. Le Soussigné Ambassadeur s'attend donc que les Serenissimes Etats assemblés en Diète Confederée abhorrant les principes Jacobins & pénétrés du désir de travailler au bonheur de la Nation, & de prévenir tout ce qui pourroit interrompre un calme heureux & si désirable, donneront leur assentiment unanime au projet du respectable Nonce de Lublin. Fait à Grodno ce 26 Octobre / 6 Novembre 1793.

Signé) *Jaques de Sievers.*

nego Extraordynaryinego i Pełnomocnego Posła Wielkiego Nayiaśnieyszey Imperatorowey Jeymci względem zamiaru przez rzeczony Proiekt w celu politycznym założonego ; Zatym niżey podpisany, bynaymniey nie waha się oświadczyć Nayiaśnieyszym na Seym Skonfederowany Zgromadzonym Stanom, że sentymenta Nayłaskawszey iego Monarchini względem opłakanego Francyi losu, są wiadome przez wydany w tym punkcie Manifest, końcem powrócenia Francuzów w Imperium iey osiadłych, do ich powinności ku prawemu ich Monarsze, wysłania zaś za granicę tych którzyby się odważyli wyznawać naukę przewrotną, depcącą wszystkie Prawa Boskie i Ludzkie społeczeństw i Narodow oświeconych; że rzeczony Proiekt zupełnie się zgadza z Sentymentami Nayiaśnieyszey Imperatorowey Jeymci, i że krok proponowany, skutek istotnego wyprowadzi dobra, dążącego do zaspokoienia tak pożądanego dla przyszłey Rzplitey pomyślności, a oraz mogącego posłużyć upomnieniem indirecte dla tych których słabość mogłaby iakowych dopuścić się błędów dla przyczynienia nowych Oyczyznie swoiey nieszczęśliwości.

Niżey podpisany Wielki Poseł spodziewa się zatym, iż Nayiaśnieysze na Seym Skonfederowany Zgromadzone Stany, odrzucaiąc ze wstrętem prawidła Jakobińskie, a pałaiąc żądzą pracowania około uszczęśliwienia Narodu, i odwrocenia wszystkiego tego, coby mogło przerwac spokoyność szczęśliwą, i tak pożądaną, zgodzą się iednomyślnie na Proiekt szanownego Posła Lubelskiego. Działo się w Grodnie 26 Października / 6 Listopada 1793.

(podpisano) *Jakób de Sievers.*

N O T A LI.

JMć Pan Łyszkiewicz będąc na Regestrze Bankierów upadłych, dla zweryfikowania i osądzenia których przenikłość Nayiaśnieyszych na Seym Skonfederowany zgromadzonych Stanów, wyznaczyła Kommissyą szanowną, dostateczną mocą opatrzoną, końcem uczynienia sprawiedliwości i przywrocenia kredytu i cyrkulacyi w każdym dobrze urządzonym Państwie potrzebney, poczyniwszy układy ze swoiemi Kredytorami, został z pomienionego Reiestru wyięty. Lecz gdy tenże JP. Łyszkiewicz zamiast wypełnienia swoich obowiązków, naygrawa się owszem z onych pod zasłoną Szlachectwa Polskiego, które powinnoby było tym większą służyć dla niego pobudką ku uszanowaniu takowych obowiązków ; przeto niżey podpisany Extraordynaryiny i Pełnomocny Wielki Poseł Nayiaśn: Imperatorowey Jeymci wszech Rossyi, będąc skłoniony naleganiem interessowanych, a wiedząc, iż wiele znacznych Bankierowskich Domow w Hollandyi, osobliwie zaś ieden z naypierwszych, któremu JP. Łyszkiewicz winien przeszło 80,000. Czerwonych złotych Hollenderskich, nie maią nowet nadziei otrzymania kredytu w Hollandyi tak Nayiaśnieyszych Rzplitey Stanów, iako też szczególnych Osób Poddanych teyże Rzplitey, poczyta dla siebie obowiązkiem przełożyć Nayiaśn: na Seym Zgromadzonym Stanom, ażeby było rozkazano policzyć interessa rzeczonego JP. Łyszkiewicza w rzędzie tych Spraw, które roztrząśnieniu i Sądowi Kommissyi Bankowey są porucżone. Działo się w Grodnie dnia 26 Paźdz: / 6 Listop. 1793. Roku.

Podpisano) *Jakob de Sievers.*

2.000 —

